

๑๐๐ คำซึ่ง ร้อยซึ่งคำสอน

ร้อยกรองโดย พระมหาภิกษุศรัทธา โศภนสิริ (ศ. สิวอน)

ร้อยคำสอนหลวงปู่ปัญญานันทะ

ร้อยคำซึ่งพระมหากิตติศักดิ์ (ศ. สียวน)

.....

.....

ร ้อ ย ค ำ ชี ้ง...ร ้อ ย ชี ้ง ค ำ ส อ น

พระมหากิตติศักดิ์ โคตมสิสุโส (ศ. สียวน)

สถาบันบันลือธรรม

จัดพิมพ์เพื่อเผยแพร่คำสอนในพระพุทธศาสนา

คุย กั น ก่ อ น

คุณผู้อ่านที่ติดตามงานของผู้เขียนตลอดมา
(เป็นแฟนคลับ, แฟนพันธุ์แท้ และ แฟนานุแฟน)

มีอาจารย์บ้าง ข้าราชการบ้าง

ผู้บริหารบริษัทบ้าง และหลายท่าน เจอหน้า บอกว่า ...

ชื่อเก็บไว้ประจำบ้านทุกเล่มเลย

ปลื้มมาก ผมปลื้มครับ ผมก็ปลื้มครับ...???

เล่มนี้อาจแปลกตา หู จมูก ลิ่น ภาย ใจ ไปบ้าง

(มาทั้งอายตนะภายใน ยกชุด)

แปลกทั้งเรื่อง แปลกทั้งเล่ม

เพราะเรื่องในเล่มนี้เกิดแรงบันดาลใจ

จากการที่เคยไปบรรยายในที่หลายแห่ง

พอบรรยายจบ ผู้ฟังเขียนกลอนสรุปคำบรรยาย

แล้วออกมาอ่านผ่านไมค์ให้ที่ประชุมฟัง

ยังนึกในใจ ฟังไปแต่่งกลอนไปได้อย่างไรนี้
จตธรรมดาก็แทบจะไม่ทันอยู่แล้ว...

ก็เลยเอามั่ง เล่มนี้จึงเป็นกลอนถอดความ
จากคำสอนของพระพรหมมิ่งคลาจารย์ (หลวงพ่อบัณฑิตปัญญานันทภิกขุ)
ผู้เขียนเคารพและชื่นชมหลวงพ่อบัณฑิตปัญญานันทะมาก
เพราะที่จับงานเผยแผ่ธรรมะ เกิดแรงบันดาลใจจากหลวงพ่อบัณฑิต
และหลวงพ่อก็คงให้กำลังใจจั่ง ๆ ด้วย
ครั้งหนึ่งได้ร่วมรายการทอล์คโชว์ทางโทรทัศน์
กับหลวงพ่อบัณฑิต พอจบรายการ
หลวงพ่อบัณฑิตก็เรียกให้เข้าไปหา
ท่านบอกว่า “วันนี้พูดดี รักษาเนื้อรักษาศรัวไว้...”
นี่คือการชาร์จแบตเตอรี่ที่กำลังจะหมดไฟ
ให้ไฟเต็มแบตเตอรี่ ๑ พร้อมใช้งานได้อย่างดีจั่งจริง ๆ

งานเล่มนี้จึงอยากตอบแทนพระคุณ
นำคำสอนของหลวงพ่อบัณฑิตซึ่งสอนไว้ในที่ต่าง ๆ
แล้วสำนักพิมพ์ธรรมสภาได้นำเพชรแห่งคำเหล่านั้น
มาพิมพ์เป็นเล่ม ทำให้โลกนี้มีหนังสือดีประดับไว้ในโลกา
ผู้เขียนได้นำเพชรแห่งคำเหล่านั้นมาต่อยอด
ตุจการต่อไฟเทียนในวันวิสาขบูชา
จุดต่อ ๆ กันให้สว่างไสวต่อไปในโลกมืด
แม้ต้นเทียนต้นฉบับจะล่วงลับดับแล้ว

แต่เทียนเล่มอื่น...ที่ได้ไฟจากหลวงพ่อยังสว่างไสวอยู่มิรู้ดับ
เมืองไทยมีดอกอยู่มาก..หลวงพ่อบุติมา
เพื่อความสว่างของประเทศ ทำให้คนไทยนี้ไม่มีตบอดงมฉาย...
เมื่อแสงไฟดับ ห้องประเทศไทยกลับมืดลง
จนต่างคนเมื่อลุกเดิน สะดุดและชนวัตถุมงคลแปลก ๆ
ชนนั้นชนนี้ จนหัวร้างข้างแตก

บัดนี้คนในบ้านเรางมฉายมากขึ้น
อย่างหนักหนาสาหัสเป็นตายเท่ากัน
แต่หลวงพ่อบุติมาเป็นหมอ เป็นแสงสว่าง ไม่อยู่แล้ว...
ใครจะมาแทนที่ได้ ยังมองไม่เห็นใคร
ที่จะกล้าหาญเป็นแม่ทัพธรรมคนใหม่ได้เลย
ผู้เขียนก็เป็นแค่พลทหาร ตีฉาบตีกลองปลายแถวเท่านั้น
หลวงพ่อบุติมาเป็นต้นแบบที่ยิ่งใหญ่ อะไหล่แท่นหาได้ยากจริง ๆ
เล่มนี้จึงเป็นการต่อไฟของหลวงพ่อบุติที่จุดไว้แล้ว
โดยนำคำสอนที่เป็นข้อใหญ่ใจความ
มาลง ๑๐๐ เรื่อง แล้วผู้เขียนถอดความจากคำสอนของหลวงพ่อบุติ
เป็นบทกวีเพื่อชีวิต ๑๐๐ เรื่อง รวม ๓๐๙ บท (ไม่ได้ตั้งใจให้เป็นเลข ๙
แต่ลงจำนวนนี้ได้ใจ ?? ง. งู ๒ ตัว คือ งง)
ใช้เวลา ๑๒ วัน ๑ โหลพอดี
แม้จะไม่มีเวลาอยู่กับที่กับวัดเท่าไรนัก
แต่เวลาไปบรรยายก็นำกระดาษติดไปด้วย
อยู่บนรถ บนเครื่องบิน ก็เขียนไปได้ เขียนไปด้วย

ทำตามคำสอนของหลวงพ่อบุญญาที่ว่า

“ตื่นตัว ว่องไว ก้าวหน้า

ทำงานแข่งกับเวลา พัฒนาครอบครัว...”

แต่ผู้เขียนไม่มีครอบครัว แม้แต่ครัวก็ไม่มี

มีแต่ฝาครอบบาตร บาตรเป็นครัว ครัวเป็นบาตร

จึงไม่ต้องพัฒนาบาตร หรือพัฒนาครัว

พัฒนาเฉพาะตัว ครัวก็จะเต็มบาตร

วันอาทิตย์คนกรุงเทพมหานคร นอนตื่นสายเด็ดขาด

พระได้อาหารติดกันบาตร ฤงเดี๋ยวก็เคยมี

กลายเป็นพระนี่ไม่เต็มบาตร...ชะงั้น !

มีคนถามผู้เขียนบ่อยๆว่า

เอาเวลาที่ไหนเขียน เพราะออกไปบรรยายบ่อยๆ

เฉลยตรงนี้เลยละกัน ตื่นตี ๓ ตี ๔ ทุกคืน เขียนหนังสือเวลานี้แหละ

เมื่อตีกลองตี จะเจียบสงบ โปร่งปลอดตลอดเวลา

บางครั้งหมาวัดก็จัดว่ามีน้ำใจ ร้องโหยหวนให้เห่าหอน

สะท้อนอารมณ์ผสมแสบเกาหลี่

เป็นเพื่อนบ้างอย่างดีในบางครั้ง พอให้ไม่เหงา

แต่บางทีก็เร้าใจวังเวง .....

ใจเด่นเต่งเต่งเต่งเต่งเต่งสะอึกกระทิกะกัม

เพราะโบราณบอกที่มันหอน มันเห็นภูตผี

สายตามันตีจริง ๆ คงจริงอะนะ

เพราะไม่เห็นตัวไหนมันใส่แว่นเลย

เล่มนี้ได้จิตรกรน้อย คนเก่ง ชั้น ป. ๔ เอง
ชอบวาดเขียน วาดฝัน วาดไว้มาก
ช่วยวาดภาพนารักประกอบเรื่อง
เก่งจริงนะตัวแค่นี้ ช่วยงานศาสนาได้ดีแล้ว
ลูกไม้หล่นไม่ไกลต้นของคุณพ่อคุณแม่
เขาคือ...ด.ญ.อรจิรา เจียรวิสิฐกุล
อยู่โรงเรียนสารสาสน์ เอกตรา
เอ...ว่าจะคุยสั้น ๆ คุยยาวเปลืองหน้ากระดาษทุกที
เป็นยังงี้ยังมีวันวาย เป็นชาประจำจริง ๆ เชียว เอวัง..

มิตรแท้ ของ ผู้อ่าน

พระมหากิตติศักดิ์ โคตมสิสโส (ศ. สিয়วน)

๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

ติดต่อผู้เขียน...

คณะ น. ๒๐ วัดพระเชตุพน ฯ (วัดโพธิ์ ท่าเตียน)

เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

โทร. ๐๒-๒๒๕-๙๑๔๓, ๐๘-๑ ๘๒๕-๐๑๓๘ โทรสาร ๐-๒ ๖๒๒-๓๐๗๑

E-mail : s_siyuan@hotmail.com

สารบัญ

๑. ไม่มีใครที่ไม่เคยผิด	๑๗
๒. ยึดไว้ไม่ปล่อย	๑๙
๓. ผิดที่ดวงดาว	๒๑
๔. แห่งดินสอมียางลบ	๒๓
๕. หมาหางด้วน	๒๕
๖. แผลเก่าขององคุลิมาล	๒๗
๗. เกราะเพชร ๗ ชั้น	๒๙
๘. โตะ ๒ อย่าง	๓๑
๙. อย่าใช้ยาผิด	๓๓
๑๐. เป็นมนุษย์หรือคน	๓๕
๑๑. ยิ่งหยุดยิ่งไกล ยิ่งไปยิ่งใกล้	๓๗
๑๒. หรือธรรมะจะขวางทางเจริญ	๓๙
๑๓. ไม่มีใครดลบันดาล	๔๑
๑๔. หน้าที่ เห็น มือ สมอง	๔๓
๑๕. อย่าทำบาปแลกบุญ	๔๕
๑๖. โลกรอดได้เพราะกตัญญู	๔๗
๑๗. ต้องขอบคุณและขอโทษเป็น	๔๙
๑๘. ปาฏิหาริย์รักจากเมตตา	๕๑
๑๙. ข้าพึ่งเจ้า ป่าวพึ่งนาย	๕๓

๒๐. ไม่เลือกงาน ไม่ตักงาน	๕๕
๒๑. จิตไม่ว่าง ว่างแต่งงาน	๕๗
๒๒. ท่องหิวจะปฏิบัติธรรมอย่างไร	๕๙
๒๓. หน้าที่ของต้นไม้	๖๑
๒๔. อภิมหาบรมชี้เกี้ยว	๖๓
๒๕. แรغبันดาลใจ	๖๕
๒๖. คนอินเดียจอมประหยัด	๖๗
๒๗. ให้เด็กดูฝั่งและจอมปลวก	๖๙
๒๘. ชอบขของใหม่	๗๑
๒๙. ศิลปะประเพณีแสดงความเป็นชาติ	๗๓
๓๐. นิสัยเต็มไทยใจอ่อนน้อม	๗๕
๓๑. อายุยืนเพราะไม่ฝืนธรรมชาติ	๗๗
๓๒. การเมืองไร้อธรรมก็สกปรก	๗๙
๓๓. น้ำผึ้งหยดเดียว	๘๑
๓๔. เอาน้ำเย็นลูบ อย่าเอาน้ำร้อนลูวก	๘๓
๓๕. แก้วแล้วก็ไซ	๘๕
๓๖. สุดแล้วแต่โชคชะตา	๘๗
๓๗. เป็นนักฟังที่ดี	๘๙
๓๘. ชีวิตเหมือนแพแลซุง	๙๑
๓๙. จิตตกหล่นสิ่งอื่นก็หลุดร่วง	๙๓
๔๐. รถมีห้ามล้อ คนมีที่เหนี่ยวรั้ง	๙๕
๔๑. เจริญวัยคือเสื่อมไว	๙๗

๔๒.	ไม่มีใครที่หนึ่งตลอดกาล	๙๙
๔๓.	เกิดมาเพื่ออะไร?	๑๐๑
๔๔.	ยังไม่โดนไฟไหม้จะรู้ว่าทองแท้	๑๐๓
๔๕.	นักเรียนไม่ชอบปฏิบัติ นักปฏิบัติไม่ชอบเรียน	๑๐๕
๔๖.	ฉลาดมากอาจทำให้วินาศมาก	๑๐๗
๔๗.	เพื่อนที่ควรคบ	๑๐๙
๔๘.	ไฟร้อนจะนอนเย็น ไฟเย็นจะเซ็งใจ	๑๑๑
๔๙.	อยู่อย่างต่ำ กระทำอย่างสูง	๑๑๓
๕๐.	ไม่มีศาสดาใดในโลก บรรลุในที่ทรูหรา	๑๑๕
๕๑.	เสียตายเป็นตาย เสียใจตายดี	๑๑๗
๕๒.	รักคือสุข ใครบอกทุกข์	๑๑๙
๕๓.	ที่ใดมีรัก ที่นั่นมีการเสียสละ	๑๒๑
๕๔.	ประวัติคนสำคัญมักตีมาแต่เด็ก	๑๒๓
๕๕.	ไม่ลายน้ำตีกว่าคนเนรคุณ	๑๒๕
๕๖.	ชาติอยู่ได้ เพราะคนสามคน	๑๒๗
๕๗.	ศิลปะการทำสี	๑๒๙
๕๘.	สัตว์โลกจำพวกเลี้ยงลูกด้วยเงิน	๑๓๑
๕๙.	หายใจแรงเปลี่ยนอารมณ์	๑๓๓
๖๐.	ไม่นึกเลย	๑๓๕
๖๑.	ปุจฉาวิสัยชนากับตนเอง	๑๓๗
๖๒.	ค่าของคนอยู่ที่ผลของหน้าที่	๑๓๙
๖๓.	สุนัขชื่ออ้ายโทน	๑๔๑

๖๔. ต้องเป็นคนเหนือโลก	๑๕๓
๖๕. กินยาธรรมโอสถ ๓ เวลา	๑๕๕
๖๖. ตัวกู-ของกูบันดาล	๑๕๗
๖๗. มีการศึกษา แต่เสียท่าหมอดู	๑๕๙
๖๘. ไม่เพิ่มคนชั่ว ไม่เพิ่มความชั่วให้โลก	๑๕๑
๖๙. วันเดือนปีไม่มีวันดีวันอุบาทว์	๑๕๓
๗๐. บัณฑิตต้องฝ่าดาวฝืนดวง	๑๕๕
๗๑. กรรมนี้มีผล	๑๕๗
๗๒. คนทำให้เกิดเหตุอาเพศขึ้นในเมือง	๑๕๙
๗๓. คนติดคน้ำไม่ไหล ก้มไปไม่โดนปืน	๑๖๑
๗๔. ปีศาจร้ายของอารมณ	๑๖๓
๗๕. นายเกิดมันดีกว่านายสอน	๑๖๕
๗๖. ขูดเส้นดอนได้ ถอนเส้นดานดี	๑๖๗
๗๗. ลิงข้างกลางป่าหมาวัดฝึกหัดได้	๑๖๙
๗๘. ระบบนิเวศน์วิทยาในป่าพงดงดอน	๑๗๑
๗๙. คนตัดตะโก ตะโกตัดคน	๑๗๓
๘๐. ลมพายุหรือจะลู่ลมปากได้	๑๗๕
๘๑. น้ำกับจิตไหลลงสู่ที่ต่ำเหมือนกัน	๑๗๗
๘๒. เสียคือจะได้ ได้คือจะเสีย	๑๗๙
๘๓. ก้านบัวบอกลึกต้นชลธาร	๑๘๑
๘๔. อย่าตัดลินไคร่โดยอาการภายนอก	๑๘๓
๘๕. ลติเป็นทางเสื่อ	๑๘๕

๘๖. ตายก่อนตาย	๑๘๗
๘๗. ยิ้มเยาะรู้ทันว่ามันต้องเป็นเช่นนั้นเอง	๑๘๙
๘๘. โสกะปริเทวะคืออะไร	๑๙๑
๘๙. ความรู้ท่วมทุ่งผักบุ้งพันคอ	๑๙๓
๙๐. เปลี่ยนทิศก็ปลิดทุกข์	๑๙๕
๙๑. ทะเลเหล้ากว้างไกลจนมองไม่เห็นฝั่งหายนะ	๑๙๗
๙๒. งานต่ำทำคนสูงถึงฟ้า ใจต่ำทำคนถูกฝังใต้ดิน	๑๙๙
๙๓. แหม นิดหน่อยเอง	๒๐๑
๙๔. ทำเหมือนดันครกขึ้นเขามันจะไหลเอง	๒๐๓
๙๕. การพนันมิใช่นิสัยคนไทยเดิม	๒๐๕
๙๖. สระน้ำ ลุกยอ กอไผ่ ตำราเลี้ยงลูก	๒๐๗
๙๗. ไฮเทคบันทอนอายุคน	๒๐๙
๙๘. ประชาธิปไตยมิใช่ไปเลือกตั้ง	๒๑๑
๙๙. การสวดมนต์บอขคุณพระจะรักษา	๒๑๓
๑๐๐. คิดดี พุดดี ทำดี	๒๑๕
เกี่ยวกับประวัติผู้เขียน	๒๑๖
นานาทัศนะ	๒๒๐

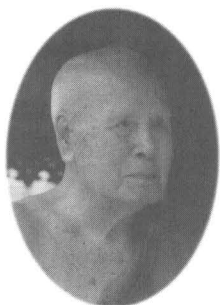

ร้อ ย ค่ำ ชี้ ง...ร้อยชี้่งคำสอน

พระมหากิตติศักดิ์ โคตมสิสุโส (ศ. สียวน)

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๘๐๓ ว่า...

๑.

อันธรรมดาคนเราทุกคนที่ยังเป็นปุถุชนอยู่
ย่อมมีความผิดกันได้ทั้งนั้น
จะทำถูกหมดย่อมหาได้ยาก
จึงเป็นธรรมดาที่จะต้องแก้ไขกันอยู่เสมอ ๆ
ขาดการแก้ไขเมื่อใด
ก็เกิดความรุงรังเมื่อนั้น.....”

๐ (จากหนังสือ “เตือนใจ” หน้า ๑๒๒)

๑. ไม่มีใครที่ไม่เคยผิด

...ศ.สียวน

ปุถุชน คนธรรมดา ในหล้าโลก
ต่างมีโชค มีซ้ำ มีทำพลาด
สัตว์สี่เท้า ยังก้าวล้ม จมพุดบาท
แม้นักปราชญ์ ยังรู้พลั้ง ไม่ตั้งใจ

เราล้มกลิ้ง ทิ้งร่าง อย่างหมดท่า
เรื่องขำขำ ธรรมดา ไซ้เรื่องใหญ่
สิ่งสำคัญ ยังยืนย่น ลูกขึ้นได้
แล้วแก้ไข อะไรพร่อง ต้องจริงจัง

ไม่ทำไร ไหนละ จะทำผิด
Do no wrong is do nothing.
ทำประโยชน์ เพื่อประชา อย่าประวิง
สรรพสิ่ง จริงดั่งคัพท์ up and down

๔ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : สอนว่า...

๒.

“ชายคนหนึ่งมีแผลเปื่อยที่ขา
 และทอดทิ้งไว้ไม่ได้ทำการรักษานานมาแล้ว
 เนื้อก็เน่ามีหนองสกปรกเประอะไปหมด
 ต่อมาเขาได้พบหมอผู้รักษาแผล จึงขอให้หมอช่วยรักษา
 ให้หมอทำการขูดเอาหนองออก
 นายคนนั้นได้รับความเจ็บปวดมาก
 หมอก็บอกให้ทนเอาหน่อย ไม่เท่าใดแผลสะอาดแล้ว
 ท่านก็จะหายจากโรคนี้อ และหายจริง ๆ ตามหมอบอกว่าด้วย
 ข้อนี้นั้นใด ท่านทั้งหลายที่มีโรคเห็นผิดอยู่ในใจของท่าน
 และถ้ายึดความเห็นผิดนั้นมานานแล้ว
 บางคนยึดไว้อย่างชนิดที่ไม่ยอมปล่อยเป็นอันขาด
 ครั้งใครมาพูดว่าสิ่งนั้นไม่ดีเขาก็โกรธ
 ทว่าดูถูกดูหมิ่นตน ทว่าทำลายอาชีพของตนอย่างนั้นอย่างนี้
 และอาจถึงกับโกรธเคืองขึ้นก็ได้
 ข้อนี้อะไรที่ทำให้เกิดความกลัว แล้วไม่กล้าพูดความจริงกันเสียเลย...”

○ (จากหนังสือ “ท่านรู้แล้วหรือ” หน้า ๙๑-๙๒)

๒. ยึดไว้ไม่ปล่อย

...ศ.สียวน

แผลที่ขา ไม่รักษา มานานหลาย
จนมันกลายเป็นเนื้อตายเน่า เหงื่อไหล่าหนอน
หอมมาซูด ดูดหนองและ ที่พะพอน
ความทุกข์ร้อน ค่อยผ่อนคลาย สบายตัว

โรคเห็นผิด ทิวจิต เป็นมัจฉา
เห็นผิดมา กันทั้งมวล กันถ้วนทั่ว
หลอกงมงาย เพื่อขายคำ ช่างน่ากลัว
เมาสุดชั่ว ดั่งแผลเน่า ไม่เอายา

ใครมาสอน ค้อนโกรธกริ้ว สยั้วพัคตร์
ไม่เชื่อจัก ลบหลู่ได้ อย่างไรหวา
หอมลับสน คนซื้อบื้อ โรคดี้อยา
เลิกรักษา ไม่กล้าเสี่ยง ธรรมเบียงเบน

๔ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๓๐๓ ว่า...

๓.

“ความจริงดาวมันอยู่บนฟ้า
ไม่ได้มาอยู่กับเรา เรายิ่งของเราเอง
ที่เป็นเช่นนี้ก็มีอยู่นิดเดียว
คือมนุษย์เราไม่ยอมรับว่าตัวเองผิด
แต่ถ้าถูกแล้วก็ออกรับทัณฑ์
ถ้าเกิดอะไรขึ้นมา ก็โทษสิ่งภายนอก
โทษพระราชา โทษดวงดาว ไม่เคยโทษตัวเอง
พระพุทธเจ้าท่านสอนว่า...
อย่าไปคิดว่าคนอื่นผิด จงคิดว่าตัวเองเป็นคนผิด...”

๐ (จากหนังสือ “ท่านรู้แล้วหรือ” หน้า ๑๘๘-๑๘๙)

๓. ผิดที่ดวงดาว

...ศ.สียวน

เมื่อวัยเยาว์ ก้าวบอย ไม่ค่อยคล่อง
ล้มหายท้อง หัวต้องพื้น สะอื้นไห้
แม่ทำโกรธ ทำโทษพื้น ชื่นทันใด
ลูกยิ้มได้ ฉันทไม่ผิด พื้นผิดแทน

พอโตมา ฆะดาร้าย หลาย ๆ เรื่อง
เงินผิดเคือง รักจางคลาย ถูกย้ายแขวน
ด่าคนรัก แข่งชกนาย โวยวายแค้น
แล้ววิ่งแว้น แฉ้นหมอดู ราหูอม

ไม่โทษตน ดูตัว ให้ทั่วก่อน
ว่างานหย่อน เจ้าชู้รัก รักเลยขม
ฟุ่มเฟือยใช้ จ่ายแข่ง แบงค์ล่มจม
ดาวไม่ข่ม เคราะห์ไม่ซ้ำ กรรมเราเอง

๔ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : สอนว่า...

๕.

“ดินสอทุกแท่งเขามียางลบไว้ด้วย
เพราะเขารู้ว่าความผิดพลาดเป็นวิสัยของคน
เมื่อผิดแล้วก็ลบออกเสีย แล้วทำใหม่ให้ถูกต้องขึ้น
เลื้อยกางเกงเปื้อนด้วยสิ่งสกปรก
แล้วยังซักฟอกออกได้ มิใช่เอาออกไม่ได้
ฉะนั้น เด็กทำอะไรผิด...
ก็บอกให้เขาขอโทษแสดงความผิดนั้น ๆ เสีย
แล้วเตือนเขาให้สำรวมระวังต่อไป...”

○ (จากหนังสือ “รักลูกให้ถูกต้อง” หน้า ๓๑๕)

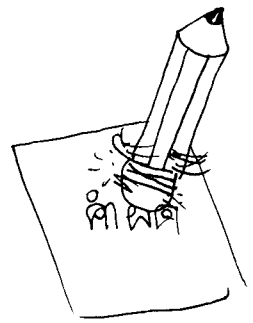

๔. แท่งดินสอมียางลบ?

...ศ.สียวน

ดินสอดำ เขาทำดี มียางลบ
เพราะเขาพบ จบสัจจะ ชีวะวิทย์
ไม่ว่าคน ไม่ว่าใคร ไม่เคยผิด
ลบชีวิต ที่ผิดไป เขียนใหม่ดู

เลื้อก่างเกง ละเลงโคลน โดนเลอะเทอะ
ยั้งกล้าเลอะ เยอะประสพการณ์ นะหลานหนู
ซั๊กสะอาด พลาดก็เปลี่ยน ได้เรียนรู้
ผิดเป็นครู ผิดขอโทษ ไม่โทษใคร

งานสุจริต ผิดได้ ไม่มีโทษ
แต่งงานโหด ทุกจริต ผิดไม่ไหว
ผิดเป็นครู ต้องรู้ทุ.. หรือสุ...ใจ
อย่าไปใช้ ผิดเป็นครู อยู่ทุกคราว

๔ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : ๙๐๐ กว่า...

๕.

“คนเรามีข้อเสียอยู่ประการหนึ่งคือ
ถ้าตนทำชั่วแล้ว
ก็อยากให้เพื่อนช่วยอย่างตนด้วย
จะได้มีเพื่อนร่วมทางชั่วกันหลาย ๆ คน
และหากเพื่อนขัดคอไม่ยอมทำช่วยอย่างตน
ก็ไม่พอใจ หาวว่าเพื่อนไม่รักตน
เป็นความเข้าใจผิดอย่างมากทีเดียว...”

๐ (จากหนังสือ “ทางชีวิต” หน้า ๒๙๑)

๕. หมาหางด้วน

...ศ.สียวน

ข้อเสียหาย ร้ายล้น ของคนนี่
หากเขามี ผีชั่ว ในตัวเขา
ก็อยากให้ เพื่อนได้ชั่ว เหมือนตัวเรา
จึงชวนเข้า สมาคม เพาะบ่มเลว

เอาเถอะนะ ฉะเหล่า เหมือนเขานี้
เอาเถอะพี่ ผีม้ามวย รวยใช้เล่น
เชคคลับคิก ดิกค้ำ สิ่งจำเป็น
อย่าหลบเร้น ไม่เป็นแมน แสนดักดาน

หมาหางงาม ยามกับ สับทางขาด
เที่ยวประกาศ ประชุมหมา นำสงสาร
ตัดหางสั้น กันดีกว่า นำรำคาญ
หมากล้าหาญ ฉลาดล้วน ไม่ด้วนตาม

๔ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๘๐๖ ว่า...

๖.

“องค์คุณมาเป็นโจรร้าย ฆ่าคนมาตั้งมากมาย
 แต่เมื่อมาพบพระพุทธเจ้า ก็เปลี่ยนใจได้
 กลายเป็นพระอรหันต์ไปในภายหลัง
 นี่ก็เพราะท่านสำนึกตัวว่าท่านผิดมานานแล้ว
 ทำให้มันถูกเสียดีเถอะ แล้วท่านก็กลับจิตกลับใจ
 ใช้สติปัญญาพิจารณาตัวเองทุกวันทุกเวลา
 ไปบิณฑบาตคนเขาเอาก้อนหินขว้างหัวแตก
 เอาไม้ขว้างข้างบาดเจ็บ มาเฝ้าพระพุทธเจ้าบอกว่า
 “ไม่ไหวแล้วพระเจ้าคะ ไปบิณฑบาตไม่ได้ข้าว ได้แต่ก้อนหินท่อนไม้”
 พระพุทธเจ้าบอกว่า “เธอทำกับเขามากกว่านั้น
 เขาทำกับเธอเพียงเล็กน้อย ทนต่อไป”
 ท่านก็อดทนต่อไป จนคนมันเลิกขว้างไปเอง
 ผลที่สุดก็บรรลุมรรคผลเป็นพระอรหันต์ อันนี้เป็นตัวอย่าง...”

๐ (จากหนังสือ “ยอดแห่งความสุข” หน้า ๓๕)

๒. แผลเก่าขององคูลิมาล

...ศ.สียวน

เมื่อทำผิด จิตพลั้ง ในครั้งก่อน
แล้วกลับย้อน กลับจิต กลับคิดได้
จึงเปลี่ยนแปลง แต่งตัว เปลี่ยนหัวใจ
แม่ต้นร้าย ปลายเรียบ ยังเฉียบคม

ยามเปลี่ยนฉาก จากเดิม เริ่มต้นใหม่
อาจมีใคร ไซแผลเก่า ให้เราชม
จงทนฝืน หน้าขึ้นแท้ แม้อกตรม
เราต้องก้ม ขอมรับกรรม ที่ทำมา

องคูลิมาล ท่านเลิกละ เป็นพระแล้ว
ยังไม่แคล้ว ถูกขว้างดิน โดนหินผา
ท่านรู้เรา ทำเขาไว้ เลวร้ายกว่า
แผ่เมตตา อนาคต คงหมดกรรม

๔ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตานันทิกขุ : สอนว่า...

๗.

“ชีวิตเรามันต้องขึ้นอยู่กับธรรมะ
ธรรมะต้องเป็นสิ่งหล่อเลี้ยงจิตใจ
ควบคุมอยู่ตลอดเวลา
ถ้ามีธรรมะเป็นเครื่องควบคุมหุ้มห่อจิตของเราไว้
เราก็เหมือนกับว่ามีเกราะเพชร ๗ ชั้น กันภัยอันตราย
ความวุ่นวายทั้งหลายทั้งปวง จะไม่เกิดขึ้นในวิถีชีวิตของเรา...”

○ (จากหนังสือ “สี่จรรยา เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นธรรมดา ” หน้า ๕๔)

๗. เกราะเพชร ๗ ชั้น

...ศ.สียวน

บอร์ติการ์ดชาติใด ที่ในหล้า
จะเก่งกว่า ดีกว่า ว่าชาติไหน ?
คนคุ้มครอง ป้องกัน อย่างทันใด
หรือว่าใส่ เสื้อเกราะ ก็คุ้มกัน

แต่ถ้าเกิด ระเบิดพลี ปากีสถาน
และแหลกลาญ ตายหมู่ ไปสู่สวรรค์
ทั้งผู้นำ ผู้ทำร้าย ตายรวมพลัน
ของเหล่านั้น กระจายด้วย ไม่ช่วยเรา

ธัมโมหะเว รักชาติ ธัมมะจารัง
ธรรมเป็นสิ่ง ควรเสพ เป็นเทพเจ้า
เป็นเกราะเพชร เจ็ดชั้น ป้องกันเหล่า
กิเลสเบา ลงตลอด ก็ปลอดภัย

๕ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : สอนว่า...

๘.

คนเรามันโต ๒ อย่าง ร่างกายกับใจโต
ร่างกายเติบโตนั้นเป็นเรื่องธรรมชาติ
กินอาหารมาก ๆ แล้วมันเติบโตไปตามเรื่องของมัน
แต่จิตใจจะเติบโตนั้น ต้องมีคุณธรรม เป็นเครื่องคุ้มครองรักษาจิตใจ
ถ้าไม่มีธรรมะ เป็นเครื่องคุ้มครองรักษาจิตใจแล้ว
จิตใจก็จะไม่เติบโต ก็จะเป็นจิตใจอ่อนแอ
ไม่สามารถต่อสู้กับปัญหาชีวิตที่เกิดขึ้นกับชีวิตประจำวัน
ผลที่สุดก็เสียผู้เสียคนไปตาม ๆ กัน.....”

○ (จากหนังสือ “ทางเสื่อมของชีวิต ” หน้า ๑๒๔-๑๒๕)

๘. โต ๒ อย่าง

...ศ.สียวน

เด็กทั้งลั่น กินเก่ง รุ่งเรืองร่าง
แล้วเดินย่าง รองเท้าใหญ่ ใส่อวดแม่
เราจะโต เราจะโต ไม่ร้องแง
ผู้ใหญ่แก่ ไม่อยากโต เพราะต้องตาย

โตสองอย่าง คือกายใหญ่ และใจโต
อายุวิฑฒโก โตกินข้าว เข้าป่ายสาย
อ. อาหาร อ. อาคาร อ. ออกกำลังกาย
อยู่สบาย อ. อากาศดี ไม่ใช่เร็ว

แต่โตใจ ทำไง อย่างไรโต
หัวใจโต โห !..ไม่ใช่ ใจล้มเหลว
ใจใส่ธรรม หมาเข้าไป จนไร่เอา
หลุดเรื่องแล้ว ไร่เคราะห์ร้าย ใจกายโต

๕ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตานันทิกขุ : สอนว่า...

๙.

“ยาอะไรที่เหมาะสมแก่โรคที่เราเป็น หยิบให้มันถูกต้อง
 อย่าเอาทิงเจอร์ไปล้างตาเป็นชาติ เพราะทิงเจอร์มันแสบ
 ขืนล้างตามันก็จะเสียหาย หรือกินเข้าไปไม่ได้
 หยิบทิงเจอร์นี้กว่ายาธาตุ ตักใส่ปากกลืนเข้าไปมันก็แสบท้องตาย
 เหมือนกับกินยาพิษเข้าไป นี่เรียกว่าใช้ยาผิด
 ธรรมะก็เหมือนกัน ถ้าเราใช้ไม่ถูก ก็ไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร
 เมื่อไม่เกิดประโยชน์ จะไปโทษธรรมะก็ไม่ได้
 เพราะเราใช้ธรรมะผิด เหมือนเราหยิบยาผิดจะโทษยากี่ไม่ได้
 แต่เราต้องโทษตัวเราเองว่าหยิบยาไม่ถูก
 มันไม่ได้แก่โรคอย่างนั้น แต่เราไปหยิบเข้า มันจึงช่วยเราไม่ได้
 มันอยู่ที่ตัวเรา ไม่ได้อยู่ที่ยา ไม่ได้อยู่ที่ธรรมะ
 มันอยู่ที่เราผู้ใช้ธรรมะว่าควรจะใช้อะไร
 มีเรื่องอะไรเกิดขึ้น เราควรจะใช้ธรรมะอะไร.....”

○ (จากหนังสือ “สติ ธรรมะที่ใช้แก้ปัญหา ” หน้า ๑๗-๑๘)

๙. อย่าใช้ยาผิด

...ศ.สียวน

ทำบาปไป โดยไม่ทราบ ว่าเป็นบาป
คนอยากทราบ ต้องรับกรรม ที่ทำไหม ?
กินยาพิษ โดยตั้งใจ กินเข้าไป
ถึงจะไม่ รู้ว่าพิษ มีสิทธิ์ตาย

ทิงเจอร์นั้น อันตราย เขาใส่แอลกอฮอล์
อย่าไปใส่ ใส่ตา จะเสียหาย
ต้มแทนน้ำ ทำท้องป็น กระวนกระวาย
ทำฟาร์มควาย ในสมอง จะหมองมัว

คืออย่าได้ ใช้ธรรม ผิดตำแหน่ง
ขยันแทง ขยันพนัน ขยันชั่ว
ขยันลัก ขยันง่าย ขยันขายตัว
ทานะมัว แจกยาบ้า ให้ยาอี

๕ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : สอนว่า...

๑๐.

ถ้าคนเราไม่มีความรู้สึกดีงามอยู่ในใจ
ก็เรียกว่าความเป็นมนุษย์ไม่สมบูรณ์
เป็นได้แต่เพียงชั้นคนเท่านั้นเอง เป็นคนแต่ไม่ถึงขั้นมนุษย์
การเป็นมนุษย์นั้น ต้องมีใจเต็มเปี่ยมอยู่ด้วยคุณธรรมตลอดเวลา
จะคิดจะนึกอะไร จะพูดจะทำอะไร
จะประกอบธุรกิจการทำงานอะไร ก็ต้องนึกแต่ในแง่ที่เป็นธรรมะ
ไม่คิดในแง่ที่ว่าเพื่อตัว เพื่อประโยชน์ของเรา.....”

๐ (จากหนังสือ “วันเตือนใจ ” หน้า ๒๓๙)

๑๐. เป็นมนุษย์หรือคน

...ศ.สียวน

เกิดเป็นคน ถ้าถูกคน จะขันแค้น
จะลนแล่น ป่วนปั่น เวียนวนไหว
กาแฟนม ผสมน้ำ ชงรำไป
ก็จะไม่ หยุตนิ่ง ถ้ายังคน

หยิบช้อนวน คนภูเขา เขาไม่ห้วน
ยังตั้งมั่น สูงลิบลิบ ไม่ลับสน
เป็นมนุษย์ สูงสุดฟ้า เหนือกว่าคน
มนุษย์ทน ทุกอย่างได้ ไม่ขึ้นลง

มนุษย์ทน อุปสรรค และขวากหนาม
ทนเหยียดหยาม เครื่องล่อได้ ไมไหลหลง
ไม่มีตัว ของตัวโกย แต่โดยตรง
ยังยืนยง เพื่อผู้อื่น นับหมื่นปี

๕ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตานันทิกขุ : สอนว่า...

๑๑.

“วิถีทางที่พระพุทธเจ้าท่านบอกไว้
เราทำเรื่อยไปไม่หยุดก็จะถึงจุดหมายได้
เหมือนการเดินทางไม่หยุดมันก็จะถึงจุดหมายได้
แต่ถ้าเดินไปหยุดไปมันก็ช้า
คนโบราณพูดว่า
“ยิ่งหยุดก็ยิ่งไกล ยิ่งไปมันก็ยิ่งใกล้”
ยิ่งหยุดมาก มันก็ยิ่งไกลมาก
แต่ถ้ายิ่งไปมันก็ยิ่งใกล้เข้าไป ๑.....”

○ (จากหนังสือ “ปัญญา ธรรมะเพื่อความก้าวหน้า” หน้า ๗๒)

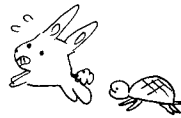

๑๑. ยิ่งหยุดยิ่งไกล ยิ่งไปยิ่งใกล้

...ศ.สิยวน

คำโบราณ “ทำงานเรื่อยๆ ไม่เหนียวไม่หนัก”
ทำๆ พักๆ “ทิ้งหนักเหนียว” ทิ้งเฉื่อยเฉา
แล้วจากนั้น ทิ้งงานหนัก รักงานเบา
เดินสองก้าว แล้วก็หยุด ทરุดไปกอง

เต่าเดินค่อยๆ เดินบ่อยๆ ไปค่อยกระต่าย
ชอบงานง่าย ไม่ได้ดี แค่นี้สอง
คนที่หนึ่ง บิ่งเร็วรี่ นาทิทอง
ไกลเป็นกอง ไม่หยุดไป ไม่ไกลเกิน

นักธุรกิจ ว่าหยุดหน่อย คือถอยหลัง
อย่ามัวนั่ง หาวทิว ไม่หาวเห็น
วาดหวังว่า หวังก้าวหน้า พากันเดิน
เท้าดำเนิน มือทำเสร็จ กินเน็ต ๆ ลง

๕ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๘๐๐ กว่า...

๑๒.

“คนบางคนอาจจะเขวไปว่า
ถ้าเราปฏิบัติทางวัดทางวามาก ๆ การงานจะเสื่อม
ชีวิตในการครองบ้านครองเรือนจะตกต่ำ
บางคนอาจจะเสื่อมไป เพราะทำไม่ถูก ทำไม่เป็น
ไม่รู้หลักที่ถูกต้องของธรรมะ
เข้าใจว่าถ้าไปวัดแล้วต้องทั้งหมด
ไม่ใช่เช่นนั้น นั่นคือเข้าใจผิด ไม่ใช่ให้ทั้งหมด
เคยทำอะไรก็ทำไปได้ เช่น ทำงานทำการก็ทำไปตามเรื่อง
แต่ว่าทำด้วยใจที่มันแตกต่างไปจากเดิมเท่านั้นเอง...”

๐ (จากหนังสือ “เรามาศึกษาโลกและชีวิตกันเถิด” หน้า ๒๕๒)

๑๒. หรือธรรมะจะขวางทางเจริญ

...ศ.สียวน

มีบางคน บ่นว่า อย่าเข้าวัด
สอนกำจัด ตัดหนทาง ทุกอย่างสิ้น
ตัดทรัพย์หมด ยศฐา ทางหากิน
สูญเสีย หักอินทรนัด โถเวอร์กรรม

ไม่เข้าใจ อะไรหรือ คือธรรมะ
มีพุทธะ อยู่ในใจ ไม่ถล่ม
ข่มขืนสาว สาวแทงตาย เพราะหน่ายธรรม
เที่ยวมิดค้ำ ตายติดคุก รับลูกปืน

ไปมั่วเพศ จนเอดส์ติด ชีวิตดับ
รถชนยับ ชับเมามา เพราะฝ่าฝืน
คอร์ปชั่น ลั่นยึดทรัพย์ เอากลับคืน
สะอีกอัน ธรรมดี มิไม่ทำ

๕ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : สอนว่า...

๑๓.

“คนเรานี้สร้างอนาคตของตนเอง
ไม่มีคำว่าพรหมลิขิต ตามแบบศาสนาพราหมณ์
หรือไม่มีคำว่าพระเจ้าเป็นเจ้าดลบันดาล
ตามแบบของศาสนาใดๆ ที่มีพระเจ้าเป็นเจ้า
เพราะในทางศาสนาเรานั้นไม่ได้มีอำนาจอะไรอย่างนั้น
เรียกว่าอำนาจมีอยู่ในตัวตน
ตัวคนนี้สามารถทำอะไรได้ด้วยตนเอง
ได้ใช้ความเพียรพยายามให้บรรลุความสำเร็จได้...”

๐ (จากหนังสือ “อริยสัจจ์ ความจริงอันประเสริฐ ๔ ประการ” หน้า ๒๕)

๑๓. ไม่มีใครดลบันดาล

...ศ.สียวน

ศาสนาพราหมณ์ นิยามนิยม พรหมลิขิต
ศาสน์อื่นคิด ลิขิตเก่า พระเจ้าสร้าง
แต่พุทธะ อัดตะทำ ธรรมนำทาง
แต่ละอย่าง เหยียบให้ถึง ดนฟังตน

ตนมีฤทธิ์ อธิเดช วิเศษนัก
วุฒิเป็นหลัก ธรรมเป็นแหล่ง ทุกแห่งหน
มีวิชา นำพาทรัพย์ ไม่อับจน
บันดาลดล ทุกอย่างได้ ดั่งใจตัว

ตนของตน ดังเช่น ผู้เป็นเจ้าของ
“คุณแบร์ค” เจ้า คิด ที.วี. ดูฟรีทั่ว
“เอดิสัน” บั่นหลอดไฟ ไม่มีดมัว
“แฟรงคลิน” ชัวร์ คิดสายล่อฟ้า เทวดาง

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๓๐๖... ๑๔.

๑๔.

“เท่ามิไว้สำหรับยันตัวเวลาอื่น ใช้สำหรับเดินไปไหนมาไหน มิใช่มิไว้หรับเตะสับคนอื่น
 มิใช่มิไว้สำหรับทำงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ตนแก่ท่าน
 มิใช่มิไว้สำหรับชกปากคนอื่น หรือสำหรับชี้หน้าผู้ใดผู้หนึ่ง
 ตามิไว้สำหรับดู มิได้มิไว้สำหรับค้อนควักใครๆ
 การดูก็ต้องดูแต่สิ่งที่จักเกิดความเข้าใจจริง มิใช่ดูเพื่อหาช่องทางทำลายใคร
 หูมิไว้สำหรับรับเสียงที่เขาพูดให้เราฟัง และให้เราทำตามเสียงนั้น
 ถ้าเสียงไม่ดี ฟังแล้วไม่สบายใจ ไม่เป็นประโยชน์แก่เรา ๆ ก็อย่าใช้หูฟัง
 จมูกมิไว้สำหรับดมหายใจเข้าออกโดยเฉพาะเท่านั้น
 แต่ถ้าใครอุตริเอาจมูกไปเที่ยวหอมใครที่ไม่มีสิทธิ์จะหอม
 ก็เรียกว่าใช้จมูกเกินหน้าที่ ทำให้เดือดร้อนในภายหลัง
 ปากมิไว้สำหรับมิไว้รับอาหารเข้าไป สำหรับพูดจาสนทนากัน
 ปากมีหน้าที่พูดคำจริง คำอ่อนหวาน คำสมานสามัคคี คำที่เป็นประโยชน์
 แต่ถ้าคำพูดโกหก พูดคำหยาบ พูดคำที่ทำให้คนแตกร้าวจากกัน
 พูดเหลวไหลไม่เป็นแก่นสาร ก็เรียกว่าถูกลงโทษจนแตกกินน้ำพริกไม่ได้
 หรือบางทีฟันร่วงจากปากก็มี นี่เพราะใช้ปากพูดเรื่องของคนอื่น
 อันไม่เป็นประโยชน์แก่ตนเลย แต่เพราะมีนิสัยชั่วเท่านั้น
 อย่างนี้ไม่ดี เป็นการทำนอกหน้าที่ของตนไป”

๐ (จากหนังสือ “ขุมนุมปาฐกถา” หน้า ๒๖๕ และหน้า ๒๖๖)

๑๔. หน้าที่ เท้า มือ สมอง

...ศ.สิยวน

เท้ามีไว้ ใช้นัน เหยียบเดินยืน
หาไขไว้ ถีบคนอื่น ก็หาไม่
มีไชยก เหยียดยาว ให้เขาใคร
แต่มีไว้ ก้าวบ่อย หรือถอยหลัง

มือมีแรง ไว้แสดง แข่งฝีมือ
มีไชถือ ไว้รวหมัด ชัดปากบั้ง
ร่วมงานชะ กะสมอง ลองจริงจัง
สำเร็จดัง หนึ่งสมอง เสรีจสองมือ

ผิดหน้าที่ ไร้หาหมอ หูคองจุก
มีน้ำมูก คอแห้งอยู่ หูไม้หือ
หน้าที่ใคร หน้าทีมนัน ไม่ดันตื้อ
ต้องยึดถือ ธรรมยุติ ยุติธรรม

๕ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๓๐๖ ว่า...

๑๕.

“ถ้าเป็นงานบุญ...

ก็ให้มันเป็นบุญแท้ อย่าให้มีบาปเข้าไปเจือปน

เพราะการทำบุญนั้นเหมือนกับการอาบน้ำ

เราอาบน้ำเพื่ออะไร เราอาบน้ำเพื่อให้ร่างกายสะอาด

ให้เย็นแล้วจะได้มีความสุข

ถ้าเราลงไปอาบน้ำแล้ว มันเปื้อนขี้โคลนตั้งแต่หัวถึงตีน

กลับบ้านไปนอนเหม็นซึ่งอยู่ที่บ้านอย่างนั้น

จะเรียกว่าอาบน้ำอย่างไร”

๐ (จากหนังสือ “ปลุกตัวเอง” หน้า ๒๕๖-๒๕๗)

๑๕. อย่าทำบาปแลกบุญ

...ศ.สียวน

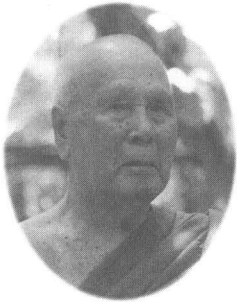
ทำบาปแลก เพื่อแลกบุญ ขาดทุนยับ
เหมือนทำกับ ทำแกง ด้วยแรงเนา
จัดงานบวช พระสวดกลับ รับน้ำเมา
เลี้ยงน้ำเหล้า เกิดเรื่องร้าย ตายเพราะบุญ

เชือดคอวัว ตัวตันเตี้ยง เพื่อเลี้ยงพระ
โดนจะ นิพพานได้ ใจยังวุ่น
อาบน้ำเพื่อ สะอาดพร้อม หอมละมุน
แต่คลุกฝุ่น คลุกโคลน เหมือนโจรจิ้ง

บุญนั้นหรือ คืออะไร รู้ไหมจะ
บุญคือสละ ตระหนี่เหนียว เค็มเขี้ยวขัง
บุญคือศีล ปรุงให้สวย รวยมั่งคั่ง
บุญคือนั่ง กรรมฐาน เป็นงานใจ

๕ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : สอนว่า...

๑๖.

“ท่านที่เคยอ่านเรื่องสามก๊ก อันเป็นพงศาวดารของจีน
ท่านชอบใจกวนอู ชาวจีนนับถือกวนอูว่าเป็นเทพเจ้า
คือยกกวนอูให้อยู่ในตำแหน่งของเทวดา
ทำไมกวนอูจึงได้เป็นเทวดา
เพราะกวนอูเป็นผู้ยิ่งใหญ่ด้วยความกตัญญูตเวที
แม้ผู้นั้นเป็นศัตรูในทางการเมือง แต่เคยมีบุญคุณต่อกัน
กวนอูก็ไม่ฆ่า กวนอูไม่ทำร้าย แต่ปล่อยให้ผ่านไป โดยสะดวกสบาย
นี่เป็นลักษณะหนึ่งของวีรบุรุษ”

๐ (จากหนังสือ “รักษากฎให้ถูกทาง” หน้า ๓๐๔-๓๐๕)

๑๖. โลกรอดได้เพราะกตัญญู

...ศ.สยาม

กวนอู ผู้ยิ่งใหญ่ ในสามก๊ก
คนซุก ยกภูเขา ท้าวฟ้ากว้าง
ดุงทေး อมรินทร์ ทุกถิ่นทาง
เพราะใจกว้าง ใจล้นจะ กตัญญู

โจโฉนี้ มีน้ำใจ ให้แก่เขา
ครั้นถึงคราว ถึงมาต มีอาจสู้
ปล่อยโจโฉ ทั้งที่จัด เป็นศัตรู
แต่กวนอู ปล่อยพยัคฆา เข้าป่าไป

ไอสไตน์ ว่า หากคนคิด ลักนิดหนึ่ง
เกิดมาพึ่ง หนีบุญเก่า เขาไซ้ไหม ?
นั่น ที.วี. นี้เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ
ไม่คิดใหม่ ไม่ทำประโยชน์ โศครเนรคุณ

๖ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตปัญญานันทมิกขุ : สอนว่า...

๑๗.

“การฝึกหัดให้รู้จักพูดคำว่า
ขอบใจ ขอบพระคุณ
ก็เป็นกิจควรทำ เพราะคำพูดดังกล่าว
เป็นการแสดงออกของการรู้จักบุญคุณล่วงหน้า
ในครอบครัวทั่วไปยังไม่ได้ปฏิบัติกัน
ขอให้ทำกันหน่อยเถิด
เวลาให้ของแก่เด็กขอให้เด็กไหว้ก่อนจึงรับ
อย่าให้รับไปโดยมิได้แสดงว่ารู้จักคุณเป็นอันขาด”

○ (จากหนังสือ “รักษุทให้ถูกทาง” หน้า ๓๐๙-๓๑๐)

๑๗. ต้องขอบคุณและขอโทษเป็น

...ศ.สิยวน

การขอบคุณ คือรู้คุณ ของผู้ให้
การขออภัย คือรู้ผิด มีจิตกว้าง
ชาติไม่ยับ อับจน ลิ่นหนทาง
เพราะไทยต่าง รู้แพ้ชนะ รู้ภัย

ไม่สอนลูก ให้อ่อนข้อ รู้ขอโทษ
โตจะโหด ฉาวห้าม ห้ามไม่ไหว
ชอบถล่ม ไม่ก้มหัว ไม่กลัวใคร
เดินรอดได้ ฤษชาน กบาลพัง

เสียเพื่อนพร้อม เขาไม่ยอม จะเสียหน้า
เสียเงินตรา ไม่เสียศักดิ์ จักถูกฝัง
ทางชีวิต คิดให้ถูก ลูกจงฟัง
เสียศักดิ์ เสียชีวา อย่าเสียธรรม

๖ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๘๐๖... ๑...

๑๘.

“คนโบราณที่เขาสอนคาถาให้ภาวนาแล้ว
 จักเป็นทางก่อให้เกิดความรักนั้น
 ก็หาได้พ้นไปจากเมตตาไม่ เช่นคาถาว่า
 นะ เมตตา โม กรุณา พุท ปราณี ธา ยินดี ยะ เอ็นดู
 เป็นแต่เรื่องของเมตตาทั้งนั้น
 แต่แทนที่เราจักหัดทำใจให้เข้มขึ้นด้วยเมตตา
 เรากลับท่องเป็นคาถามหานิยมไปเสีย ผลจึงไม่ขลังเพราะใจไม่มีเมตตา

ไปคิดเสียว่าเมตตาอยู่ที่ซึ้งฝัง อยู่ที่ ณะหน้าทอง
 เป็นความเข้าใจผิดทีเดียว...

คนบางคนเห็นหน้าเราก็อารัก เราก็อชอบ
 แต่บางคนเห็นหน้าก็เกลียดไม่ชอบใจ
 ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ตามทางธรรมบอกว่า
 เพราะจิตของเขามีเมตตา และไม่มีเมตตาเป็นสำคัญ”

○ (จากหนังสือ “ทางชีวิต” หน้า ๑๒๒-๑๒๓)

๑๘. ปาฏิหาริย์รักจากเมตตา

...ศ.สียวน

คนโบราณ บานบุรี มีคาถา
คนต่างมา ต่างมี เป็นศรีศิลป์
มีซึ้ง มีสาธิตา ทาปากลิ้น
คนทั่วถิ่น จะหลงไหล คารมเรา

นะ เมตตา โม กรุณา พุทธ ปรานี
ธา ยินดี ท่องทั้งปี ยังอับเฉา
ยังแตกพรรค แตกเพื่อน แตกเรือนเหี่ยว
เพราะยังเขลา ไม่เข้าใจ ความนัยนั้น

โบราณเทศน์ เมตตาใน ใจมีรัก
เราก็จัก ไม่ฆ่า สัจจามัน
ไม่มั่วกาม ไม่โกงกิน ไม่เมากัน
ศีลครบครัน คนหรือจัก ไม่รักเรา

๖ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : สอนว่า...

๑๙.

“อยู่กันอย่างเปิดเผย

เห็นอกเห็นใจกัน

คนที่เป็นลูกจ้างเราก็คงไม่ใจเหี้ยมใจโหดหรอก

ถ้าเราผู้เป็นนายก้มลงมา

เขาก็หงนหน้าขึ้นไป

ตาต่อตามันก็เจอกันตรงกลางนั้นแหละ

เรียกว่าเราก้มหน่อยเขาเงยขึ้นไปหน่อย ก็พบกัน”

○ (จากหนังสือ “ธรรมะเป็นสิ่งสูงสุด” หน้า ๒๑๖)

๑๗. ข้าพเจ้า บ่าวพื้งนาย

...ศ.สยาม

ถ้าอยู่สูง โบราณสอน ให้อนคว้า
ถ้าอยู่ต่ำ โบราณสอน ให้อนหงาย
ใครคิดทะเล้ง พื้งได้ทราบ ใจหายบคาย
เพราะความหมาย คือเอื้อเพื่อ เหนือชั้นจริง

เป็นผู้ใหญ่ ให้ใส่ใจ ในลูกน้อง
คอยสอดส่อง อยู่อย่างไร ทั้งชายหญิง
ยามดีใช้ ไร่รักษา พาพื้งพื้ง
“อินทร์” โลทหนึ่ง สองทิพพนตร ดูเหตุภัย

เมื่อผู้น้อย ได้หัวใจ ผู้ใหญ่อยู่
จะตายดู ดักดาน กระไรได้
จะทุ่เม ไม่เกงาน สำราญใจ
เรื่องสไตรค์ ไร่ชาติหน้า ไม่มากวน

หลวงพ่อบัณฑิตปัญญานันทภิกขุ : ๙๐๐ กว่า...

๒๐.

“นิสัยอันไม่ดีอีกอันหนึ่งของพวกเรา

คือ เป็นคนเลือกงาน ตีราคาของตัวสูงเกินไป

จนไม่มีงานจักทำเสียเลย

อย่างนี้ไม่ดี...

จงนึกว่าไม่มีใครกระโดดขึ้นตึกได้ โดยไม่มีบันได

ทุกคนต้องไปที่ละขั้น จนนกว่าจะถึงจุดหมายปลายทาง...”

○ (จากหนังสือ “ทางชีวิต” หน้า ๑๘๓)

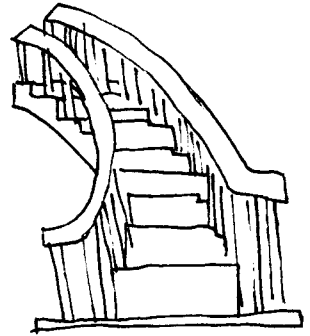
๒๐. ไม่เลือกงาน ไม่ตงงาน

...ศ.สิยวน

คนหนึ่งลอก ปอกมะพร้าว เจอเอากาย
เขาแค่ทราบ ว่ากาย กินไม่ได้
อีกคนลอก ปอกถึงกะลา ว่าแข็งไป
กินยังงี้ ทั้งดีกว่า ไม่น่ากิน

คนแรก ชอบแบก แต่งานเบา
คนสองเล่า เกียจคร้าน เกลียตงานหิน
เนื้อคือดี ไม่ได้ดี ดีหมดสิ้น
ไม่ชอบป็น แต่ปองสูง อยากรุ่งเรือง

ชั้นบันได เดินไปดี ทีละชั้น
เมื่อก้าวมัน สองชั้น นั่นอีกเรื่อง
ระวังพลาด ขาซัดขา ยาจะเปลือง
การย่างเยื้อง ร้อยลี้ มีก้าวแรก

๖ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตปัญญานันทภิกขุ : ๓๐๓ ว่า...

๒๑.

“คนว่างงานเป็นคนจิตใจฟุ้งซ่าน
พวกที่ประพฤติดุจจริตคิดมิชอบ
ประกอบกรรมชั่วด้วยประการต่าง ๆ สร้างปัญหา
คือความทุกข์ความเดือดร้อนให้เกิดขึ้นในสังคมนั้น
ไม่ใช่ใครที่ไหน เป็นบุคคลประเภทไม่มีงานทำนั่นเอง
คือเขาไม่รู้ว่างานคืออะไร แล้วเขาไม่ทำงาน
เมื่อไม่ทำงานเขาก็อยู่ว่าง พ้ออยู่ว่างจิตมันก็ฟุ้งซ่าน
เมื่อฟุ้งซ่านก็เที่ยวไปหาเพื่อนประเภทเดียวกัน
คบหาสมาคมกัน แล้วก็ไปทำชั่วด้วยประการต่างๆ...”

๐ (จากหนังสือ “การทำงานเพื่องาน” หน้า ๔๘)

๒๑. จิตไม่ว่าง ว่างแต่งงาน

...ศ.สยาม

คนเกียจคร้าน เกลียดงาน ไม่เกลียดเงิน
ชอบเพลิดเพลิน เทียวเตร่ เฮนั่นนี่
พอยู่บ้าน ก็ฟุ้งซ่าน งานไม่มี
ต้องเป็นหนี้ ชอบใช้เงิน ไม่มีงาน

จึงคบหา ตั้งสมาคม อารมณ์เปลี่ยว
คบคนเปรี้ยว คนทุจริต คนคิดผลาญ
เป็นแว่นบอย สกอยเกิร์ล เทินแหลกลาญ
โดนชาวบ้าน ชิงลวดรอก คอกระเด็น

แมลงผึ้ง คบของหอม ตอมของหวาน
แมลงวันวาน คบของยี้ ตอมขี้เหม็น
คนรักผึ้ง ได้ฟังพา ยาจำเป็น
แมลงวันเห็น แต่เป็นศพ โดนตบตาย

๖ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตผู้นั้นทักขุ : ๓๐๖ ว่า...

๒๒.

“เคยไปแสดงธรรมกับเด็ก ไม่ใช่เด็กเล็ก
แต่ว่าเป็นเด็กใหญ่ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย
เมื่อพูดถึงเรื่องการปฏิบัติธรรมะให้เขาฟังแล้ว
เขาก็ลุกขึ้นถามปัญหาว่า
เมื่อท้องมันหิวอยู่ จะไปปฏิบัติธรรมะได้อย่างไร ?
อันนี้แสดงว่าเด็กคนนั้นยังไม่เข้าใจว่าการปฏิบัติธรรมะคืออะไร ?
เขาอาจจะเข้าใจว่าการปฏิบัติธรรมะ
คือการไปนั่งหลับตาอยู่คนเดียวเงียบๆ เขาอาจจะนึกไปในรูปอย่างนั้น
เขาไม่เข้าใจในเรื่องนี้อย่างถูกต้องและสมบูรณ์
จึงได้ตอบให้เขาเข้าใจว่า เพราะท้องหิวนั่นแหละเราจึงต้องปฏิบัติธรรม
เพื่อให้เกิดอิ่มท้อง เพื่อให้มีสิ่งที่เราจะกินจะใช้ในชีวิตประจำวัน
เพราะการปฏิบัติธรรมะของพระพุทธเจ้านั้น ทำได้ทุกคน ทุกหน้าที่ ทุกเวลา
ทุกเรื่องที่เราเข้าไปเกี่ยวข้อง เออธรรมะเข้าไปใช้ทั้งนั้น...”

๐ (จากหนังสือ “การทำงานเพื่องาน” หน้า ๗๙-๘๐)

๒๒. เมื่อท้องหิว จะปฏิบัติธรรมอย่างไร

...ศ.สิยวน

นักศึกษา มหา..ลัย ไชยนาว่า
เมื่อท้องขำ แห้งกิว ยังกิวโหย
จะปฏิบัติ พระลัทธิธรรม ทั้งอดโรย
ไมไหววอย ผิดกาละ เทศะจริง

เข้าใจว่า หลับตา คือปฏิบัติ
ฟังไม่ชัด จับกระเดียด นำเกลียดยิ่ง
แปดหมื่นสี่- พันชั้นธ์ อันอ้างอิง
ขาโดนปลิง แต่ยั้งแขน แล้วแขวนคอ

ที่อดข้าว เพราะไม่เอา ธรรมะใช้
งานก็ไม่ วิริยะ เออะอะขอ
หัวราเหล้า มายเมา ข้าวกรอกหม้อ
คิดใหม่หนอ ที่ท้องแห้ง แล้งอะไร ?

๖ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตคุณนันทิกขุ : ๘๐๖ ๖ ๖...

๒๓.

“ถ้าเราศึกษาเรื่องพืช เราจักเข้าใจถึงหน้าที่ต่าง ๆ ของพืชเป็นอย่างดี นับแต่รากของมัน ที่เราเห็นเป็นรากแก้ว รากฝอย รากนี้มีหน้าที่ไปทำการหาอาหารมาหล่อเลี้ยงลำต้น มันจึงต้องชอยไปไกลๆ เพื่อหาสิ่งที่มันต้องการ ต้นไม้บางชนิดมีรากยาวมาก นอกจากช่วยหาอาหารแล้ว ยังช่วยทำการยึดลำต้นให้อยู่ในสภาพที่ไม่ล้มอีก เปลือกไม้เป็นทางสำหรับอาหาร ที่รากของมันหาได้แล้ว ส่งขึ้นไปตามเปลือก เพื่อให้ใบมันทำหน้าที่ปรุงให้เป็นประโยชน์แก่ลำต้นต่อไป ใบไม้ทำหน้าที่หายใจเอาคาร์บอนเข้าไปหล่อเลี้ยง แล้วคายออกซิเจนออกมา เป็นการสับเปลี่ยนกันกับคน เพราะคนเราสูดอากาศออกซิเจนเข้าไป ถ่ายคาร์บอนออกมา ต้นไม้จึงมีส่วนทำให้โลกมีอากาศดี ๆ สำหรับหายใจมากขึ้น และให้ความชุ่มเย็นแก่ตนในฤดูร้อนด้วย ถ้าเราตัดเปลือกต้นไม้ขาด ดังที่เขาگانต้นสักเป็นต้น ก็เป็นการตัดอาหารของมัน มันจักถึงความตาย โดยแสดงอาการใบร่วงก่อน แล้วต่อมาก็เหี่ยวแห้งโรยไป ถึงแก่ความตายในที่สุด ต้นไม้ถึงแก่ความตาย ก็เพราะทุกส่วนในลำต้นของมัน มิได้ทำงานตามหน้าที่ การละเลยหน้าที่เป็นเหตุให้ถึงจุดจบได้ไม่ว่าในเรื่องอะไร”

๐ (จากหนังสือ “ชุมนุมตามปาสูกถา” หน้า ๒๓๓-๒๓๔)

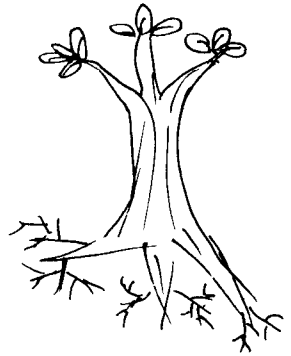
๒๓. หน้าที่ของต้นไม้

...ศ.สยาม

ทุกชั้นส่วน กระบวนบน ของต้นไม้
ต่างเคลื่อนไหว ทำหน้าที่ ไม่มีฝืน
รากหาอาหาร เป็นฐานหลัก ให้ปักยืน
เปลือกไหลลื่น เคลื่อนอาหาร สู้กันใบ

ใบก็เป็น เช่นนายก หัวอกเซฟ
ปรุงปุ๋ยเสฟ เสริฟเลี้ยง ลำต้นใหญ่
กินคาร์บอน กลืนกลม ลมหายใจ
แล้วคายให้ ออกซิเจน ผู้เป็นคน

ใครปลดเปลือก ปอกถาก จากต้นไม้
เท่าทำใบ ให้เหี่ยวเหลือง แล้วร่วงหล่น
ต่างหยุดงาน การหน้าที่ มีในตน
ตายทุกต้น ไม่ว่าจะคน ไม่ว่าจะใคร

๖ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๙๐๓ ว่า...

๒๔.

“บางคนกล่าวว่า...

คนไทยชี้เกี้ยว เพราะนับถือพระพุทธศาสนา

คำสอนของพระพุทธเจ้า ทำให้คนชี้เกี้ยว

และเป็นผลเนื่องมาจากความชี้เกี้ยวของเราหลายคน

คือนักบวชชี้เกี้ยวสอนชาวบ้าน

ชาวบ้านชี้เกี้ยวไปฟังพระ และพระก็ชี้เกี้ยวไปหาชาวบ้าน

เพื่อเตือนเขาให้เป็นคนขยัน เลยกลายเป็นคนชี้เกี้ยวกันหมด...”

○ (จากหนังสือ “ชุมนุมเรื่องสั้น” หน้า ๑๗๑)

๒๔. อภิมหาบรมซี้เกียจ

...ศ.สี่ยวน

บางคนว่า ซี้เกียจอ้อ เพราะถือพุทธ
ร้ายสุดสุด ลูกโซ่ข้อ คร้านต่อเนื่อง
นักบวชเครียด ซี้เกียจเทศน์ เหตุขัดเคือง
คนมากเรื่อง ซี้เกียจฟัง นั่งง่วงนอน

เรื่องซี้เกียจ ไทยซี้คร้าน มานานนัก
ซี้เกียจซัก ซี้เกียจไป ซี้เกียจสอน
ซี้เกียจย็น ซี้เกียจนั่ง ซี้เกียจนอน
ซี้เกียจร้อน ซี้เกียจหนาว ยังเช่าอยู่เลย

“พุทธศาสน์สอน ซี้เกียจนัก มักอ้างว่า”
เงินไม่มา หน้าไม่ตี หนึ่งงานเฉย
เงินเป็นใหญ่ คอรัปชั่น ของมันเคย
ฝิปากเอ๋ย ฝิมือเอื่อย เรื่อยตามลม

๖ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๘๐๖ ๖ ๑...

๒๕.

“บุคคลผู้บรรลุความยิ่งใหญ่ในชีวิต ย่อมเป็นผู้รู้จักนำสิ่งภายนอก
มาเป็นเครื่องเตือนใจตนเองให้ดำเนินไปได้ในทางที่ชอบ
ทำไมท่านมหาดมะ คานธี จึงเป็นผู้บูชาความสัตย์เป็นชีวิต
นั่นเพราะการดูแลคร เรื่องทำหรือสัจจันทรในสมัยเป็นเด็ก
แสงแห่งสัจจะฉายเข้าสู่ใจท่านคานธีตั้งแต่สมัยนั้น
และรักษาไว้ได้อย่างมั่นคงเสมอ

ทำไมท่านธัมมปาละ ได้สละบ้านเรือนมาฟื้นฟูพระพุทธศาสนา
เพราะท่านได้เห็นความเสื่อมโทรมของพระวิหารพุทธคยา
อันเป็นสถานที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ แล้วนำมาคิดและลงมือทำเป็นการใหญ่

พระศาสดาของเราได้เห็น คนแก่ คนเจ็บ คนตาย และนักบวช
พระองค์คิดเหือสามอย่างข้างต้น
พอพระทัยในประการหลัง แล้วท่านก็ออกบวช...”

○ (จากหนังสือ “ธัมมปาฐกถา” หน้า ๑๖-๑๗)

๒๕. แรงแบบตาลใจ

...ศ.สียวน

“ประวัติวีรบุรุษไซรั เตือนใจ เรานา”

พระคาถา ร. ๖ ยกมาสอน

ประวัติคน สำคัญ ทุกขั้นตอน

เป็นแรงสะท้อน ทำสำเร็จ ให้แก่เรา

“เด็กคานธี” ดุละครหิต หริสจันท์

จึงวาดฝัน สัจจะจ้อง เรื่องของเขา

นำไปสู่ สู้เพื่อชาติ เอกราชเรา

พุทธเจ้า เห็นคนแก่ แลเจ็บตาย

“ธัมมปาละ” สละบ้าน เพื่อสถานสร้าง

“พุทธคยา” ว่าง เห็นเสื่อมโทรม ล่มสลาย

จากลังกา มาอินเดีย เพลียใจกาย

ขอเกิดตาย ๒๕ ครั้ง หวังสอนธรรม

๖ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : สอนว่า...

๒๖.

“ชาวอินเดียเขาประหัด

มาอยู่เมืองไทยเขาประหัดหนักหนา

ดูเถอะ...แล้วยังมีสตาบคี่ให้คนไทยยืมเสียด้วย

เรื่องประหัดของเขานี้ คนไทยยังไม่ค่อยมี

มักจะแข่งกันใช้ คนนั้นใช้ผ้าอย่างนั้น

อี...เราต้องเหนือกว่า อย่าได้แข่งอย่างนั้น...”

○ (จากหนังสือ “ปลุกตัวเอง” หน้า ๒๓๔)

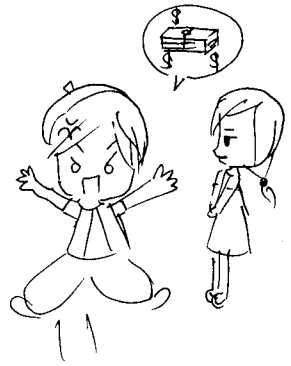
๒๖. คนอินเตียจอมประหยัด

...ศ.สียวน

เรื่องประหยัด ต้องยอมเขา ให้ชาวแขก
ประเทศแปลก มีคนจน อยู่ล้นเหลือ
หากกินหิว อยู่อย่างไร ตายเป็นเบือ
เขาจึงเชื่อ วิริยะ คือขยัน

มาเมืองไทย ชายฉกร์ ไปทั่วทิศ
ขายมุ้งนิต ผ้าหนอย ค่อยสานฝัน
จากวันนั้น ถึงวันนี้ ไม่กี่วัน
มีรถบ้าน หวานเงินกู่ ให้หมูไทย

มีชื่อเสียง โด่งดัง ทางทวงหนี้
คนไทยนี้ ดังทางแข่ง ใครแย่งได้
แข่งรถชิง แข่งชากัน แข่งบรรลัษย์
แข่งกันใหญ่ แข่งกันมีอบ แข่งช้อปฯชัวร์

๖ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : ๓๒๓ ๖ ๑...

๒๗.

“ตัวผั่งมีน้ำผั่งไว้เลี้ยงลูกอ่อน เพราะการหามาสะสมไว้ทีละน้อย ๆ

ตัวปลวกก็สร้างภูเขาดินขึ้นมาได้

ด้วยการพอกเข้าทีละน้อย ๆ จนกลายเป็นจอมปลวกใหญ่

คนเราก็ควรมีการสะสมไว้บ้าง ต่อไปข้างหน้าจะไม่เดือดร้อน

จงพาเด็กของท่านไปที่ออมสิน หรือซื้อกระป๋องออมสินมาให้เขา

สอนเขาให้หย่อนเศษสตางค์ไว้เสมอ

พอเต็มก็เปิดออก เด็กจะเกิดความพอใจในเงินก้อนนั้น

จึงถือโอกาสพูดให้เขาเข้าใจว่าเงินนี้มาจากไหน

มากขึ้นได้อย่างไร ถ้าทำต่อไปก็จะได้มากขึ้นอีก

เพราะนิสัยเก็บหอมรอมริบให้เกิดแก่เขาทีละน้อย

เขาจะเติบโตขึ้นด้วยความรู้จักเก็บรู้จักใช้เงินทอง

และรู้จักทำงานหาเงินมาเก็บมาใช้ต่อไป”

○ (จากหนังสือ “รักถูกให้ถูกทาง” หน้า ๒๙๙-๓๐๐)

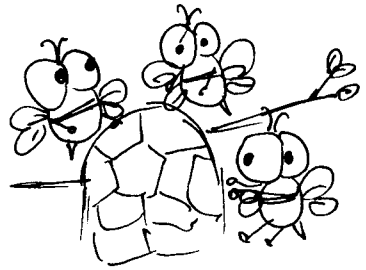

๒๗. ให้เด็กดูผึ้งและจอมปลวก

...ศ.สียวน

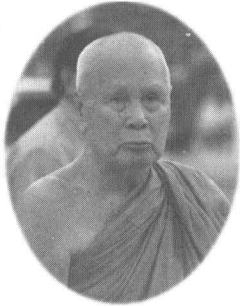
โบราณว่า ชี้เกี้ยวแมลงวัน ชยันแมลงผึ้ง
ผึ้งตัวหนึ่ง บินมา ทหาอาหาร
มีผึ้งใหญ่ ผึ้งพญา มาผึ้งงาน
ทำน้ำหวาน จนรังใหญ่ ได้พลเมือง

ปลวกตัวน้อย ค่อยคาบดิน ขึ้นละนิต
เดินเอวบิด เอวบาน จนบ้านเขื่อง
ตั้งภูเขา เขี้ยวสูง งามรุ่งเรือง
ทิละเรื่อง ทิละน้อย ค่อยเป็นไป

หัดลูกรัก แต่เล็ก เป็นเด็กประหยัด
กระปองจัด หัดออมสิน ในวัยใส
เมื่อถึงปี เงินมากมี เด็กภูมิไฉ
ยามเติบโตใหญ่ รู้จักหา รู้ค่าเงิน

๖ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : ส อ น ว ่า...

๒๘.

“เมืองไทยขอบอวดของใหม่กัน พอเก่าแล้วจะเลิกแล้ว
ต้องใช้เสื้อตัวใหม่ รถคันใหม่ เรือหลังใหม่
บางทีก็ถึงเมียคนใหม่เข้าไปอีก อย่างนี้ซักจะหนักไปหน่อย
ถ้าอย่างนั้นแล้วมันเกิดปัญหาในครอบครัวแล้ว
อย่าให้มันใหม่ตลอดเวลา ที่เก่าใช้ได้ก็ใช้กันไป
เมื่อมันไม่สามารถจะใช้ได้แล้วจึงจะทิ้ง
เราก็จะตัดปัญหาความทุกข์ยากในแง่นี้ไปได้...”

○ (จากหนังสือ “วิคตด้วยตนเอง” หน้า ๓๐-๓๑)

๒๗. ซอบของใหม่

...ศ.สียวน

ซอบของใหม่ มีสมัย คือไทยแท้
นับตั้งแต่ ปลายเท้า ถึงเกล้าผม
ต้องอินทรนตร์ ของแท้ แน่นนิยม
จึงอุดม ไปด้วย รวยไม่จริง

รถคันใหม่ ป้ายแดง เร็วแรงเยอะ
ชนเลอะเทอะ ชักดินหอง งอกอชิง
กางเกงใหม่ ไหง่สั้น ถึงชั้นลิง
ไอ้หินซึ่ง ชมชื่นง่าย ตายทั้งเป็น

ผมสีใหม่ เขียวแดงหยก เหมือนนกแก้ว
“เทา” ลาแล้ว ย้ายบ้านใหม่ ไม่เคยเห็น
เมียก็เก่า เบื่อเหลือเกิน เดินซาเย็น
ไปเที่ยวเล่น เมียใหม่ ตายยกครัว

๗ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : สอนว่า...

๒๙.

“ถ้าเราส่งเสริมศิลปไทยประเพณีไทยมากขึ้น
เราจะเป็นตัวของเราเอง
ดูชาติต่าง ๆ เขาพยายามเป็นตัวของตัวเอง

ชาวพม่าพยายามเป็นพม่า
มุ่งสร้างตะโก้ใหม่ตลอดเวลา ไปเมืองไหนก็แต่งอย่างนั้น
เข้าสหประชาชาติก็แต่งแบบนั้น ใครเห็นก็รู้ว่าอนุมาแล้ว

อินเดียก็เหมือนกัน พยายามเป็นอินเดียทุกแง่ทุกมุม
แต่ไทยเรานั้นไม่พยายามเป็นไทยเสียเลย อย่างนี้ถ้าจะลำบาก...”

๐ (จากหนังสือ “ท่านรู้แล้วหรือ” หน้า ๒๒๐)

๒๙. ศิลปะประเพณีแสดงความเป็นชาติ

...ศ.สัชยาน

ไทยถึงเล็ก ไม่เล็กหลุด ที่สุดโลก
ไทยมีโชค มีรูปชวาน มีบ้านสวย
น้ำนาปลา ฐานะคน มีจนรวย
ภูเลห้วย พยัญชนะ ศิลปะไทย

ไทยไม่มอง ของดี ที่มีอยู่
ที่ตาปู่ บรรพบุรุษ รักษาไว้
แต่ชาติอื่น เขาชื่นชม นิยมไทย
ชนเงินให้ ทองเที่ยวแน่น เต็มแผ่นดิน

อินเดียอยู่ไหน รู้ได้ นະนายจ่า
ชาวพม่า ไส่รงถุง นุ่งทั้งสั้น
ส่วนคนไทย สไต้ลฝรัง เลิฟดงบังชิน ฯ
นุ่งน้อยชิ้น กลับยุคหิน ฟินสไต้

๗ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : สอนว่า...

๓๐.

“คนไทยเราว่ากันตามปกติธรรมดา
เป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน
แต่ว่าสมัยนี้เราหลงผิดไปบ้าง
ไปเอาอย่างชาวตะวันตกคือพวกฝรั่ง
ทำท่าเดินคอแข็ง ๆ ไม่ค่อยก้ม ไม่ค่อยคลาน
เดินผ่านผู้ใหญ่ก็เดินทื่อ ๆ อย่างนั้น
นึกว่าเป็นคนเก่งคนเด่น นั่นเป็นกิริยาของคนเมืองหนาว
ไม่ใช่กิริยาของคนเมืองร้อน คนเรามันต้องรู้กาลเทศะ”

๐ (จากหนังสือ “ทางพันทุกข์” หน้า ๒๐)

๓๐. นิสัยเต็มไทยใจอ่อนน้อม

...ศ.สียวน

ธรรมเนียมไทย มีนิสัย ใจอ่อนน้อม
เดินผ่านพร้อม น้อมผม ก้มผู้ใหญ่
ประนมหัตถ์ นมัสการ ประสานไหว้
ธรรมเนียมไทย งามแท้ แต่โบราณ

สมัยใหม่ ไทยนั้น สันหลังเหล็ก
คอแข็งเป็ก เหมือนถูกยา ด้วยด้ามขวาน
เดินคอพอก เหมือนฟุ้งออก โรงพยาบาล
หรือฟุ้งผ่าน พันหลุม มาดุ่มเดิน

ฝรั่งเมืองหนาว หลังยาวเหยียด เดินเบียดหนาว
กางเกงยาว สวมเสื้อสูท มาเดินเห็น
ร้อนอย่างไทย เอามาใส่ ค่าไฟเกิน
มาดมินเมิน กาลเทศะ คืออะไร ?

๗ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตปัญญานันทภิกขุ : สอนว่า...

๓๑.

“คนสมัยก่อนอายุยืนกว่าคนเราสมัยนี้ เพราะอะไร...
เพราะว่าคนสมัยนั้นเขามีชีวิตคล้อยตามธรรมชาติ
พอตะวันขึ้นเขาก็ตื่น
ตื่นแล้วเขาไปประกอบกิจการงานตามหน้าที่
พอตะวันตกดิน ไม่มีไฟไม่มีอะไรสนุกสนานเขาก็นอนเท่านั้น
เว้นไว้แต่ถ้าคืนเดือนหงาย เขาอาจมานั่งคุยกันท่ามกลางแสงจันทร์
หรือก่อไฟขึ้นกลางสนาม แล้วก็มานั่งล้อมกองไฟคุยกัน
สนุกสนานกันบ้างมันก็ไม่มากมายเกินไป
เพราะว่าไม่มีการปรุงแต่งในเรื่องความสนุกสนาน
ที่จะยั่วกิเลสมนุษย์เหมือนกับที่ทำในสมัยนี้...”

○ (จากหนังสือ “ทางเสื่อมของชีวิต” หน้า ๗๓-๗๔)

๓๑. อายุยืนเพราะไม่ฝืนธรรมชาติ

...ศ.สียวน

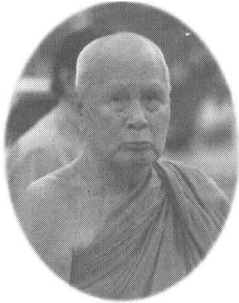
อายุชัย คนไทย สมัยเก่า
ดูเล่าเหล่า เลยร้อย ไม่น้อยกว่า
สุขภาพดี มีกำลัง และวังชา
ประกอบอา-ชีพได้ จนตายลง

ไร้ไฟฟ้า อาทิตยตก ก็โงกหลับ
ไม่ฝืนกับ ธรรมดา นำไหลหลง
ปัจจุบัน พลันมีดมัว ทัวไพรพวง
อัสดง อาทิตยดับ ไฟกลับมา

เมื่อแสงวับ ไม่หลับนอน ร้อนเที่ยวเรค
แมลงเม่าเล็ก บินร่อนเล่น เห็นไฟฟ้า
เจ้านักเที่ยว ถูกแทงหงาย ตายคาบาร
แมลงเม่าซ่า ก็มรณา อยู่คาไฟ

๗ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : สอนว่า...

๓๒.

“ประชาธิปไตยที่ไม่มีธรรมะเข้ามาควบคุม
ก็จะเป็นประชาธิปไตยตามใจตัวเอง
พวกมากลากไป
แล้วจะเต็มไปด้วยคอร์รัปชัน
กินสินบาทลินบนกันด้วยประการต่างๆ
เพราะไม่มีธรรมะ ไม่มี “ธรรมาธิปไตย...”

๐ (จากหนังสือ “ธรรมะเพื่อความก้าวหน้า” หน้า ๘๕)

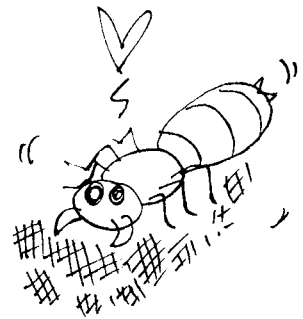
๓๒. การเมืองไร้ธรรมก็สกปรก

...ศ.สียวน

ประชาธิปไตย ถ้าไร้ธรรม มานำหน้า
ก็ชื่อว่า ดีจริง สุดยิ่งใหญ่
กลายเป็นปลวก พวกมาก แล้วลากไป
ร่วมกินไม้ ไซบ้าน ทานฝาเรือน

ปลวกกินเรียบ เนียบเนียน เจียนช่างได้
เว้นผิวไม้ ด้านบนไว้ ยังไม่เดือน
ไร้ใบเสร็จ ทานใส่ชื่อ มือไม่เปื้อน
คนเหยียบเรือน ทะลุเหย้า จึงเข้าใจ

ธรรมา- ธิปไตย นั้นใหญ่ยิ่ง
คนเก่งจริง ไม่ท่อมแหลก แจกเงินให้
คนเลือกรู้ เช่นเห็นช่อง ต้องหัวไว
มีที่ไหน เลือกสาวใช้ เป็นสายโจร

๗ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตปัญญานันทภิกขุ : ๙๐ น ว ๑...

๓๓.

“ในสังคมมนุษย์เราในปัจจุบันนี้ เหตุการณ์บางอย่างมันไม่น่าจะเกิดขึ้น ก็มีขึ้น เรื่องบางเรื่องมันน่าจะหยุดเพียงนี้ แต่ว่ามันยาวออกไป ที่ยาวออกไปนั้นก็เพราะว่าคนเรามันขาดห้ามล้อ รถไม่มีห้ามล้อมันชนกันเป็นแถวไปเลย ชนกันตั้งหลาย ๆ คัน

คนขาดห้ามล้อนี้เหมือนกัน ยับยั้งชั่งใจไม่ได้ แล้วก็ไหลไปตามเรื่องที่เกิดขึ้น กลายเป็นเรื่องยาวไป น้ำผึ้งหยดเดียวทำให้รถกันตายไปตั้งมากมายในหมู่บ้านนั้นตำบลนั้น คำพูดนิดหน่อย ถ้าเราให้ภัยเสีย มันก็ไม่มีเรื่องอะไร”

๐ (จากหนังสือ “สี่จรรยา เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นธรรมดา” หน้า ๔๐)

๓๓. น้ำผึ้งหยดเดียว

...ศ.สียวน

สังคมนมนุษย์ นำหยุด เรื่องแตกแยก
แต่ก็แบก ถือสา หาคความไว้
บางเรื่องย่อย นำปล่อยวาง ให้ห่างใจ
แต่ก็ไม่ ห้ามล้อ ห้อจนชน

น้ำผึ้งรด หยดเดียวลง ตรงพื้นที่
ฝูงแมลงหวี่ ตอมวน บนถนน
แมวไล่ขบ ตะปบไล่ต กระโดดชน
หมาหน้ามน กระโจนกัด ฟัดกับแมว

แม่วิ่งจี หนีหมา หาเจ้าของ
คนวิ่งร้อง ตีหมา หมาแผ่นแผล
เจ้าของหมา ดาหน้า มาเป็นแนว
แล้วเข้าแถว ดำว่า ตีหมาทำไม

ต็อก แอนด์ แคท เว็ดว้าว เท้าวินคน
ด่ากันป็น ยอมไม่เป็น เย็นไม่ได้
เรื่องขี้ผึ้ง แฮร์รี่พอดตา ชะเมื่อไหร่
ฮันนี่ไทล น้ำผึ้งรด เพียงหยดเดียว

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกชู : ๓๒๖ ๖ ๑...

๓๔.

“เอาน้ำเย็นเข้าลูบ อย่าเอาน้ำร้อนลวก
เอาน้ำร้อนลวกมันก็วิ่งไปเท่านั้นเอง
ไม่ว่าอะไรถ้าเรารดด้วยน้ำร้อน มันวิ่งหนีไปเลย
สุนัขถ้าเราเอาน้ำร้อนลวกมันก็วิ่งไปเลย ร้องเอ็ง ๆ ไปเลย

ผู้ชายก็เหมือนกัน ถ้าเราเอาน้ำร้อนลวกมันก็วิ่งไปเสียเลย
ที่โน่นน้ำเย็น หอมด้วย เขาก็ไปอยู่กับน้ำเย็นน้ำหอม
ของเรามันมีแต่น้ำร้อน อย่าใช้น้ำร้อน จงใช้น้ำเย็น
ใช้ความสงบทำไม่รู้ไม่ชี้เสียบ้าง

พระท่านก็สอนไว้ มีตาก็ทำเป็นตาบอดเสียบ้าง
มีหูก็ทำเหมือนหูหนวกเสียบ้าง มีลิ้นก็ทำเป็นคนใบ้เสียบ้าง
มีอะไรเกิดขึ้นก็ไม่รู้ไม่ชี้ ฉันทไม่รู้ไม่ชี้ อย่างนี้มันก็สบายใจ...”

๐ (จากหนังสือ “การทำงานเพื่องาน” หน้า ๑๓๐)

๓๔. เอน้ำเย็นถูบ อย่าเอน้ำร้อนลวก

...ศ.สียวน

สามภรรยา อารมณ์ คือคมทอก
อัพเตอร์ช็อค ลั่นสะเทือน จนเรื้อนไหว
พายุปาก ถอนรากรัก เคยปักใจ
ให้โค่นได้ ไม่ระวัง ยิ่งอารมณ์

ไม่ว่าไร โดนน้ำร้อน กินอนดั้น
หมานอนดิน โดนน้ำร้อน หอนเท่าขรม
ไม่กลับมา หาเด็กใหม่ หัวใจระทม
ที่อื่นถม พรมน้ำหอม เขายอมเป็น

หูไม่ตึง ณ วันหนึ่ง ลองตึงบ้าง
ตาสว่าง ว่างต้องลอง มองไม่เห็น
ลั่นเคยใช้ ลองไปดู รู้เยือกเย็น
เราจะเป็น ผู้ชนะ รู้ภัย

๘ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๙๐๐ ว่า...

๓๕.

“อันชีวิตคนเรานั้น

ต้องมีการแก้ไขอยู่ตลอดเวลา

คือ ทั้งแก้ ทั้งไข ในภาษาไทยนั้น เราใช้คำควบกัน

คือคำว่า แก้ แล้วก็ ไข หมายความว่าปรับปรุงให้ดีขึ้น

เหมือนนาฬิกา เราแก้แล้วก็ต้องไขลาน เพื่อให้ลานมันหมุนเดิน

แล้วจะได้ดูว่า เข็มสั้น เข็มยาว มันเป็นอย่างไร

เวลาที่เดินนั้นเที่ยงตรงหรือไม่ ในชีวิตของเราก็กเหมือนกัน

เราต้องมีการแก้ก่อนแล้วก็มีการไขเดินทางต่อไป...”

○ (จากหนังสือ “ทางพบสุข” หน้า ๙)

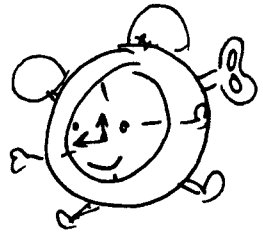

๓๕. แก้แก้วก็ไซ

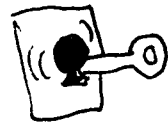
...ศ.สิยวน

คนเกิดมา ปัญหา เห็นว่าเยอะ
แต่เชื่อเถอะ ไม่ถึงแย แก้ไม่ได้
ทุกปัญหา มีทางบอก ให้ออกไป
อยู่ที่ใจ ถอดหรือทิ้ง ริงลู่ฟัด

คำแก้ไข ภาษาไทย ให้ไซแก้
นาฬิกาแก้ เจ็บอ่อนตาย หงายหน้าบัด
ريبไซลาน ใส่ถ่านแก้ ตรงแนชด
กลับชื้อลัดย มั่นคง ตรงเวลา

คนทั้งผอง ต้องแก้ไข ไม่แก้ตัว
รู้ว่าชั่ว กลับตัวใหม่ ไม่อย่างหนา
รู้ว่าเฉื่อย ไซลานฉับ กลับก้าวหน้า
ในไม่ช้า นิวแมนเร็ด แจ้งเกิดเลย

๘ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๙๐๖ ๖ ๑...

๓๖.

“คำพูดที่ว่า สุตแล้วแต่ไซคชะตา
อันนี้เป็นคำพูดของคนหลงผิด
แล้วมักปล่อยชีวิตไปตามเรื่องตามราว
ถ้าเป็นเรือก็เรียกว่าไม่ถ่อไม่พายไม่เดินเครื่องแล้ว
สุตแล้วแต่เรื่อง เรือมันก็ไปชนหินโสโครกเท่านั้นเอง
แล้วเรื่อนั้นก็ไปไม่ได้ ชีวิตของคนเราก็ก็นั่นเอง
คนใดที่ชอบพูดว่า สุตแล้วแต่ไซคชะตา
คนนั้นไม่ใช่คนต่อสู้ในการดำรงชีวิต
แต่เป็นคนที่ไม่ค่อยจะเอาเรื่อง มักจะเป็นไปตามเหตุการณ์
เป็นไปตามสิ่งแวดล้อม ผลที่สุดก็ไม่ค่อยได้สาระ...”

๐ (จากหนังสือ “ชนะทุกข์” หน้า ๔๐๗)

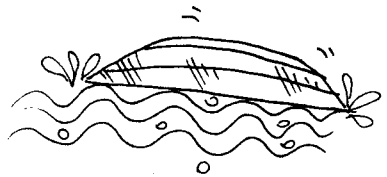

๓๖. สุดแล้วแต่โชคชะตา

...ศ.สียวน

วชิกรรม คำหนึ่ง ซึ่งยอดฮิต
พูดกันติด ปรีดกันฉาว คือกล่าววว่า
เป็นมนุษย์ สุดแต่โลก โชคชะตา
ชีวิตซ้ำ รุ่งหรือร่วง ดวงพาไป

คนมักง่าย จะพ่ายแพ้ แต่ในมุ้ง
ไม่เคยมุ้ง แน่วแน่ จะแก้ไข
ไม่พ่ายถ้อ เรือจะหือ ไปอย่างไร
ปล่อยมันไหล แล้วนั่งลุ้น ตามบุญกรรม

นาวาชีวิต ชีวิตหินยับ อับปางแน่
ตามกระแส แยกตามเหยื่อ เรือต้องคว่ำ
เจ้าหมาน้อย คอยน้ำข้าว หาวหน้าดำ
คนน่าฆ่า รอวาสนา ซาติหน้าเต๊ะ

๘ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : สอนว่า...

๓๗.

“การรู้จักฟังเป็นศิลปะอันหนึ่งของชีวิต
มีคนเป็นจำนวนมากไม่ชอบฟังคนอื่นพูด
แต่อยากพูดให้คนอื่นฟัง
ถ้าเราไม่ฟังคนอื่นพูด
แล้วจะให้คนอื่นฟังเราได้อย่างไร...”

○ (จากหนังสือ “ชุมนุมเรื่องสั้น” หน้า ๒๐๒)

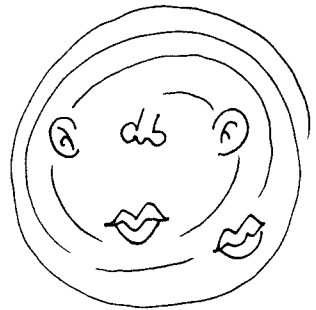
๓๗. เป็นนักฟังที่ดี

...ศ.สยาม

นักพูดดี วจีเด่น เห็นมีเยอะ
ไม่ค่อยเจอะ นักฟังดี มีที่ไหน
นักการพูด สูตรฟังดี ย่อมมีชัย
พูดมากไป เสียไฟเบี้ยว และเสียเมือง

พระเจ้าสร้าง ปากหนึ่งช่อง หูสองข้าง
ใช้ปากอย่าง ประหยัดย่อ ไม่ก่อเรื่อง
มีสองหู รู้ฟังชัด ไม่ขัดเคือง
ใช้ปากเปลือง ฟังไม่มาก จะยากนาน

ที่หาดีใหญ่ ตายแปด เรื่องหูปาก
เสียงดังมาก ปากร้องรำ ทำหนุกหนาน
คนจะนอน ร้อนหู กูรำคาญ
ยิ่งหมดบ้าน ตาย,ติดคุก ทุกข์ระทม

๘ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตานันทิกขุ : สอนว่า...

๓๘.

“ชีวิตมนุษย์เราเหมือนแพเหมือนซุง
สังสารวัฏฏ์เป็นเช่นกับกระแสน้ำ
ไหลไปอย่างไรหยุดหย่อน
ถ้าชีวิตของใครถูกปล่อยไปตามบุญตามกรรม
ไม่มีการบังคับให้เดินถูกทางแล้ว เขาย่อมเป็นเช่นกับท่อนซุง
ส่วนชีวิตที่มีการถือท้ายคอยค้ำหวาดให้เดินตรงทาง
เป็นเช่นกับแพลอยไปอย่างมีระเบียบ และถึงจุดหมายอย่างปลอดภัยได้...”

○ (จากหนังสือ “ขุมนุมเรื่องสั้น” หน้า ๓๘๓-๓๘๔)

๓๘. ชีวิตเหมือนแพแฉง

...ศ.สยาม

ชีวิต ไม่เที่ยงแท้ เหมือนแพชุง
สังสารวัฏฏ์ วนยุ่ง ดั่งสายน้ำ
ไม่ห้ามตัว ปล่อยตน ตามบุญกรรม
จะเปลี่ยงพล้ำ ไร้จุดหมาย และปลายทาง

ปล่อยตัวตน ยุ่งนั่งนุง ดั่งชุงท่อน
ไหลเร่ร้อน มั่วทั่ว ไร้หัวหาง
ถ้าฝึกฝน ตนบังคับ แล้วจับวาง
ก็เหมือนอย่าง แพตี มีถ่อพาย

ถ่อพายคล้าย สติตริก ระลึกชอบ
อยู่ในกรอบ ปัญญาคม ไม่ล่มสลาย
จัดระเบียบ ให้คูตี ไม่คูตาย
หมั่นถ่อพาย จะไปลิบ ถึงนิพพาน

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : สอนว่า...

๓๙.

“คนที่มีชีวิตตกต่ำไม่ว่าในแง่ใด ๆ

การงานย่อมตกต่ำลงไป การเงินการทองก็ตกต่ำลงไป

ถ้าหากว่าเราพิจารณาให้รอบคอบแล้ว

ศึกษาเรื่องชีวิตของบุคคลนั้น ๆ แล้ว เราก็จะพบความจริงได้ว่า

ความตกต่ำเริ่มต้นด้วยความตกต่ำทางจิตใจ

คือ จิตใจของเราเริ่มตกต่ำก่อน

ไม่มีสติ ไม่มีปัญญา เป็นเครื่องคุ้มครองรักษาตน

เมื่อไม่มีสติปัญญาเป็นคุ้มครองรักษาตน

สิ่งต่าง ๆ ที่มากระทบ ก็ทำให้บุคคลนั้นขึ้น ๆ ลง ๆ อยู่ตลอดเวลา...”

○ (จากหนังสือ “เรามาศึกษาโลกและชีวิตกันเถิด” หน้า ๓๙)

๓๙. จิตตกหล่น สิ่งอื่นก็หลุดร่วง

...ศ.สียวน

คนตกต่ำ ทำงาน การชีวิต
เกิดจากจิต ตกก่อน มาตอนหลัง
จึงเงินทอง ฐานะ มาประดัง
ตำแหน่งพียง รักเป็นพิษ ตกติดตาม

ถ้าใจต่ำ กายก็ต่ำ ตามใจสั่ง
ให้ลักมั่ง มั่งเมา จนเขาหาม
ให้ข่มขืน หินฆ่า แล้วค้าความ
วชิทราม ล้วนนอมินี อยู่ที่ใจ

แก้ปัญหา ให้ถูกจุด แก้ที่จิต
ล้างความคิด ในสมอง ให้โปร่งใส
กองทัพธรรม ยึดเด็ดขาด อำนาจใน
ควบคุมใจ งามแซมขืน ไม่ขิ้นลง

๘ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๓๐๐ คำ...

๔๐.

“ชีวิตของคนจะสมบูรณ์ได้
ก็เพราะมีเครื่องห้ามเครื่องรั้ง
ถ้าไม่มีเครื่องห้ามเครื่องรั้ง
จะติได้อย่างไร
รถยนต์หรือรถม้าที่เราใช้เป็นพาหนะนั้น
ความดีไม่ได้อยู่ที่มันวิ่งได้เดินได้
แต่อยู่ที่หยุดได้ตามความต้องการต่างหาก...”

๐ (จากหนังสือ “เตือนใจ” หน้า ๒๙)

๔๐. รถมีห้าล้อ คนมีที่เหนียววัง

...ศ.สยาม

ว่าวขึ้นสูง บินสวย ด้วยเชือกวัง
ตั้งจอหนัง กลางแปลงได้ ใช้เชือกเหนียว
หนังเหาะจริง บินจริง สลึงเหนียว
หากคล้ายเกี้ยว ไม่เหนียววัง ก็พังกิ้ง

รถวังดี ไม่มีเบรก เหล็กก็แหลก
รถเบรกแตก คนตาย หายทรัพย์สิน
เกิดเป็นคน ทนยังใจ เป็นอาจินต์
เขาคูหมื่น สติแตก ก็แหลกราน

หญิงชายใด ไร้ยุทธศาสตร์ ปฏิเสธ
จะเกิดเพท ภัยผลัก เข้าหักหาญ
ใจอ่อนแอ แพ้กิเลส ก็เสรีจมาร
มันเอาบ้าน เงิน,จากรัวร์ ย้วนน้ำลาย

๔ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตปัญญานันทภิกขุ : ๓๐๖ ว่า...

๔๑.

“ชีวิตคนเรา

ตั้งอยู่บนมูลฐานของความเสื่อมตลอดเวลา

คำที่ใช้พูดกันถึงระยะของชีวิตก็พูดกันว่า

ปฐมวัย หมายถึงความเสื่อมในตอนต้น

มัชฌิมวัย หมายถึงความเสื่อมในตอนกลาง

ปัจฉิมวัย หมายถึงความเสื่อมในตอนท้ายสุด

ความจริงของชีวิตของคนเรา

จึงหมายถึงระยะการเดินจากจุดเกิดไปสู่จุดดับนั่นเอง...”

๐ (จากหนังสือ “เตือนใจ” หน้า ๒๙๑)

๔๑. เจริญวัยคือเสื่อมไว

...ศ.สียวน

ชีวิตคน ปฏิสนธิกรรม์ นับวันเสื่อม
ต้นกระเพื่อม เพิ่มแขนขา หูตาใส
ส่งสัญญาณ ว่ากรรม์แก่ เริ่มแก่วัย
เตาะแตะได้ แต่งตั้งโต โตงเตงตาย

ปฐมวัย วัย คือเสื่อม ปฐม คือต้น
วัยกลางคน มัชฌิมวัย เสื่อมใกล้สลาย
ปัจฉิมวัย วัยอัสดง โค้งสุดท้าย
เกิดขยาย หาจุดดับ ไม่กลับคืน

กายเสื่อมสิ้น เหมือนหิน ที่ไม่แบ่ง
หินบดแรง หินทรุดไป แบ่งไหลสิ้น
โมหินเปล่า แบ่งไม่ใส่ ไร่จูดยีน
นั่งเดินยืน ไม่ทำประโยชน์ โคตรตายฟรี

๙ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญา นันทิกุ : สอน ว่า...

๔๒.

“จะเป็นที่หนึ่งเสมอไปไม่ได้
จะเดินหน้าเสมอไปไม่ได้
เราต้องเดินหน้าเป็นบางครั้ง
เดินหลังเป็นบางครั้ง
เป็นผู้นำในบางครั้ง
เป็นผู้ตามในบางครั้ง
ให้รู้จักเป็นอย่างนี้ แล้วมันสบายไม่ยุ่งยากอะไร...”

๐ (จากหนังสือ “ปลุกตัวเอง” หน้า ๒๘๕)

๔๒. ไม่มีใครที่หนึ่งตลอดกาล

...ศ.สยาม

จะเป็นหนึ่ง เสมอไป ไม่ได้แน่
จะเอาแต่ เดินหน้า ไม่มาหลัง
ก็ผิดหมด ตามกฎ อนิจจัง
อยู่หน้ามั่ง หลังมั่ง ช่างธรรมดา

ไม่รู้เดือน รู้ตะวัน รู้ทันโลก
จะสุขโศก ทุกข์นั่งนุง ยุงตายHA
เช่นนั้นเอง อนัตตะ ตถตา
เป็นดารา ได้บทเดียว เดี่ยวอดตาย

"ขงจื้อ"ว่า ชีมีาเดียว ตัวเดียวกัน
จะอยู่หน้า ทั้งนั้น กระจไรได้
ใครได้หน้า มุทิตา ว่าดีใจ
ทีมมหาภัย ต่างคนแบ่ง เก่งคนเดียว

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : สอน ว่า ...

๔๓.

“เราเกิดมาทำไม
เราเกิดมาเพื่อกินรี เพื่อเล่นรี
เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินไปวันหนึ่ง ๆ รึ
ถ้าคิดเพียงเท่านั้นชีวิตไมวิเศษวิโสอะไร
เพราะสัตว์เดรัจฉานมันเกิดมา
เพื่อกินได้ เพื่อเล่น เพื่อสนุกสนานอะไรต่าง ๆ ได้...”

○ (จากหนังสือ “สติ ธรรมที่ใช้แก้ปัญหา” หน้า ๓๒)

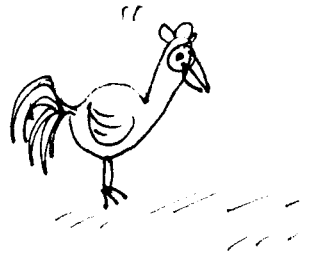

๔๓. เกิดมาเพื่ออะไร?

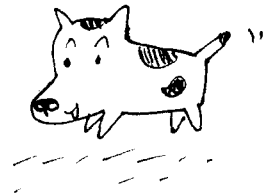
...ศ.สียวน

ท่านพุทธทาส ท่านกล่าว แก่เราว่า
มนุษย์ แปลกกว่าสัตว์ เดรัจฉาน
เก็บความแค้น ถือแน่นไว้ ได้ยาวนาน
สัตว์ทัวบ้าน ไร้พยายาม อามาไม่เป็น

คนเกิดมา เพื่อกิน เพื่อโกยกอบ
เพื่อลักลอบ ทุจริต หรือเพื่อเล่น
เพื่อสนุก ทุกวัน งานลำเค็ญ
เราจะเด่น กว่าสัตว์ได้ อย่งไรฤ

ท่านพุทธทาส เลี้ยงหมาไก่ ไว้สวนโมกข์
ทั้งเจ้าโอย์ เองแสนรู้ เป็นครูชื่อ
คนไม่หลับ ดูไก่กลับ หลับตาปรีอ
ขอหวยหรือ ให้ขอหมา ชื่อว่าสมการ ??

๑๐ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบุญญานันทภิกขุ : ๘๐๒ ว่า...

๘๘.

“อารมณฺ์โลกทั้งหมดเป็นบทเรียนของชีวิต
เป็นบทเรียนทดลองกำลังใจว่าจะเป็นคนเข้มแข็งพอหรือยัง
นักสมถภาวนาที่อยู่ในป่าเป็นคนใจเย็น
เพราะไม่ถูกคนยั่วเย้าด้วยอารมณ์
จะถูกเรียกว่าเป็นคนสงบไม่ได้ก่อน เพราะยังขาดการทดลอง
ต่อเมื่อได้ออกจากป่าเข้าเมือง กระทบกับอารมณ์ร้อยแปด
และสามารถรักษาใจของตน ให้คงที่ไว้ได้เหมือนอยู่ในป่าแล้ว
จึงจะเรียกว่าเขาเป็นคนสงบโดยแท้...”

๐ (จากหนังสือ “เตือนใจ” หน้า ๔๑-๔๒)

๔๔. ยังไม่โคนไฟ ไฉนจะรู้ว่าทองแท้

...ศ.สียวน

สารพัด อารมณ์ สังคมโลก
ทุกข์สุขโคก ดิخم และสมหวัง
มีรักใคร่ เครียดโกรธ โศตรชิงชัง
ประเดดั่ง โดดเด่น และเดียวตาย

คนอยู่ป่า อารมณ์ สมถะ
ดูเหมือนจะ สงบอยู่ ดูดีหลาย
ตะกอนกัน ไม่คนชุ่น ไม่วุ่นวาย
รับเรื่องร้าย อาจอกลาย จนกลายพันธุ์

ถ้าทองแท้ แน่ซัวร์ ไม่กลัวร้อน
ดับนิวรรณ์ จิตสุขใส ใจสุขสันต์
กระเบื้องทน ฝนไม่รั่ว ไม่กลัวตะวัน
คอร์ปชั่น ไม่พานพบ สงบจริง

๑๐ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตท่านทริกขุ : ส อ น ว ่า...

๔๕.

“ในสมัยนี้เป็นสมัยของเหตุผล

นักปฏิบัติธรรมต้องฉลาด และมีความรู้รอบตัวทุกด้าน

การศึกษากับการปฏิบัติ จึงต้องเดินคู่กันไปเสมอ

นักปฏิบัติที่ไม่สนใจในการศึกษา

คือนักปฏิบัติที่ปิดตาแล้วเดินไป น่ากลัวจะตกเหวได้ง่าย

ส่วนนักศึกษาที่รู้มากแล้วขาดการปฏิบัติ

ก็เช่นเดียวกันกับคนที่มีอาหารกินมาก

จนไม่รู้ว่าตัวจะกินอะไรดีนั่นเอง และบางทีก็ไม่ได้กิน

แม้แต่วอดอยู่จนอาหารเสียไปหมด น่าสงสารเหมือนกัน...”

○ (จากหนังสือ “เตือนใจ” หน้า ๗๑)

๔๕. นักเรียนไม่ชอบปฏิบัติ นักปฏิบัติไม่ชอบเรียน ...ศ.สียวน

ยุคนี้เน้น เป็นสมัย ใช้เหตุผล
ปฏิบัติธรรม ต้องนำตน ค้นศึกษา
รู้รอบเขต อัพเดทยอด ตลอดเวลา
หยุดค้นคว้า เหมือนปิดตา ขาดินไป

อาจตกเขา ก้าวเหยียบหิน เดินหมิ่นเหว
หลุดแหลกเหลว แล้วไม่รอด ปลอดภัยได้
เก่งปริยัติ ไม่ปฏิบัติ ฝึกหัดใจ
รู้อะไร รู้ท่วมหัว ตัวพอมโซ

เหมือนมีอาหาร งานใหญ่ มากมายขึ้น
ไม่ได้กิน บุดเสียหาย หลายถ้วยโถ
“โบลานเปล่า” เป็นคำกล่าว องค์กรพุทธ
รู้ไว้โชว์ กรอบติดฝา มีค่าอะไร ?

หลวงพ่อบัณฑิตนั้นทักท้วง : ๙๖ ว่า...

๙๖.

“เราอย่าคิดว่ามีการศึกษาแล้วจะดีเสมอไป
เช่นนี้กว่าคนนั้นได้ปริญญากฎหมาย
คนนั้นได้ปริญญาเศรษฐศาสตร์ คนนั้นได้ปริญญาทางรัฐศาสตร์
เป็นรัฐศาสตร์ก็เรียนเรื่องการปกครอง
แต่บางทีปกครองตัวเองก็ยังไม่ได้ ยังตามใจตัวเอง ยังตามใจกิเลส
หรือเรียนนิติศาสตร์ มีความรู้ทางกฏบัตรกฎหมาย
แต่เอาความรู้นั้นไปเป็นเครื่องมือ
สำหรับที่จะเอาเปรียบผู้อื่น หรือคิดโกงผู้อื่นในเมื่อตนจะโกงได้...”

๐ (จากหนังสือ “การทำงานเพื่องาน” หน้า ๑๒๒๑)

๕๖. ฉลาดมาก อาจทำให้วินาศมาก ...ศ.สียวน

มีการศึกษา ใ้คว้า เวิร์กูด
เช่นจบสูตร การปกครอง ของรัฐศาสตร์
บริหาร ลี้กการเก่ง เจ้ระดับชาติ
ไร้สามารถ มีอาจป้อง ปกครองตน

ปล่อยอ้ตตา ทำลายตน จนป่นปี้
ชนะนี้ ชนะใคร มาหลายหน
แต่มีสู้ รู้ชนะ อ้ตตะตน
ชนะคน ย้วงนแพ้ ไม่แน่จริง

เรียนนิติ ช้านินท รู้กฎหมาย
หากเดินสาย อธรรมช้้ว นำกั้วย้ง
โง่กินเรียบ เอาเปรี๊ยบสุด ดูดเป็นปลิง
รู้สรรพลี้ง ย้งไม่สู้ รู้สรรพธรรม

หลวงพ่อบัณฑิตปัญญานันทภิกขุ : สอนว่า...

๔๗.

“เมื่อเราไปอยู่โรงเรียนชั้นดี เราก็ต้องควบคุมตัวเอง
 อย่างไม่คบเพื่อนชั่ว เพื่อนเหลวไหล
 เพื่อนไม่เอาถ่าน เพื่อนใช้สต่างค์เปลือง
 พอนั่งลงก็คุยแต่เรื่องหนัง เรื่องละคร
 เรื่องไปเที่ยวสนุกสนาน เราต้องรีบลุกหนีจากเพื่อนคนนั้นได้แล้ว
 เพราะว่าเพื่อนคนนั้นผีเข้าสิงแล้ว เราอย่าไปนั่งใกล้
 เพราะว่าผีมันจะลามมาเข้าเราด้วย เราต้องลุกไปนั่งที่อื่น
 ถ้าไปนั่งกับเพื่อนคนใดเขาพูดว่า
 เอ...เมื่อวานนี้เราเรียนตรงนั้นนะครูสอนว่าอย่างไรนะ
 มันมีปัญหาว่าอะไรบ้าง เธอจำได้ไหม เธอเข้าใจไหมในเรื่องที่ครูสอนเมื่อวานนี้
 ไปถึงบ้านไปอ่านหรือเปล่า ไปคิดไปค้นหรือเปล่า
 เพื่อนแบบนี้เราห่างไกลแล้วก็นั่งต่อไปเถอะ เพราะว่าเพื่อนแบบนี้เป็นคนมีธรรม
 เป็นคนรักตัว รักความก้าวหน้า รักวิชาความรู้
 ถ้าเราห่างไกลเราก็เจริญไม่มีความตกต่ำ...”

๐ (จากหนังสือ “ปัญญา ธรรมเพื่อความก้าวหน้า” หน้า ๒๓๓-๒๓๔)

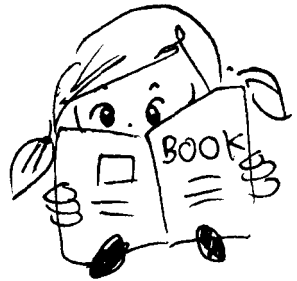

๔๗. เพื่อนที่ควรคบ

...ศ.สียวน

ก่อนเปิดเทอม พ่อแม่ทุกข์ กว่าลูกรัก
หวังใจปัก ไม่เปลี่ยน โรงเรียนใหญ่
หิ้งฝากฝัง สตางค์ทุ่ม อุ้มลูกไว้
เหงื่อกาฬไหล ถ้าไขรวม ท่วมอำเภอ

ได้เรียนดี กลับดีใจ ได้ยินออก
คบเพื่อนยอด โดดเรียนอยู่ ยามครูเปลอ
เพื่อนผลาญเงิน เฟลลinalgam ห้ามนัดเจอ
เพื่อนผีเพื่อ อย่าเพาะพันธุ์ พาจัญไร

เพื่อนคนไหน ใฝ่เขียน เรียนหนังสือ
รักหาหรือ เพื่อนเรียนแย่ ช่วยแก้ไข
เพื่อนจะผิด คิดเหนียวรั้ง คอยยั้งใจ
คบเขาไว้ มีไม่มาก หายากเย็น

๑๑ มี.ศ. ๕๑

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : สอนว่า...

๕๘.

“คนที่คิดจะเป็นคนดีคนเจริญ
ขออย่าได้กลัวต่อความลำบาก
แต่จงกลัวความสบายให้มากเถอะ
ความลำบากยากเข็ญไม่เคยทำลายคน
ความลำบากยากเข็ญเป็นสิ่งประเสริฐแท้

ความลำบากนี้
เป็นศัตรูแล้วกลายเป็นมิตรในภายหลัง
ส่วนความสบายนั้นเป็นมิตรก่อน
แล้วกลายเป็นศัตรูภายหลัง
จงคบหาแต่สิ่งที่จะเป็นมิตรดีกว่า อย่าคบสิ่งที่เป็นศัตรูของตนเลย...”

๐ (จากหนังสือ “ทางพบสุข” หน้า ๖๒)

๔๘. ใฝ่ร้อนจะนอนเย็น ใฝ่เย็นจะเข็ญใจ

...ศ.สียวน

อย่างล้วยาก ลำบากจัง ถ้าหวังสูง
เหนียวจะจุง ให้คุ้มเหงื่อ เมื่อภายหลัง
เป็นประโยชน์ โดดเด่น เป็นพลัง
ลำบากยัง ไม่เคยร้าย ทำลายคน

ความยากเข็ญ เป็นของเลิศ ประเสริฐแท้
ช่วยเผื่อแผ่ สร้างใครๆ มาหลายหน
ความสบาย เป็นมิตรใหม่ ในเบื้องต้น
เป็นศัตรู ให้ผู้คน ในเบื้องปลาย

ความยากเข็ญ เป็นศัตรู อยู่ทีแรก
แฉีกพอดแตก ก็กลับจิต เป็นมิตรสหาย
ศัตรูมิตร สอนเข็ญยาก ลำบากสบาย
ถ้าเลือกได้ เลือกคบใคร อุบไมยอุปมา

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๙๐๓ ว่า...

๔๙.

“ญี่ปุ่นได้ถึบตัวขึ้นไปถึงชั้นประเทศมหาอำนาจ
มีความเจริญในด้านต่าง ๆ ทุกด้าน ทั้งที่ไทยไว้ไกลลิบทีเดียว
การที่ได้เป็นเช่นนี้ก็เพราะชาวญี่ปุ่นเป็นคนประเภทหนูนหมอนไม้
กินข้าวกล้อง นอนบนเสื่อผืนเดียว
เขามีได้เป็นอยู่อย่างสบายและสะดวกเลย
เขาคิดถึงงาน คิดถึงประเทศชาติ
คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมของเขาเสมอ
ชีวิตครอบครัวของชาวญี่ปุ่น เป็นชีวิตที่มีระเบียบดีมาก
เขามีความเคารพตามลำดับอาวุโส...”

○ (จากหนังสือ “ทางพบสุข” หน้า ๒๓)

๔๙. อยู่อย่างต่ำ กระทำอย่างสูง

...ศ.สยาม

ชาวญี่ปุ่น เจริญไกล กว่าไทยนัก
สิ่งของหลัก ในไทย ใช้กันเกลื่อน
รถ ที.วี. แอร์ตู้เย็น ฯลฯ เว้นดาวเดือน
ติดป้ายเบื่อน เมดอิน ถิ่นเจแปน

โตเรมอน นินจา มหาอำนาจ
ไทยตั้งการ์ด ห้างไซ กิโลแลน
แม่ญี่ปุ่น แผ่นดินไหว เขาไฟแค่น
แต่หนักแน่น มั่นคง ดำรงตน

หนุนไม้หมอน นอนเสื่อ ทำเพื่อชาติ
เป็นอยู่อาจ ไม้ตีนัก หนักฝึกฝน
เคารพผู้ใหญ่ วินัยซวัร์ ทุกคร้วคน
ชาติเลิศล้ำ ทุกที่ ถ้ามีธรรม

หลวงพ่อบัณฑิตปัญญานันทภิกขุ : ๘๐๐ ว่า...

๕๐.

“บุคคลผู้ประสบความสำเร็จยิ่งใหญ่ในชีวิตทั้งหลาย
ได้ประสบความสำเร็จทุกขยากอย่างโชกโชกทั้งนั้น
ยิ่งศาสดาผู้ตั้งศาสนาด้วยแล้ว
ทุกคนผ่านความทุกข์มาในเบื้องต้นทั้งนั้น
ยังไม่พบศาสดาใด
บรรลุลความรู้นั้นเพียงอันอ่อนนุ่มเลย
ความทุกข์จึงเป็นบทเรียนที่ประเสริฐของชีวิต
และเป็นเหตุกระตุ้นเตือนให้ก้าวหน้าไปข้างหน้า...”

๐ (จากหนังสือ “เตือนใจ” หน้า ๙-๑๐)

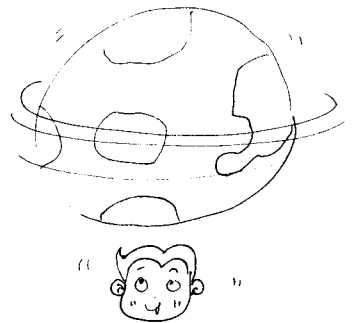
๕๐. ไม่มีศาสดาใดในโลก บรรลุในที่หรรษา

...ศ.สยาม

บุคคลใด ที่ยิ่งใหญ่ อยู่ในโลก
ล้วนโซนโซก วิโยคยาก ลำบากหลาย
ต้องต่อสู้ หม่อมาร อันตราย
จนเป็นตาย หลายครั้ง กว่าตั้งตัว

ศาสดา ทุกศาสนา กว่าไปได้
ต้องทรมาน ภายใจ ไซ้เป็นมั่ว
จนรู้แจ้ง เห็นจริง สิ่งมืดมัว
ความรู้ทั่ว แบบสบาย ไม่เคยมี

ไม่มีใคร บรรลุได้ บนเตียงนุ่ม
ความทุกข์รุ่ม รู้ชยัน ชมันขมิ
เปลี่ยนความคิด ชีวิตเปลี่ยน เรียนวิธี
จนได้ดี ดีได้ คล้ายศาสดา

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : ส อ น ว ่า...

๕๑.

“ทำไมคนเราจึงเสียดายคนที่ตายไป
ไม่ใช่เสียดายเรื่องคนตาย
แต่ที่เราเสียดายความงามความดีนั่นเอง
เพราะว่าคนนั้นเป็นผู้มีความดี
เรารักความดี เราเสียดายความดี
เราอยากให้ความดีอยู่ต่อไป
แต่ถ้าเรามานึกถึงว่า
ความดีนั้นไม่ได้ตาย ตายแต่คนที่ใส่ความดี
เมื่อคนนั้นตายไป ความดีก็ไม่ได้ตาย เราจะไปเสียใจอะไร...”

๐ (จากหนังสือ “เกิด ตับ” หน้า ๑๖)

๕๑. เสียตายดีตาย เสียใจตายดี

...ศ.สียวน

เหตุไฉน เราเสียตาย คนตายเล่า
ทั้งกายเขา ตาหูคาง หมดทางสวย
สัตร์ตายเข้า เนื้อเขา ชาย สบายรวย
คนมอดม้วย เหม็นมันแฉน แฟนยังเมิน

จึงมีหมาย เสียตายร่าง ทุกอย่างเนา
แต่ว่าเรา เสียตายดี ที่สรรเสริญ
เรารักดี อยากรให้ดี มีที่เดิน
ดีเหลือเกิน เขาตายดี ดีไม่ตาย

ดียังอยู่ เรายูดี กันดีแล้ว
เมื่อเพื่อนแก้ว มิตรรัก ร่างสลาย
จงเก็บดี ที่มีเขา มาเข้ากาย
รักสมหมาย เขายังอยู่ คู่กับเรา

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : ๓๐๖ ว่า...

๕๒.

“ที่พระพุทธเจ้าว่าความทุกข์เกิดจากความรัก
 ความโศกเกิดจากความรัก
 มีคนเขียนตอบว่าไม่ถูก ความรักมันไม่เป็นทุกข์
 คนคิดไม่ละเอียด คิดไม่เป็นจึงพูดอย่างนั้น
 แต่ความจริงนั้นเราลองสังเกตตัวเราเองว่า
 ในเวลาเรารักใคร ชอบใคร เรามีความสุขใจดีอยู่
 มันมีความสุขใจเมื่ออยู่ใกล้ แต่พอเราจะจากไปก็เป็นที่ทุกข์แล้ว
 เสียหาย แหม...ทำไมนั่งคุยกันน้อยเกินไป ควรจะนั่งนานกว่านี้
 อยากพบปะสนทนาด้วยนาน ๆ นั้นแหละมันเป็นทุกข์ตรงที่ไม่ได้ตั้งใจ
 เพราะเราไปรักสิ่งนั้นเข้า ไปชอบสิ่งนั้นเข้า
 แล้วเราก็ก่ปัญหาคือความทุกข์ ทุกข์เพราะความรัก
 รักคนก็เป็นทุกข์ รักของก็เป็นทุกข์ รักอะไรเป็นทุกข์ทั้งนั้น...”

๐ (จากหนังสือ “สติ ธรรมะที่ใช้แก้ปัญหา” หน้า ๒๑๑)

๕๒. รักคือสุขไซ้ใหม่ ไครบอกทุกข์

...ศ.สยาม

มีคนเถียง พุทธองค์ ทรงสอนผิด
โอ..มิ่งมิตร คิดได้ อย่างไรนี้
ตัวอย่างเช่น “รักเป็นทุกข์” ไม่ถูกดี
เพราะรักนี้ ให้ความสุข แก่ทุกข์คน

เห็นจะไม่ เข้าใจ ในเรื่องรัก
จึงทักทัก ว่ารักสุข อยู่ทุกหน
เช่นรักเขา เขาไม่รัก ผลักไสตน
เราต้องทน ทุกขใจ ไซ้ใหม่เรา

เรารักหมา หมาตาย มิวายทุกข์
รักบ้านมุก ถูกไฟไหม้ มิวายเศร้า
มีรัก จึงมักทุกข์ อยู่ทุกข์คราว
รักไม่ฉาว รักวิเศษ รักเมตตา

๑๑ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตานันทิกขุ : ๙๐๐ ว่า...

๕๓.

“ความรักคือการเสียสละ
เรารักสิ่งใดเราก็ต้องเสียสละเพื่อสิ่งนั้น
มารดาบิดารักลูก
ก็เสียสละทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อลูก
ลูกที่รักบิดามารดา
ก็เสียสละทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อมารดาบิดา
ที่ได้มีความรัก ที่นั่นมีการเสียสละ
ที่ได้ไม่มีการเสียสละ ที่นั่นยังไม่มีรักที่แท้...”

○ (จากหนังสือ “ทางชีวิต” หน้า ๑๑๔)

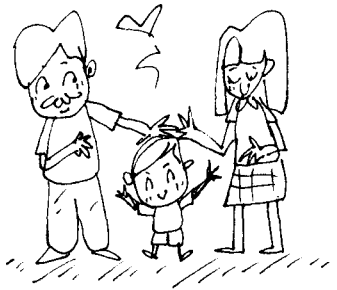

๕๓. ที่ใครมีรัก ที่นั่นมีการเสียสละ

...ศ.สียวน

รักเมตตา คือปรัชญา การเสียสละ
รักเกิดกะ ผู้ใด ใครผู้หนึ่ง
เขาเตรียมพร้อม ยอมให้ ไม่ต้อตั้ง
เป็นที่พึ่ง เพื่อคนรัก ได้พักพิง

พ่อแม่รัก เสียสละ ให้กะลูก
รักพันผูก สละได้ ให้ทุกสิ่ง
แม้ชีวะ สละได้ ใจรักจริง
รักชาติยิ่ง ถ้ารักจริง สละจ้ง

ลูกรักพ่อแม่ แน่แท้ เขาเสียสละ
รักเมตตา เป็นสรวงะ ไม่ผิดหวัง
รักไม่แท้ จะไม่สละ จงระวัง
คัมภีร์จ้ง สอนไว้ยาวนาน จงอ่านดู

หลวงพ่อบัณฑิตท่านทริกขุ : สอนว่า...

๕๔.

“ถ้าเราอ่านดูประวัติคนที่สำคัญ ๆ
ที่เขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ มีชื่อเสียง
เป็นนักในเรื่องอะไรต่าง ๆ เช่น นักวิทยาศาสตร์ นักปราชญ์
นักอะไรก็ตามทีเถอะ ที่เขาเป็นคนสำคัญนั้น
เราลองศึกษาชีวประวัติเขาดู จะพบว่าคนเหล่านี้ดีมาแต่เด็ก
คือเป็นเด็กดีของพ่อแม่ เป็นเด็กดีของโรงเรียน มีความคิดก้าวหน้า
ใช้เวลาในชีวิตให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้
เขาจึงเป็นคนก้าวหน้าได้ อันนี้เป็นเรื่องสำคัญ
ขอให้หนู ๆ ที่เรียนจำใส่ใจไว้...”

○ (จากหนังสือ “ชนะทุกข์” หน้า ๑๗๑-๑๗๒)

๕๔. ประวัติคนสำคัญ มักดีมาแต่เด็ก

...ศ.สียวน

นักวิทยาศาสตร์ นักปราชญ์ และทุกนัก
ประวัติจก ดีเด่น แต่เป็นเด็ก
ดีที่โรงเรียน ดีต่อแม่ ดีแต่เล็ก
สรรสร้างเสก รักก้าวหน้า มาแต่เยาว์

นางมากาเร็ต เอตเซอร์ เธอคนนี้
เป็นนายก- รัฐมนตรี ไซ้หมแล่า
เมื่อเด็กนั้น รวงวัลได้ อยู่ไม่เบา
เพราะว่าเขา รักดี มาแต่เดิม

พระพุทธเจ้า ทรงเยาว์วัย ได้ต้นหว้า
ก็ภาวนา สมาธิ จิตริเริ่ม
ขอเยาวชน หญิงชาย ใจเต็มเต็ม
ดีเก่าเพิ่ม เสริมดีใหม่ จนได้ดี

หลวงพ่อบัณฑิตานันทิกขุ : สอนว่า...

๕๕.

“คนไม่รู้คุณคนนี้ ไม่ลายน้ำดีกว่า
ไม่ลายน้ำนี้เราเก็บได้
เอาไปฝั่งแดดแห้งทำฟืนได้
รองเหยียบก็ได้ รองนั่งก็ได้
ทำหมอนหนุนหัวก็ยังได้ มันไม่ทุบหัวเราแน่มันดี
แต่คนอกตัญญู เอาไปไว้ที่ไหนก็เสียหมด...”

○ (จากหนังสือ “พ่อ” หน้า ๓๔)

๕๕. ไม้ลอยน้ำดีกว่าคนเนรคุณ

...ศ.สียวน

ท่อนไม้น้อย ลอยน้ำ นำมาใช้
หรือเกาะไป ป้องกันจม ก็สมหวัง
ใช้เหยียบย่ำ เป็นพินกอง ไร่รวงนัง
อีกกระทั่ง ทำหมอน ก็นอนดี

หากไม่ยาว ก็หลาวเล่น เป็นไม้เท้า
ตามอดเขา เอนำทาง ทั่วทุกที่
ใช้กันหมา จะกัดเรา ก็เข้าที่
ประโยชน์มี ไร้โซเคิล เพลิดเพลินแท้

คนจบเนา มิใช่เน- ดิบัณฑิต
จบชีวิต เนร-คุณ ต้นทุนแย้
ทำลายชาติ พิฆาตมิตร ไม่คิดแคร์
ทิ้งพ่อแม่ ลูท่อนไม้ ไม่ได้เลย

๗ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : ๘๐๖ ๑๖...

๕๖.

“ประเทศชาติใดก็ตาม จะมีความเจริญหรือตกต่ำ
ก็อยู่ที่การกระทำของพลเมืองในชาตินั้นเป็นประมาณ
ถ้าหากพลเมืองของชาติเป็นคนดีมีศีลธรรม ชาติก็ก้าวหน้า
ถ้าพลเมืองของชาติไร้ศีลธรรม ชาติก็หยุดอยู่กับที่ก้าวหน้าไปไม่ได้

ใครเป็นผู้ทำพลเมืองให้ดีเลวแก่ชาติ
คำตอบก็อยู่ที่พ่อแม่ผู้ปกครองของเด็กเป็นคนแรก
ต่อมาก็ครูอาจารย์ผู้ให้การอบรมสั่งสอนที่โรงเรียน
ประการสุดท้ายเป็นนักบวชในศาสนา
ผู้ทำหน้าที่เป็นผู้นำประชาชนในทางศีลธรรม
ทั้งสามจำพวกนี้ เป็นกำลังสำคัญ
ในอันสร้างนิสัยใจคอของเด็กให้เป็นอย่างไรก็ได้...”

๐ (จากหนังสือ “เตือนใจ” หน้า ๒๓๕)

๕๖. ขาดิอยู๋ได้ เพราะคนสามคน

...ศ.สียวน

ประเทศใด เลิศล้ำ หรือต่ำตก
ดูหัวอก พลเมือง เป็นเรื่องใหญ่
ถ้าขาดสิ้น ศิลธรรม อันอำไพ
ชาติบรรลัษ ร่วงหล่น ตามคนเลว

คนสามคน จะผงาด ให้ชาติรอด
เมืองจะปลอด คนจน คนไหลเหลว
มิใช่หมัก มาร์คแม้วชวน ดวลเดซีเบลว
มาดับเปลว ไฟใหญ่ ในพารา

หนึ่ง แม่พ่อ ก่อนน้ำคำ พร้าสอนลูก
สอง ครูปลูก ฝั่งศิษย์ เลิกมิจฉา
สาม พระสอน วรรณกรรม พร้าภาวนา
สามวิญญา มหาอิทธิพล ต่อคนไทย

๗ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : สอนว่า...

๕๗.

“ช่างทาสี เมื่อเขาทาสีในวัดฤดูใดแล้ว
ถ้าสียังไม่แห้ง เขาต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ
เพื่อมิให้อะไรเข้าจับสีนั้น
เพราะถ้าจับติดแล้ว ก็จะติดอยู่นั่นเอง เอาออกไม่ได้
ข้อนี้ฉันใด ในเรื่องของเด็กผู้ความสามารถอันไร้เดียงสา
ก็ดูดีมีเอาอะไรง่าย ๆ ฉะนั้น
และเมื่อดูเอาแล้วติดนาน อันอาจให้โทษแก่เด็กในภายหน้า...”

๐ (จากหนังสือ “รักลูกให้ถูกทาง” หน้า ๖๖-๖๗)

๕๗. ศิลปะการทาสี

...ศ.สยาม

ช่างทาสี ทาสีงใด ยังไม่แห้ง
ต้องจัดแจง ระวังอื่น ถูกพื้นสี
เพราะจะติด สนิทแน่น แพลนไม่ดี
จึงต้องมี ศิลป์ศาสตร์ ฉลาดงาน

เด็กบริสุทธิ์ ดุจพื้นผ้า ถูกทาสี
ดูให้ดี ขยะอารมณ์ ผสมผสาน
ขยะแห้ง แรงฤทธิ์ ติดทนนาน
จนถึงกาล ไม้แก่หัด ดัดไม่ลง

อย่าอ้างว่า ยังเล็ก อย่าเร่งสอน
เหล็กยังร้อน ไม้ห่อนหัด ให้ระหง
พื้นกร่อนเก่า เอาสีใหม่ ไม่มั่นคง
ทาทับส่ง ไม้อาจผุ ทะลุทะลวง

๑๑ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกชู : สอนว่า...

๕๘.

“มีคนเป็นจำนวนมาก

อุตสาห์ลงทุนทำลายจิตใจของเด็กด้วยเงินที่ตนมี
เช่น เอาเงินให้แก่ลูกมาก ๆ ลูกขอทีไรก็ให้ทุกที
ให้อย่างคล่อง ๆ เพราะกลัวว่าลูกจักไม่สบายใจ
การกระทำในรูปนี้คือทำลายนิสัยใจคอของเด็ก
ทำให้เด็กไม่รู้ราคาของเงิน

เขานึกว่าเงินคือก้อนกรวดที่หยิบมาจากพ่อแม่ได้ง่าย ๆ
ความรักในเงินไม่มี ความกตัญญูต่อผู้ให้เงินก็ไม่มี
เป็นคนง่ายเกินไป การกระทำอย่างนี้ทำให้เด็กเสียคนได้ง่าย...”

๐ (จากหนังสือ “รักลูกให้ถูกทาง” หน้า ๒๙๗-๒๙๘)

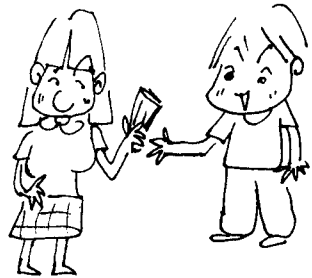

๕๘. สัตว์โลกจำพวกเลี้ยงลูกด้วยเงิน

...ศ.สียวน

มีพ่อแม่ มากมาย ทำลายลูก
ด้วยการผูก หัวใจ ให้เงินเขา
ให้มาก ๆ ตามใจอยาก ที่ขอเรา
ลูกรบเร้า ให้ลูกเร็ว กลัวลูกรอ

เมื่อโตมา ไม่รู้ค่า เงินตรา นั้น
เขาเห็นมัน เป็นกรวดทราย ไม่สีกหรือ
ไม่รู้จัก “พอไม่จน จนไม่พอ”
กตัญญูต่อ ผู้ให้ทรัพย์ กลับไม่มี

ต้องหัดงาน การเสร็จ จึงรับทรัพย์
ต้องให้รับ ดูจรวางวัล สานคักดีศรี
อยากได้ของ ต้องออมตั้งค้ คลังเติกดี
เพราะของฟรี มันไม่มี ในโลกเลย

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกุ : ๓๐๖ ๖ ๖...

๕๙.

“เวลาเรากระทบอารมณ์อะไรที่มันจะเป็นทุกข์ระโยม
พอรู้สึกอารมณ์มันไม่ค่อยดี รีบหายใจแรง
พอหายใจแรงแล้วอารมณ์มันเปลี่ยน
ความโกรธมันก็ลดลงไป หายใจแรงแล้วอัดไว้ในปอด
หายใจเข้าแล้วอัดไว้ (ทำหายใจเข้า)
อัดไว้นานหน่อยแล้วก็หายใจออกเสีย
อัดเข้าไป หายใจออก อารมณ์นั้นหายไป
ความโกรธหายไป ความเกลียดหายไป
มันตั้งตัวได้ คือมันตั้งตัวได้ตอนเอาลมหายใจอัดไว้นั่นเอง...”

๐ (จากหนังสือ “ความสงบ การหายใจที่ดับทุกข์ได้” หน้า ๓๐)

๕๙. หายใจแรงเปลี่ยนอารมณ์

...ศ.สียวน

กำหนดลม หายใจ ละลายโกรธ
ได้ประโยชน์ มหิมา มหาศาล
หยุดอารมณ์ ช่มใจ ให้สิ้นบาน
เป็นกรรมฐาน อินเข้า เกิดเอ้าท์ลม

หายใจลึก แรงลมใส่ ไว้ในปอด
ลมจะถอด รหัสเจาะ อย่างเหมาะสม
ตัดสายโกรธ สายเกลียด สายเครียดจม
สติข่ม ไม่ระเบิด เกิดปัญญา

สวดมนตะ เป็นสมณะ ทาภายนอก
ภาวนากรอก เป็นยากิน ลิ่นตัณหา
รู้เห็นแจ่ม แผลงทุกซัด วิปัสสนา
คนมีค่า ออย่าเบื้อยา คราป่วยเลย

๙ มี.ค. ๕๑ (ประพันธ์บนเครื่องบิน)

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : ๓๐๐ ว่า...

๖๐.

“คำพูดคำหนึ่งที่เราได้ยินคนพูดกันบ่อย ๆ
คือพูดว่า “ไม่นึกเลยว่าจะเป็นอย่างนั้น
ไม่นึกเลยว่าคุณจะตายจากไป
ไม่นึกเลยว่าคุณจะตายจากไป สามิจะตายจากไป
ไม่นึกเลยว่าคุณจะถูกลี้อเอาแหวนเพชรไป
หรือไม่นึกเลยว่าจะเป็นอย่างนั้นอย่างนี้”

คำพูดที่ออกมาในรูปเช่นนี้เป็นการประกาศให้คนอื่นรู้ว่า
เราเป็นคนไม่นึกคิดในกฎธรรมดา
ไม่ได้เตรียมล่วงหน้าเพื่อต่อสู้เหตุการณ์
หรือเป็นการพูดให้คนอื่นรู้ว่า
เราเป็นผู้ไม่เคยคิดถึงธรรมอันเป็นกฎของความจริง
เราจึงได้พูดออกมาอย่างนั้น...”

๐ (จากหนังสือ “ชนะทุกข์” หน้า ๒๗๗-๒๗๘)

๒๐. ไม่นึกเลย

...ศ.สี่ยวน

คำพูดหนึ่ง ซึ่งได้ยิน จนชินหู
ไม่นึกรู้ ว่าจะเป็น ถึงเช่นนี้
ไม่นึกว่า เรียนไป จะได้ดี
ไม่นึกหนี คณานับ กับพนัน

ไม่นึกลูก ถูกโรคร้าย ตายก่อนแม่
ไม่นึกแพ้ ไม่นึกขาด ไม่คาดฝัน
ไม่วางแผน ไม่เตรียมศึก นึกรู้ทัน
ถึงวันนั้น ฟังนึกได้ สายเกินนะ

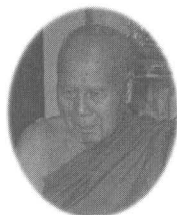
ท่าน “เซ็นโก” ให้พร เมื่อตอนป่วย
ให้พ่อ-ลูก-หลาน ตาย ทุกรายหละ
คนไม่รับ กลับด่าย้อน พรไรวะ
ไม่ควรจะ กลั่นแกล้ง มาแข่งกัน

ปริศนา เซ็นฉาน ทยานยอด
ลูกไม่รอด ตายก่อนแม่ แยกศกคัลย์
ตายตามคิว ไม่นิวหน้า ไม่จาบัลย์
เพราะฉะนั้น ต้องเตรียมพร้อม ต้องซ่อมตาย

๑๑ มี.ค. ๕๑ (ประพันธ์บนเครื่องบิน)

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : สอนว่า...

๖๑.

“คนเราเกิดมาควรจะต้องปัญหาถามตัวเราเองว่า
เราเกิดมาทำไม ? เรามีชีวิตอยู่เพื่ออะไร ?
สิ่งที่ดีที่สุดที่เราควรทำคืออะไร ?
แล้วเราได้กระทำสิ่งนั้นแล้วหรือยัง ?

อันนี้เป็นปัญหาที่ควรถามตนเองบ่อย ๆ
การถามปัญหาตนเองในรูปอย่างนี้
ทำให้เกิดความสำนึกในหน้าที่อันตนจะพึงกระทำ
แต่ถ้าเราไม่ถามตนเองเลย
เราก็ไม่รู้ว่าเกิดมาทำไม อยู่เพื่ออะไร
สิ่งที่ดีที่ควรกระทำคืออะไรก็ไม่รู้ โดยมากก็ไม่ค่อยรู้...”

○ (จากหนังสือ “สติ ธรรมที่ใช้แก้ปัญหา” หน้า ๓๕)

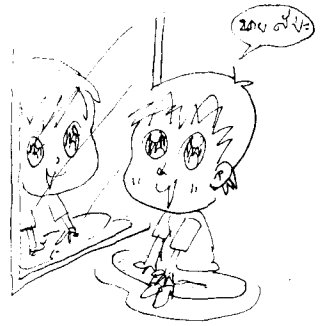

๒๑. ปุจฉาวิสัยชนากับตนเอง

...ศ.สิยวน

เราคุยกับ คนอื่น มาหมื่นครั้ง
เคยมานั่ง คุยกับ ตัวเองไหม
ถ้าเคยนั่ง ลองถามเถิด เกิดมาไม ?
ชีวิตกู อยู่เพื่อไร ไยเกิดมา

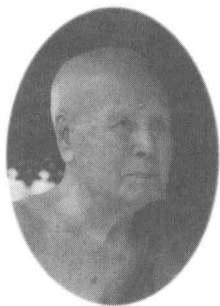
สิ่งที่ดี ที่สุด ไม่หยุดยั้ง
เราทำมั่ง สำเร็จมั่ง หรือยังหนา
หรือว่าไม่ เพราะอะไร ไยชักช้า
หรือเพราะว่า อยู่เฉย ๆ ไม่เคยทำ

ผลไม้ อยู่ไปนาน มันก็เน่า
หากไม่เอา ไปกินขาย ฉิบหายช้า
เมื่อถามตน ฝึกตน จนประจำ
จะดีมีด่ำ แจ้งกระจ่าง รีบสร้างตน

๙ มี.ค. ๕๑

(ประพันธ์บนเครื่องบิน)

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : สอนว่า...

๖๒.

“ค่าของคน” หรือ “ราคาของคน” นั้นอยู่ที่อะไร
ก็อยู่ที่การทำหน้าที่ให้ถูกต้อง
ถ้าเราสำนึกว่าเรานี้เกิดมาเพื่อหน้าที่ เรายู่เพื่อหน้าที่
กิจที่จะต้องทำในชีวิตประจำวันก็คือหน้าที่
ทำให้ดีที่สุดเท่าที่จะดีได้

แล้วเราก็จะได้รับผลจากหน้าที่เองโดยธรรมชาติ
ไม่ต้องไปคิดว่าเราจะได้อะไร จะเป็นอะไร
มันเป็นของมันเอง มันได้ของมันเอง ตามกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ
เมื่อเราได้ทำหน้าที่นั้น ๆ เรียบร้อย...”

○ (จากหนังสือ “สติ ธรรมที่ใช้แก้ปัญหา” หน้า ๓๗)

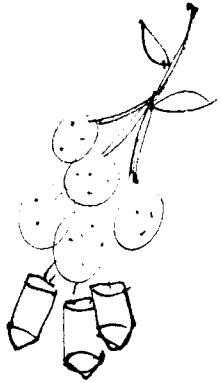

๖๒. ค่าของคนอยู่ที่ผลของหน้าที่

...ศ.สียวน

“ท่านพุทธทาส สอนธรรม คือหน้าที่”
ตัวเรานี้ รับผิดชอบต่อ ตำแหน่งไหน
บทพ่อแม่ ฝังเมียลูก ลูกบทใด
เราเล่นได้ ตีบทแตก หรือแหกตา

หน้าที่นั้น สำคัญกว่า หน้าตานัก
หน้าตาจก เสื่อมสลาย ในภายหน้า
หน้าที่คง ยืนยงอยู่ คู่ นครา
อยู่ยืนมา จนกระทั่ง ถึงหลังตาย

ทำเต็มที่ ให้มีกรรม ธรรมชาติ
หวังมากอาจ ขวัญเสีย เมื่อฝันสลาย
เมื่อทำดี ฟ้าดิน ไม่ดูตาย
ปลูกลำไย ไม่ออกลูก เป็นลูกป็น

๙ มี.ค. ๕๑

(ประพันธ์บนเครื่องบิน)

หลวงพ่อบัณฑิตานันตทิกขุ : ๙๐๐ กว่า...

๖๓.

สุนัขเลี้ยงไว้ที่กุฏิชื่ออ้ายโตน
ถ้ามันพบเพื่อนแล้วเรียกมันก็ไม่ได้ยิน
อ้ายโตน เดินเฉย กำลังจะไปหาเพื่อน
อาตมาก็นั่งนึกว่าเด็กหนุ่มก็เหมือนกับอ้ายโตน
พอได้เพื่อนได้ฝูงแล้ว มันเพลินไปกับเพื่อนฝูงมิตรสหาย

ไม่นึกถึงพ่อแม่แล้ว ไม่นึกว่าพ่อแม่จะคอยจะเป็นห่วง
จะกังวลด้วยประการใดประการหนึ่ง
เขาไปตามเรื่องของเขา แล้วเขาก็กลับมาตามเรื่องของเขา
ไม่ได้นึกว่าทางหลังจะลำบากอะไรอย่างนั้น...”

๐ (จากหนังสือ “ของขวิญฉันประเสริฐ” หน้า ๑๑-๑๒)

๒๓. สุนัขชื่ออ้ายโตน

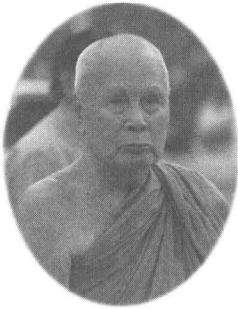
...ศ.สียวน

เลี้ยงสุนัข เอาไว้ในกุฏิ
ชื่อเขาลี “อ้ายโตน” คือ เป็นชื่อหนัง
มาเคล้าเคลีย เลียแข้งขา น่ารักจัง
ไปเอาอย่าง มาจากใคร ก็ไม่รู้

ยามเดี๋ยวตาย ไร้คู่ อยู่กับฉัน
แต่พอมัน มีเพื่อน เหมือนไร้หู
เรียกอ้ายโตน ตะโกนก้อง ไม่จ้องดู
วิ่งเล่นอยู่ กับฝูงตน ไม่สนใคร

ก็นั่งนึก ตรึกว่า หมาโตนนั้น
ก็เหมือนกัน กับหนุ่มแน่น วันทั้งหลาย
พอคบเพื่อน ผีเข้าจับ เกิดกลับกลายเป็น
ไม่ดูตาย แม่ห่วงหา ตั้งตาคอย

หลวงพ่อบัณฑิตานันทิกขุ : สอนว่า...

๖๔.

“เหนือโลกมันก็ปลอดภัย
ถ้าอยู่ใต้โลก โลกมันก็ทับเรา
เราแบกโลกไว้มันก็หนักอยู่ตลอดเวลา
เราไม่อยู่ใต้โลก ไม่แบกโลก
แต่ที่เราอยู่เหนือนั่น...”

○ (จากหนังสือ “อริยสัจจ์ ความจริงอันประเสริฐ” หน้า ๙๖)

๒๔. ต้องเป็นคนเหนือโลก

...ศ.สี่ยวน

คนเหนือโลก โชคดี ไม่มีกลุ่ม
เหมือนกับกลุ่ม ไต้โลก โศกเสมอ
แบกโลกา ขาสะท้าน หน้าบานเบรอ
ใครพบเจอ หน้าบูดเน่า ไม่เอาบุญ

สารเคมี อตินาสิน รินร่วมหลัง
สมองพัง นั่งโกรธเกลียด เครียดหัวหมุน
บูดเข้า เน่าเพล เหม็นค้ำ ช้ำขาดทุน
ดับความวุ่น เทคโอเวอร์ อำเภोज

นิวตัน นั่งไต่ต้น ผลแอปเปิล
ใจเฟลิดเฟลิน พบแรงถ่วง ร่วงลงได้
นักอวกาศ ลอยเหนือโลก ไม่ตกไป
ฝึกจิตใจ ให้สูงล้ำ ไม่ช้ำทรวง

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๓๐๓ ว่า...

๖๕.

“ถ้าเรานับถือกันแต่พอเป็นพิธี
แต่ไม่ได้มุ่งที่จะเกลาจิตใจของเรา
ให้มีความสะอาดสว่างสงบแล้ว
การนับถือศาสนานั้นก็หาประโยชน์ไม่ได้
เหมือนกับเราไปรับยาจากหมอขวดหนึ่งแล้ว
ก็หมอล้างให้ทานตามเวลาที่เท่านั้นเท่านั้น
แต่เรารู้ดีกว่าหมอ ไม่ทานยา
ทานมั่ง ไม่ทานมั่ง โรคนั้นจะหายไม่ได้
บางทีโรคจะหนักลงไปเสียอีกด้วยซ้ำไป...”

๐ (จากหนังสือ “ปลุกตัวเอง” หน้า ๑๙๙)

๒๕. กินยาธรรมโอสถ ๓ เวลา

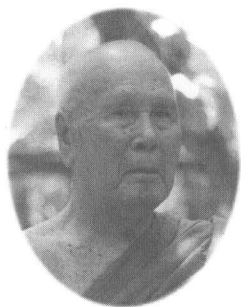
...ศ.สียวน

ศาสนาหรือ คือคำสอน และคำสั่ง
ศาสนพิธี ไม่มีทั้ง คำสั่ง,สอน
มีแต่เพียง พิธีการ พิธีกร
ลองมองย้อน เราเองบ้าง ไปทางใด

ถ้าถือเพียง ศาสนพิธี เท่านั้น
เหมือนกับวัน หามขอช่วย เพราะป่วยไข้
หมอลสั่งยา มาให้กิน ไม่กินไป
ถือยาไว้ ยึดไหววอน อ้อนบูชา

โรคมากมาย หลายแห่ง เป็นแรงขึ้น
นั่งเฝ้าฝัน โทษยาใหญ่ ไยหายช้า
เหมือนคนไทย ไม่กินธรรม ไม่นำพา
เกิดเรื่องมา ด่าเมืองพุทธ ไยสุดเลว

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกชู : สอนว่า...

๖๖.

“ความสุขความทุกข์

ชาวพุทธเชื่อว่าเกิดแต่การกระทำของตนเอง

หามีอะไรดลบันดาลให้เป็นไปไม่

ชาวพุทธไม่มีชะตาจากดวงดาว

จากเทวดาเสวยอายุ จากผีसाงนางไม้

แต่ทุกสิ่งทุกอย่างเกิดจากการกระทำของตนเองทั้งนั้น

หากแต่คนไม่ยอมรับรู้ความผิดพลาดของตน

ไม่ว่าคุณเป็นคนทำ จึงเที่ยวไหว้วานสิ่งโน้นสิ่งนี้อย่างน่าละอาย...”

๐ (จากหนังสือ “ท่านรู้แล้วหรือ” หน้า ๑๐๙-๑๑๐)

๒๒. ตั๋ว-ของภูบันดาล ...ศ.สิยวน

สุขทุกข์ เกิดจากกรรม ที่ทำได้
ต่ำเขาได้ เขาดำมั่ง ก็นั่งทุกข์
ดีเขาก่อน เขาย้อนดี ไม่มีสุข
โกงทุกยุค เขาโกงบ้าง เป็นทางกรรม

จึงไม่ใช่ สิ่งใด จะบันดาล
ทำให้ท่าน ให้เรา ให้เขาซ้ำ
เทวดา ดวงดาว ก็เปล่าทำ
อย่าปรับปรา ผีน้ำ และผีเรือน

ที่แท้ผี เหล้ายา ผีน้ำแข็ง
ผีพ่นแรง เหลือร้าย ใครจะเหมือน
ผีของตัว ติดตน ไร้คนเตือน
คอยบิดเบือน ไปเที่ยวชี้ ผีอะไร

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : สอนว่า...

๖๗.

“ชาวพุทธเวลามีทุกข์ แก้ไขความทุกข์ตนเอง
 ไม่เที่ยววิ่งไปหาหมอดู เสียเวลาเปล่า ๆ
 ฤกษ์งามยามดีสำหรับชาวพุทธไม่มี
 มีแต่ทำดีก็ทำให้เวลาดีขึ้น ทำชั่วก็ทำให้เวลาชั่วขึ้น
 ดีชั่วไม่ได้ขึ้นอยู่กับเวลา แต่ขึ้นอยู่กับการกระทำเท่านั้น
 ชาวพุทธไม่มีพิธีสะเดาะเคราะห์แบบหมอดู
 แต่สะเดาะตรงค้นหาเหตุให้พบ แล้วตัดเหตุนั้นเสีย...”

○ (จากหนังสือ “ท่านรู้แล้วหรือ” หน้า ๒๗๐)

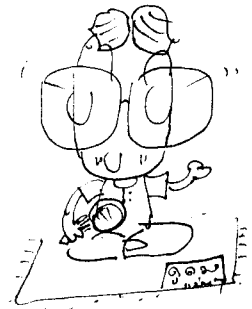
๒๗. มีการศึกษา แต่เสียท่าหมดดู

...ศ.สียวน

ชาวพุทธทุกข์ หาเหตุได้ ทำไมทุกข์
ไม่ใช่ชุก ซ่อนทุกข์ไว้ ไปดูหมอ
ให้เขาหลอก ถามเรื่องตัว เป็นรำมอ
แล้วเขาก็ ทำนาย อุบายกล

หมอดูตั้ง ถูกสื่อถาม เนื้อความว่า
ดวงชะตา ตัวเองนี้ ดูกี่หน
ว่าจะเจ็บ เจ็บจาก หรือยากจน
ละบัดกัน หนังสือ แดกฮือไป

ทำดีเข้า เข้าดี ไม่มีเคราะห์
ชั่วเข้าก็ เข้าชั่วซ้ำ ราหูไหล
หยิบทรัพย์โยน ให้โหรหมา ไปทำไม
เหตุอยู่ไหน นิโรธฉับ ดับทุกข์เลย

๑๒ มี.ค. ๕๑
(ประพันธ์ในรถยนต์)

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๙๐๖ ว่า...

๖๘.

“เราเป็นพุทธบริษัทเราควรถือว่า
ไม่เพิ่มคนชั่ว และไม่เพิ่มความชั่วขึ้นในโลก
เพิ่มคนชั่วมก็คือว่า เราเป็นคนชั่วขึ้นอีกคนหนึ่ง
ก็เท่ากับเพิ่มคนชั่วขึ้นคนหนึ่ง
ถ้าเราทำชั่วมก็เรียกว่าเพิ่มความชั่ว อีกอันหนึ่ง จำนวนหนึ่ง
อันนี้เราควรจะต้องถือว่า ไม่เพิ่มทั้งสองอย่าง
ความชั่วมก็ไม่เพิ่ม คนชั่วมก็ไม่เพิ่ม...”

○ (จากหนังสือ “ความสุขที่แท้คือการมีชีวิตอยู่กับความพอดี” หน้า ๒๗)

๒๘. ไม่เพิ่มคนชั่ว ไม่เพิ่มความชั่วให้โลก

...ศ.สียวน

คนเกลียดใคร เกลียดได้ โยเกลียดดี
เคยเป็นแบบ เขาสักที ก็หาไม่
เกลียดนัก การเมืองเลว ทำเหลวไหล
เกลียดพระใหญ่ อลัชชี ไม่ดีเลย

เกลียดตำรวจ กวดจับ เอากับกู
เขาเลือกตั้ง สิทธิไม่รู้ กูทำเฉย
เป็นตำรวจ บวชพระ กิมะเคย
ชอบเอื้อนเอ่ย คำว่า เป็นชาประจำ

เกลียดความชั่ว คนชั่ว ตัวคนอื่น
ระวังสิ้น สะดุดชั่ว ตัวถล่ำ
ไม่เพิ่ม “คนชั่ว” “ความชั่ว” เป็นตัวกรรม
เราไม่เป็น คนทำ โลกมีคนดี

๑๒ มี.ค. ๕๑
(ประพันธ์ในรถยนต์)

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๘๐๖ ว่า...

๖๙.

“คนไปติดชื่อที่สมมติว่าปีนั้นปีนี้
สมมติว่าคนเกิดปีนั้นดี เกิดปีนั้นไม่ดี
เกิดวันนั้นดี เกิดวันนั้นไม่ดี
วันนั้นเป็นมงคล วันนี้ไม่เป็นมงคล
อันนี้เป็นการตั้งขึ้นตามแบบ “ไสยศาสตร์”
มันไม่ใช่ความจริงอะไร วัน เดือน ปี ที่แท้จริงนั้นไม่ตีไม่ชัว
ไม่มีอะไร อยู่ไปตามธรรมชาติ เพราะอาศัยโลกหมุนไป
โลกหมุนไปแล้วก็เกิดกลางวัน เกิดกลางคืน
ส่วนใดที่รับแสงอาทิตย์ก็เป็นกลางวัน
ส่วนใดที่ไม่ได้รับแสงอาทิตย์ก็เป็นกลางคืน
แล้วโลกก็หมุนเวียนเปลี่ยนกันไปอย่างนั้น
จึงตั้งชื่อวันขึ้น เป็นวันนั้น เป็นเดือนนั้น เป็นปีนั้นขึ้นมา...”

○ (จากหนังสือ “ความทุกข์ ทำอย่างไรจึงจะพ้นทุกข์” หน้า ๑๓)

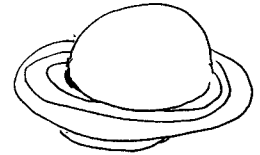

๒๙. วันเดือนปีไม่มีวันคือวันอุบาทว์

...ศ.เถียน

คนติดชื่อ ติดสมมุติ กันสุดกู่
ระวังอยู่ วันธงชัย ไทอนุบาทว์
วันอธิปัตย์ หรือวันนี้ โลกาวินาศ
เลยขยายด ไม่ทำงาน ทุกวานวัน

จึงได้บ้าง เสียบ้าง อยู่อย่างนี้
เลยเด็ยวดี เด็ยวร้าย ทำลายขวัญ
ทั้งทีโลก หมุนตามเฟือง เรื่องของมัน
แม้ราหู อมจันทร์ ก็ตกใจ

โลกหมุนไป ให้เกิดการ กลางวันคืน
อยู่ที่อาทิตย์ จะยื่น สองส่วนไหน
ถ้าสองกัน คนกินบ้าน กินเมืองใจ
เราอย่าได้ เป็นสวาทะ ฉะแต่ลม

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : ๓๐๖...

๗๐.

“ความเชื่อในเรื่องดวงโชคชะตาราตี
ไม่ใช่เป็นความเชื่อในทางสร้างสรรค์
แต่เป็นความเชื่อในทางท้อถอยอ่อนแอ
เป็นความเชื่อในทางที่จะทำให้ความก้าวหน้า
หรืออนาคตของบุคคลนั้นให้หมดไป
เพราะอะไรเกิดขึ้น
ก็ไปบอกว่าเป็นเรื่องของดวงไปเสียหมด
แล้วเราจะแก้ไขอย่างไร...”

๐ (จากหนังสือ “เชื่อกกรรม” หน้า ๘)

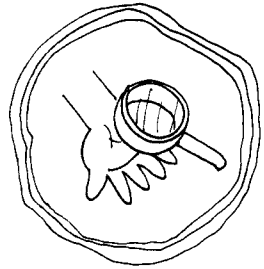

๗๐. บัณทิตตองฝ่าดาวฝืนดวง

...ศ.สียวน

เบอร์นาด ซอร์ มีข้อตริก นำนิกนิก
ใครอ่านมาก ทำคน เป็นคนได้
แต่ใครเชื่อ ทุกอย่าง ที่อ่านไป
จะทำให้ เป็นบ้า เสียค่าคน

อย่าเชื่อเพราะ เป็นคัมภีร์ ที่มีอยู่
พระสยัมภู สอนไว้ ในเบื้องต้น
ให้รู้ต้นสาย ปลายเหตุ ลังเกตตน
แก้ไขจน อยู่รอด และปลอดภัย

แต่ถ้าเชื่อ เรื่องชะตา เรื่องราศี
เป็นเรื่องที่ หาได้ช่วย อะไรไม่
ไม่ก้าวหน้า ตัดอนาคต ด้วยหมดไฟ
เป็นคนใจ อ่อนแอ แก่แต่ดวง

หลวงพ่อบัณฑิตนันทภิกขุ : ๓๐๖ ว่า...

๗๑.

“การเป็นอยู่ของเราทุกคนในวันนี้
เป็นผลเนื่องมาจาก
การคิด การพูด การทำของวันก่อน....
เพราะเราเป็นปุถุชน เป็นคนมีสติไม่โพล้
ขาดความเข้าใจในเหตุผลของกรรม
เวลาผลกรรมดีช่วยมาให้ผล ก็ไม่รู้ต้นสายปลายเหตุ
เลยเหมาเอาว่าเป็นโชคบังดาลให้ ข้อนี้เป็นเรื่องเข้าใจผิด

สิ่งที่เกิดขึ้นแก่ชีวิตของเรา
จะเป็นผลมาจากการสะสมกรรมในอดีตทั้งนั้น
และการสะสมก็ทำมาในเวลาอันนานจนจำไม่ได้
อย่าว่าจะจำเรื่องไกล ๆ เลย เพียงเรื่องเมื่อเช้าว่ากินอาหารมีอะไรบ้าง
ก็ลืมหมดแล้ว ผลกรรมเป็นสิ่งที่จำต้องมีแก่ตนเสมอ...”

๐ (จากหนังสือ “ทางชีวิต” หน้า ๒๖๔-๒๖๗)

๗๑. กรรมนี้มีผล

...ศ.สียวน

การเป็นอยู่ ของเราท่าน ในวันนี้
เป็นผลที่ คิดพูดทำกัน ในวันก่อน
รีเทินยื่น คีนสู่เหย่า เขากลับย้อน
ให้เราร้อน เราเย็นใจ ไปตามกรรม

“มีปัญญาเจนนจบ	เพราะคบสัตบุรุษ
ตระกูลสูงสูด	เพราะอ่อนน้อมถ่อมตน
อายุยืนยาว	เพราะไม่เอาชีวิตลี้ตัว
มากมีสมบัติ	เพราะจัดทานหลายหน
มีผิวพรรณดี	เพราะไม่มีโทษา
มีอำนาจล้นฟ้า	เพราะไม่ริษยาผู้อื่น
มีโรคน้อยนิด	เพราะไม่คิดแกล้งลี้ตัว
อย่าทำกรรมสารพัด	เชิญเข้าวัดสาธุชน...”

๒๒ กันยายน ๓๗

(เฉพาะบทกลอนเปล่าเรื่องนี้แต่งไว้นานแล้ว)

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๙๐๖ ว่า...

๗๒.

“การกระทำของมนุษย์
 อาจก่อให้เกิดฝนแล้ง ข้าวแพง โรคระบาดเต็มเมืองก็ได้
 ป่าใหญ่หลายแห่งถูกทำลายด้วยน้ำมือของมนุษย์
 ฝนไม่ตกชาวโลกอดน้ำไปตาม ๆ กัน
 นักวิทยาศาสตร์ทดลองปรมาณูบ่อย ๆ ทำให้ดินฟ้าอากาศเปลี่ยนแปลง

โรคคอหิวดัรระบาดในเมืองไทย
 ก็เพราะกรรมของมนุษย์ที่ชอบทำเมืองให้สกปรก
 ช่วยกันทำการเพาะแมลงวันบ่อย ๆ
 เมื่อเกิดโรคแล้วก็ช่วยกันทำให้มันระบาดต่อไปอีก
 ล้วนแต่เป็นผลกรรมของมนุษย์ทั้งนั้น มิใช่อะไรที่โหด

การปรับปรุงทุกอย่าง จึงขึ้นอยู่กับที่การปรับปรุงคน
 ให้เชื่อในทางที่ถูกที่ชอบ ความเชื่อที่ถูกมีว่า
 การกระทำก่อให้เกิดผลเสมอ ถ้าระวางการกระทำ ก็เป็นอันได้ระวางผลอยู่แล้ว
 อยากรู้ได้อยากเป็นอย่างใด ก็จงทำเพื่อสิ่งนั้นเถิด...”

๐ (จากหนังสือ “ท่านรู้แล้วหรือ” หน้า ๓๑๑)

๗๒. คนทำให้เกิดเหตุอาเพศขึ้นในเมือง

...ศ.สียวน

ที่ข้าวแพง ฝนแล้ง โรคระบาด
เพราะมนุษย์ชาติ ก่อกรรม และทำเข็ญ
ทำลายป่า ผ่าซุง ฟุ้งกระเด็น
ป่าเคยเป็น ที่อุ้มน้ำ เมื่อน้ำมา

ฝนตกใหญ่ ไม้ไม้กัน มันทไหลท่วม
โรงงานรวม ทั้งของเสีย ไม่รักษา
แมลงวัน พากันแลก แจกอิหิววัด
มนุสสา ดลบันดาล ทั้งนั้นเลย

รดน้ำมนต์ กี่วัด ปัดไม้หาย
เรื่องทั้งหลาย เกิดจากคน ต้นเหตุเหว
จัดให้เรียบ ระเบียบคน นิสัยเคย
จบเกมเลย ขุดสันดอน ถอนสันดาน

หลวงพ่อบัณฑิตานันทิกขุ : ส อ น ว า...

๗๓.

“มีคนอยู่คนหนึ่งแกไม่ตายเพราะเขายัง
เพราะนิสัยนี้เอง คือ แกไปเจออะไรแกก้มลงหยิบ ๆ
ทีนี้มีคนดักยิงแกอยู่ข้างทาง
ที่ตรงนั้นบังเอิญมันมีวัตตุอะไรตกอยู่
แกนิสัยมันอย่างนั้น พอไปถึงตรงนั้นอายโน้นกดโกโป่ง
แกก้มลงหยิบมันพอดี กระสุนพุ่งไปแกก็กระโดดพ้นไป
ยิงไม่ทัน เลยแกรอดตาย ที่รอดตายก็เพราะนิสัยชอบเอื้อเพื่อ
ชอบทำอะไร ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นนั่นเอง
คนอย่างนี้ก็ปลอดภัยได้...”

○ (จากหนังสือ “ของขวัญอันประเสริฐ” หน้า ๒๗)

๗๓. คนตีตักน้ำไม่ไหล กัมไปไม่โดนปืน

...ศ.สียวน

ชายคนหนึ่ง แขนงคอก หลวงพ่อกัม
ใจนิยม กัมหัว ทำตัวน้อม
เห็นขยะ มิละไป หยิบใส่ชะลอม
กัมหัวค้อม เคยชิน แผ่นดินงาม

มาวันหนึ่ง ซึ่งวันนั้น เป็นวันร้าย
มีผู้ชาย ยกปืนส่อง คงต้องทรม
สั้นโกเปรียง ผิดเป้า ไม่เข้าตาม
เหยื่องุ่มง่าม กัมลงพื้น ปืนเลยไป

คนทำดี มีประโยชน์ โทษไม่เกิด
ใจประเสริฐ เป็นเกราะป้อง ของเลวได้
กึ่งกำย้ง ได้ทอง ของภูวไนย
กัมหัวไว้ ดุจยอดไม้ ยอดอ่อนโยน

๑๒ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๙๐๖ ว่า...

๗๔.

“คนเราที่ทำอะไรรุนแรงขึ้นมา ที่เรียกว่าลุแก่อำนาจ
 ลุอำนาจความโกรธอะไรขึ้นมา
 ทำอะไรรุนแรงก็เพราะไม่เคยฝึกจิตไว้ก่อน ไม่เคยหักห้ามใจ
 ไม่เคยพิจารณาอะไร ๆ ที่มากกระทบจิตของเรา
 เราจึงไม่รู้ว่ามันคืออะไร มันให้อะไรแก่เรา
 เราไม่รู้ไม่เข้าใจในเรื่องนั้นถูกต้อง พอเกิดขึ้นก็ไหลไปตามเรื่องนั้น
 เหมือนกับโถงแตก น้ำก็ไหลไปรวดเร็วประเดี๋ยวก็หมดโถงกันเท่านั้นเอง
 สภาพจิตเราก็เป็นอย่างนั้น ถ้าเราไม่เคยฝึก ไม่เคยห้ามกันไว้
 พออะไรมากกระทบมันก็ไหลไปกับสิ่งนั้น จนยังไม่อยู่
 เพราะมันแรงเกินไป ที่เรียกว่าเป็นคนมีอารมณ์รุนแรง...”

๐ (จากหนังสือ “แนวทางสู่ความดับทุกข์” หน้า ๙๑)

๗๔. ปิครูปร่างของอารมณ์

...ศ.สียวน

คนชาติสต์ จิตรุนแรง แผงความขลาด
ลูแก่อ่านาจ ความโกรธ โทษมหันต์
ไม้ขีดไฟ ไหม้อื่นทั่ว พร้อมตัวมัน
รู้ไม่ทัน พลันตาย ก่อนวัยควร

โกรธ ทำลายของใช้ตน จนย่อยยับ
โกรธ สติดับ เชื่อง่าย ไม่สอบสวน
โกรธ ขาดเหตุผล เนรคุณคน จนปั้นป่วน
โกรธ หมดถึถั่ววน ไหลหลังล่วน แต่สิ่งร้าย

ดุจโอง์แตก น้ำแหวกไหล ตามรูรั่ว
ไหลไปทั่ว จนหมดน้ำ ความเสียหาย
ไม่ฝึกจิต ปิดใจรั่ว อันตราย
ความฉิบหาย ลมพุนหัน มหันตภัย

หลวงพ่อบัณฑิตปัญญานันทภิกขุ : สอนว่า...

๗๔.

“คนโบราณเขาว่า ‘นายเกิดมันดีกว่านายสอน’
นายสอนก็คือว่า คนอื่นสอนเขาเรียกว่านายสอน
คนอื่นสอนนี่มันสอนเป็นครั้งคราว
อาตมาสอน ๗ วันสอนทีหนึ่ง มันนาน ๆ ทีหนึ่ง
บางคนก็ไม่เข้าใจแต่วันสอนที่สามเดือนทีหนึ่ง
นายสอนมันเข้าสู่้ นายเกิดไม่ได้

นายเกิดคือ เกิดความรู้สึกระตุกใจขึ้น
แล้วมันก็ค้นหาเหตุผลในตัวเองว่า
เราบกพร่องอะไร เราไม่ทำอะไร
ปัญหาจึงเกิดขึ้นในครอบครัว เราคิดเราค้น
อย่างนี้เรียกว่าเป็นนายเกิด
เมื่อคิดค้นเอาด้วยตนเอง อย่างนี้มันก็พอจะแก้ได้...”

๐ (จากหนังสือ “ความทุกข์ ทำอย่างไรจึงจะพ้นทุกข์” หน้า ๑๑๕-๑๑๖)

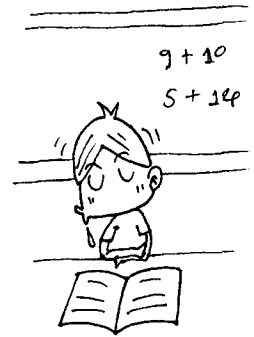
๗๕. นายเกิดมันดีกว่านายสอน

...ศ.สยาม

โบราณว่า นายเกิด ดีกว่านายสอน
นายสอนสั่ง บางครั้งคร้าน นานๆสอน
ครั้นสอนไป หัวตกไหล ไหล่งวงนอน
สอนดี ๆ บางทีด่า อย่ามาสอน

นายสอนจึง แพ้พ่าย แก่นายเกิด
คนล้าเลิศ เกิดความคิด สิทธิรวยก่อน
เกิดนึกคิด คิดได้ ไข่ม้วนอน
เกิดสังหรณ์ เกิดสะดุดใจ แก้ไขตัว

เจมส์วัตต์ จัดกา มาดัมน้ำ
ไอร่อนท่า ผากาเปิด เกิดคิดหัว
เกิดจักรยนต์ รถไฟ ไข่ม้วนัว
ถ้าเกิดกลัว บาปกรรม จะทำดี

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : ส อ น ว่า...

๗๖.

“นิสัยจิตใจของคนนั้นเป็นเรื่องแก้ไขได้

อันนี้ก็สำคัญอยู่เหมือนกัน

เพราะว่าคนบางคนมักพูดว่า สันดานแก้ไม่ได้

สันดอนขุดได้ สันดานขุดไม่ได้

มันขุดได้ทั้งสองอย่างนั้นแหละ

สันดอนก็ขุดด้วยเครื่องยนต์

เอาเครื่องไปขุด สันดานก็ขุดด้วยเครื่องคือธรรมะ

คือปัญญา คือสติ เอามาขุดมันได้...”

○ (จากหนังสือ “ฉลาดคิดในปัจจุบันธรรม” หน้า ๒๗๗)

๗๖. ขุดสันดอนได้ ถอนสันดานดี

...ศ.สียาน

นิสัยคน ที่แท้ นั้นแก้ได้
แต่มีใคร โฉนประชด กำหนดว่า
อันสันดอน ถอนขุดได้ แต่ไรมา
สันดานกา ขุดไม่ได้ ขุดไม่ลง

สันดอนเขื่อง ใช้เครื่องยนต์ ไปชนขุด
สันดานทรุด ธรรมขุดได้ ดังประสงค์
บัวเสมอน้ำ ทำทุกวัน ก็พินธง
สติดำรงค้ ปัญญาเกิด ก็เฟริศแพรว

องคฺลีมาล สันดานดิบ หยิบมิดพร้าว
เที่ยวไล่ฆ่า คนใหญ่ ไกล่พันแล้ว
โลกมิดดำ พระสยัมภู ทรงรู้แนว
จิตผ่องแผ้ว ขุดสันดาน อรหันต์เลย

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : สอนว่า...

๗๗.

“คนเราหัดข้างได้ หัดมาได้
หัดอะไร ๆ ได้
หัดลิงให้แสดงละครงานวัดก็ยังได้
แต่ว่าบางทีพอมาหัดตนเข้ากลับไม่ได้
อันนี้แหละพระพุทธเจ้าท่านว่า
ตนนี้เป็นสิ่งที่หัดได้ยาก...”

○ (จากหนังสือ “ภาวนา-ช่วยเสริม เพิ่มกำลังจิต” หน้า ๑๐)

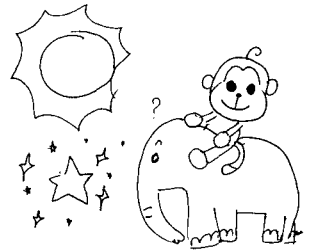
๗๗. ถึงข้างกลางป่าหาวัตฝึกหัดได้

...ศ.สียวน

ข้างร่างใหญ่ อาศัย อยู่ในป่า
คนจับมา ฝึกมาก ๆ ลากซุงได้
ฝึกออกรบ ราวี ก็มีชัย
เตะบอลได้ ทิมเรือใบ ขอซื้อตัว

ชนเป็นลิง นิ่งไม่เป็น เล่นด้วยกั๊ด
คนก็จับ หัดรำ ขำไปทั่ว
ให้ขี่รถ เป็นนักร้อง ไมค์ระรัว
ใช้งานครัว ปอกมะพร้าว ก็เข้าที

แต่ฝึกคน ฝนลำบาก ฝึกยากแท้
ชอบบ่นแยะ ชอบทำเล่น ชอบเล่นหนี
ไม่ยอมซ้อม ไม่พร้อมฝึก นึกได้ฟรี
จอมมุณี ตรัสว่าตน ฝึกฝนยาก

หลวงพ่อบัณฑิตปัญญานันทภิกขุ : ๑๐๐ คำ...

๗๘.

“ในฤดูฝนเราจะเห็นว่ามีแมลงผีเสื้อชุกชุม มันเที่ยวบินร่อนอยู่ตามหมู่ไม้ที่มีใบอ่อน มันมิได้บินเพื่อความสำราญดอก แต่เที่ยวหาที่วางไข่ของมัน พอได้ที่เหมาะก็ปล่อยไข่ไว้ ต่อมาก็กลายเป็นตัวหนอน เจ้าตัวหนอนนี้เป็นศัตรูของพืชที่เราปลูกไว้เพื่อกินเป็นอาหาร ถ้าตัวหนอนนี้มีมาก พืชก็เสียหายมาก แต่ธรรมชาติมีคู่ปรับของมันแล้ว

เราจึงเห็นว่ามียุงหลายชนิดบินเป็นหมู่ ๆ เที่ยวแสวงหาอาหาร พอมาเจอตัวหนอนพวกนี้เข้า มันก็จัดการกินอย่างสำราญ แต่ไม่หมด จึงยังเหลือกลายเป็นตัวผีเสื้อให้เราได้ชมความงามของมันได้ ธรรมชาติย่อมจัดการให้สิ่งต่าง ๆ ในโลกนี้มีความสมดุลย์กันเสมอ

ผู้ที่ฝืนธรรมชาติมากกว่าใคร ๆ ก็คือมนุษย์เรานี่เอง พวกเรามักขาดปัญญาในเรื่องของธรรมชาติ ขวนกันทำลายสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดความยุ่งยากเสมอ ที่เห็นง่าย ๆ บนภูเขาเขาก็ดี ที่เชิงเขาก็ดี มีป่าไม้มาก ป่ามีประโยชน์แก่มนุษย์ เพราะเป็นสถานที่มีต้นไม้ใหญ่ ๆ ทำให้เกิดความชุ่มเย็น รักษาแหล่งน้ำไว้ได้มาก

ถ้าป่ามีมากฝนก็ตกมากและน้ำไหลตลอดปี ทำให้ชาวบ้านที่อยู่ห่างป่าได้มีน้ำใช้เสมอ ถึงบางครั้งราวฝนตกใหญ่ ต้นไม้ในป่ายังช่วยถ่วงให้น้ำไหลช้า ไม่ทำให้เกิดอุทกภัยได้ มนุษย์ก็อยู่เป็นสุขสบาย...”

๐ (จากหนังสือ “ชุมนุมปาฐกถา” หน้า ๒๑๑-๒๑๒-๒๑๓)

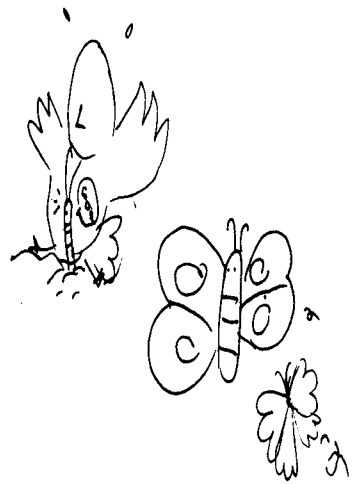
๗๗. ระบบนิเวศน์วิทยาในป่าพงดงดอน

...ศ.สียวน

ฤดูฝน ฟ้าเสีวน ต่างบินว่อน
เที่ยวบินร่อน โฉบโบ้อ่อน อ้อยอิงหา
ที่วางไข่ วางไข่ใบ เพาะลูกยา
จึงเกิดมา เป็นตัวหนอน บนบ่อนใบ

ฝูงลูกหนอน บ่อนทำลาย ใบพันธุ์พืช
นกเป็นยัด กระโดดร้อง เสียงก้องใส
พากันจิก จี๊กหนอน ที่ซ่อนไซ
กินกันใหญ่ ระบบนิเวศน์ วิทยา

ธรรมชาติอื่น ไม่ฝัน ธรรมชาติ
บริหาร- จัดการฉลาด ร่วมรักษา
แต่มนุษย์ สู้ชีวิต ผิดธรรมดา
ทำลายป่า จนป่าไหล ทำลายตน

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๙๐๓ ๖ ๑...

๗๙.

“เราเล่นตะโกตัด มันต้องค่อยตัดค่อยแต่ง
แล้วเมื่อได้รูปได้ทรงแล้วมันก็สวยงาม
เอาตั้งไว้วดราคาแพงหน้าบ้านต้นหนึ่งตั้งหมื่นหนึ่ง
ตัดดีแล้วเขาขายกันตั้งหมื่น
แต่ว่ากว่าจะตัดเป็นรูปอย่างนั้นได้สวยงามเรียบร้อย
เจ้าของต้องใช้เวลานาน ใช้ความเพียร ใช้ความอดทนเป็นพิเศษ
เพื่อจะตัดแต่งให้ต้นไม้ได้รูปได้ทรงฉันใด

ในเรื่องคนเรานั้นก็เหมือนกัน
มีความตั้งใจที่จะประพฤติปฏิบัติ
สร้างสรรค์กันในทางดีแล้วก็ทำได้
แต่ถ้าเป็นคนตามใจตัวเอง ปล่อยไปตามอารมณ์ความอยาก
มันก็ลำบากอยู่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นจึงต้องมีระเบียบคอยควบคุม”

๐ (จากหนังสือ “วิคมลด้วยตนเอง” หน้า ๕-๖)

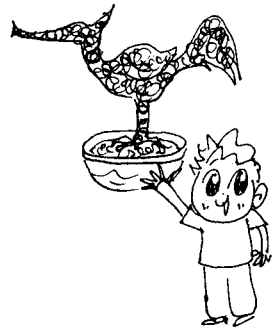
๗๙. คนตัดตะโก ตะโกตัดคน

...ศ.สยาม

ต้นไม้จัด ตะโกตัด ที่ตัดแต่ง
กิ่งใบแห้ว เป็นรูปทรง เรือหงส์สวย
เป็นรูปช้าง กวางห่าน รูปพานกรวย
ชายก็รวย หลายหมื่น ดูตื่นตา

กว่าตัดได้ เวลากาล ก็นานเนิ่น
ต้องเพียรเพลิน เพียรทน แดดฝนฟ้า
ใช้ลวดดิ่ง ชิงรัดลาย ชายลีลา
ตัดหลังหน้า บังคับไม้ ตามใจเรา

นิสัยไทย ทำสิ่งใด ตามใจอยาก
จึงลำบาก หมดงาม เพราะความเขลา
จึงกำหนด กฎกติกา มาขัดเกลา
กฎใดเล่า ที่มาแรง กฎแห่งกรรม

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : สอนว่า...

๕๐.

“ลมที่พัดตามธรรมชาติ ลมร้อนมันร้อนผิวหนัง
 ลมหนาวมันก็หนาวผิวหนัง แต่ว่าลมปากนี้ไม่ได้ทำให้ร้อน
 แล้วก็ไม่ได้ทำให้หนาวอะไร มันติดเดี๋ยวเท่านั้นเอง
 เปล่งออกมาเป็นเสียง แล้วลมนั้นก็หายไป
 แต่มันมากกระทบประสาทหูของเรา
 ถ้าว่าเราหันไหวไปตามคำเหล่านั้น เราก็โกรธขึ้นมา
 บางทีก็โกรธแรงขึ้นมา แล้วก็วิ่งแจ้นไปพบนานากับคนนั้นคนนี้
 ไปประกาศให้คนอื่นรู้ว่า ฉันทะเป็นคนขี้โกรธ
 ฉันทบังคับตัวเองไม่ได้ ฉันทควบคุมตัวเองไม่ได้ อะไรกระทบนิดหน่อยก็ตึงตังผิงผั่งขึ้นมา
 มันได้อะไรขึ้นมาบ้างในการที่ทำเช่นนั้น มันได้แต่การขาดทุน ทำให้คนอื่นมองเห็นว่า
 เราเป็นผู้ขาดคุณธรรมเป็นหลักครองใจ ขาดการบังคับตนเอง ขาดการอดทน
 ขาดความเสียสละในสิ่งนั้น ไปเอาความโกรธมาไว้โดยไม่เข้าเรื่อง
 แล้วก็ยังเป็นเครื่องมือให้คนอื่นเอาไปพูด เอาไปเขียน เอาไปโฆษณา
 มันดังไปในทางที่ไม่เป็นมงคลอะไร ในการกระทำเช่นนั้น
 เป็นเรื่องเสียทั้งนั้น ไม่ได้เป็นเรื่องดีงามอะไรแก่ตัวเรา..”

๐ (จากหนังสือ “สี่จรรยา เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นธรรมดา” หน้า ๓๕-๓๖)

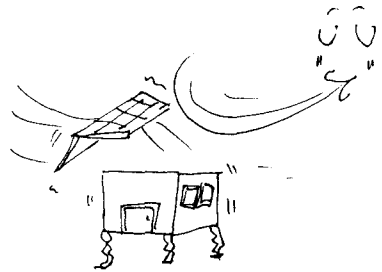

๙๐. ลมพายุหรือจะสู้ลมปากได้

...ศ.สียวน

พายุหอบ บอบซ้ำ ทำลายบ้าน
เมื่อพัดผ่าน ธรธา ลอยละล่อง
ลมบ้าหมู อยู่ ๆ ชัก แหกหงักกอง
หัวโดนของ- แข็งหิน ลั่นลมปราณ

ลมเพชรหึง หิงมา พาลมเสีย
ลมร้อนเพลิง เผาผิวคล้ำ ดำดั่งถ่าน
ลมหนาวมา พาผิวแข็ง หน้าแห้งนาน
ลมปากผ่าน เข้าออกหู ต้องรู้ทัน

คนดำเรา เขาต้องการ ให้เราโกรธ
ยิงลูกโทษ อยากให้ตุง ตาข่ายนั้น
เป็นโกล์เหนียว เหนียวรับได้ ไม่แพ้มัน
จอมราชัน ซุปเปอร์เซฟ เล็บมือกาว

๑๓ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัญญาอินทริกขุ : สอนว่า...

๘๑.

“ฝนตกลงมาจากฟ้า

น้ำยังคงขังอยู่ในที่ต่ำได้

จิตที่ยังต่ำ

ก็ชอบเก็บอารมณ์ต่าง ๆ ไว้มากมายเช่นเดียวกัน

ส่วนที่สูง ๆ น้ำไม่ขังอยู่เลย ตกเท่าใดก็ไหลไปหมด

จิตที่สูงขึ้นไปแล้วก็มีภาวะเช่นนั้น

ฉะนั้นจงยกจิตของท่านให้สูงขึ้นไปเถิด

กิเลสจะไม่รบกวนท่านได้...”

○ (จากหนังสือ “เตือนใจ” หน้า ๔๒)

๘๑. น้ำกับจิตไหลลงสู่ที่ต่ำเหมือนกัน

...ศ.สียวน

ฝนตกต้อง ตามฤดู ลงสู่พื้น
น้ำฝนสั่น หลังไหล ตามไหล่เขา
น้ำไหลลง ตรงที่ต่ำ ทำนองเนา
รวมกันเข้า ชั่งนึ่งหนอ ในบ่อนา

จิตใจต่ำ อธรรมไหล เข้าในจิต
ล้วนสิ่งผิด ติดขังอยู่ ดูแน่นหนา
น้ำขังนาน พานเนาเหม็น เป็นธรรมดา
สะสมรา ไวรัสแพร่ แผโรคร้าย

มनुสสา แผลตามศัพท์ ว่าใจสูง
จงชกสูง ใจตน ขึ้นบนไว้
กิเลสฝน จะรื้อหล่น ลงเท่าใด
ก็จะไม่ ชั่งค้ำใจ เราได้เลย

หลวงพ่อบัณฑิตปัญญานันทภิกขุ : สอนว่า...

๘๒.

“ได้” กับ “เสีย” มันสร้างปัญหาเท่ากัน
 เมื่อ “มีได้” มันก็ “เสียได้”
 เมื่อเสียก็เกิดความทุกข์ความเดือดร้อนขึ้นในจิตใจ
 แต่ถ้าใจเรารู้สึกว่าไม่มีอะไรได้
 ไม่มีอะไรเสีย ใจเราก็ไม่ต้องทุกข์
 เพราะเราไม่ได้มีอะไร
 ไม่ได้เสียอะไร เราก็ไม่สูญเสียอะไร...”

○ (จากหนังสือ “ความสุข ทำอย่างไรจึงจะพบสุข” หน้า ๓๗)

๗๒. เสียคือจะได้ ได้คือจะเสีย

...ศ. สียวน

ชีวิตนี้ มีได้ด้วย มีเสียได้
 สลับไป สลับมา ตามหน้าที่
 คิดให้เห็น เป็นธรรมดา ใจจะดี
 จิตไม่มี ขึ้นลง เพราะปลงเป็น

ม้าเพศผู้ อยู่ก็หาย ไปจากบ้าน
 เป็นเหตุการณ์ สูญเสียม้า หาไม่เห็น
 ฝ่าพลอบเมีย มีเสียได้ ใจเย็นๆ
 แมนโซ่เล่น ม้าตัวหาย ย้ายกลับมา

มันพาเมีย คลอเคลียคู่ มาอยู่เพิ่ม
 มากกว่าเดิม เป็นม้าสอง เขียวน้องจำ
 แด่สอนเมีย อาจเสียใจ ในไม่ช้า
 จริงดั่งว่า ลูกตกม้า ขาหักลง

เมียเสียใจ ว่าให้ ใจจะขาด
 ฝ่าจอมปราชญ์ เป็นเรื่องได้ อย่าไหลหลง
 บ้าหรือไร ลูกขาหัก เดินไม่ตรง
 มาพูดส่ง เรื่องดีได้ อยากรักกัน

ณ วันหนึ่ง บ้านเมือง เกิดเรื่องร้าย
 ทหารตาย สึกนอกแข่ง รบแข็งขัน
 พระราชา ประกาศหา ชายฉกรรจ์
 ไปรบรัน ช่วยเมืองบ้าน ทหารเกณฑ์

ลูกพิการ ทาทางกร เขาไม่เอา
 เรื่องสุดเศร้า ลูกเขาตาย เป็นว่าเล่น
 แต่ลูกเรา เสียขา ชีวาเป็น
 มองโลกเห็น ไม่เสียได้ อะไรเลย

หลวงพ่อบัญญา นันทภิกขุ : ๓๐๖ ๖ ๖...

๘๓.

“การดูจิต ต้องดูตามที่เขากระทำ
ดูว่าเขาทำอะไร ถ้าเขาทำแต่เรื่องชั่วแสดงว่าจิตเขาชั่ว
ถ้าเขาทำเรื่องดี เรื่องประเสริฐ ก็แสดงว่าจิตของเขาดี

ฟังคำพูด ถ้าเขาพูดด้วยคำสุภาพเรียบร้อย
อ่อนหวานสมานใจ ก็แสดงว่าใจเขาดี
เพราะพูดคำดี ๆ ออกมา ถ้าว่าพูดคำหยาบพ่น ๆ ออกมา
พูดพ่นออกมาหยาบ ใจก็หยาบ
คิดแต่เรื่องชั่ว เรื่องร้าย จึงพูดคำชั่วร้ายออกมา...”

○ (จากหนังสือ “ความเพียร แนวทางสู่ความดับทุกข์” หน้า ๙๙)

๘๓. ก้านบัวบอกลึกตื่นชลาธาร

...ศ.สิยวน

มโนปฐพังคะมา ธัมมา ฯลฯ
ใจเป็น ผบ. เป็นหัวหน้า เป็นขาใหญ่
คุมเบ็ดเสร์จ จะสำเร็จ อยู่ที่ใจ
จะดีได้ เสียได้ ใจอย่างเดียว

กาย,วจี เป็นนอมินี ของพีจิต
จะทำพูด อะไรนิด ต้องรอดैया
จิตไม่สั่ง ทำพูดใด ไม่ได้เซียว
จิตไม่เกี่ยว ทำพูดได้ คือใจลอย

ใครทำดี จึงรู้ได้ ว่าใจดี
ช่วยคนนั้น ช่วยคนนี้ มิใช่น้อย
ใครพูดชั่ว ต้องใจชั่ว ร้อยทั้งร้อย
การทำพูด จึงเป็นรอย ให้รู้ใจ

หลวงพ่อบัญญาันทกิกขุ : สอนว่า...

๘๔.

“สหายชาวอินเดียเขาเล่าเรื่องให้ฟังว่า
คราวหนึ่งท่านมหาตมะคานธี อยู่ในบริเวณสถานีรถไฟ
พอขบวนรถมาถึง ฝรั่งเศสอังกฤษผู้ไม่รู้จักท่านมหาบุรุษ
นึกว่าท่านเป็นแขกคนของจึงเรียกให้มาชนของ
ท่านมหาตมะก็ชนของไปขึ้นรถให้เรียบริ่อย
โดยมิได้ขัดขืนแม้แต่น้อย พอรถจะเคลื่อนฝรั่งเศสก็จะให้สต่างค์

ท่านมหาตมะคานธีได้บอกว่า
มหาตมะคานธีไม่ต้องการค่าจ้าง
ฝรั่งเศสยินยอมต้องลงจากรถมาค้ำนบขอโทษ
ในการใช้คนผิดไปแล้ว
เรื่องนี้ชี้ให้เขาเห็นว่าเครื่องนุ่งห่ม
ทำให้คนเข้าใจผิดได้มากทีเดียว
ฉะนั้นจงอย่าตัดสินใครโดยอาการภายนอกเลย
จะทำให้ผิดพลาดได้อย่างน่ากลัวทีเดียว...”

○ (จากหนังสือ “ซุนนุมนเรื่องสั้น” หน้า ๑๑๓)

๙๔. อย่าตัดสินใจใครโดยอาการภายนอก

...ศ.สียวน

คานธี ที่สถานี ของรถไฟ
ท่านคอยรถ จะไป ณ ที่หนึ่ง
พอขบวน รถไฟ แล่นไปถึง
ฝรั่งซึ่ง ลงรถ ปรากฏตัว

คานธี ดังกุลี นุ่งผ้าเก่า
เนื้อตัวเล้า มอมแมม ไปถ้วนทั่ว
ฝรั่งเห็น นึกว่าท่าน จัณฑาลชั่วร้าย
จึงใช้มีด ให้ชนของ ตามต้องการ

ท่านชนให้ ไม่ว่าไร ชนให้เสร็จ
ชนสำเร็จ ฝรั่งทาบให้ ใจสงสาร
คานธี...ว่า..ไม่รับเงิน รับแต่งงาน
ฝรั่งตาเท่าท่าน ขอโทษ คานธี

๑๓ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตนักปราชญ์ : สอนว่า...

๘๕.

“พระสารีบุตรเห็นพระอัสสชิแล้วก็ขอบใจเลื่อมใส
 เพราะอะไร เพราะพระอัสสชิท่านเดินด้วยความมีสติ
 ก้าวเท้าขวา ก้าวเท้าซ้าย ถอยหลัง
 เลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวา มีสติกำหนด
 ไปอย่างช้าๆ ไม่ผลุนผลันพลันแล่น
 คนที่เดินด้วยความผลุนผลัน คนนั้นไม่มีสติ
 ประเดี๋ยวเตะกระโถน ประเดี๋ยวโดนขันทันน้ำ
 ประเดี๋ยวทำนั่นทำนี่หกราดไปหมด
 ตึงตึง โฝงฝาง นั่นคือการไม่มีสติ
 จับอะไรก็รู้ ตึงเข้าก็รู้ วางตรงไหนก็รู้
 แล้ววางค่อยๆ ไม่โครมคราม ไม่ตึงตึง
 คนที่ทำตึงตึงนั่น ไม่มีสติควบคุม
 หยิบอะไรฉวยอะไรก็ตึงตึง โฝงฝาง เหมือนอะไรดี อย่างนั้น
 เพราะไม่มีสติ เมื่อไม่มีสติ ก็ผิตง่าย พลาดง่าย...”

○ (จากหนังสือ “สติ ธรรมะที่ใช้แก้ปัญหา” หน้า ๑๔)

๗๕. สติเป็นหางเสือ

...ศ.สิยวน

สารีบุตร เดิมชื่อ อุปติสสะ
ได้เห็นพระ อัสนชิ แล้วเลื่อมใส
เดินเยื้องซ้าย ย้ายขวา ตรากตั้งใจ
กำหนดไว้ สติตั้ง ระวังตน

ไร้สติ ตะกระโถน เตี้ยวโดนแก้ว
กินยาแล้ว กลับกินใหม่ ใจลับสน
ดินสอหาย วางไว้หู ดูชอบกล
กลายเป็นคน โง่งผาง ไม่พอเพียง

กาย เป็นเรือ หางเสือ คือสติ
เรือจะปลิว หรือแล่นปรือ ถือให้เที่ยง
สติแตก กายลุ่ม เรือจมเอียง
จงดูเอียง มหาชนก ไม่ตกตาย

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๙๐๓ ว่า...

๘๖.

"ถ้าเราไม่กลัวตาย เรายอมมันเสีย จะตายเมื่อไรก็ได้
 เราก็ไม่มีความเดือดร้อนเพราะความตาย
 เพราะว่าจะตายเมื่อไรก็ได้
 ก็จะได้ตายอย่างสบาย ไม่มีความทุกข์เกิดขึ้น
 แต่ว่าอาการอย่างนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าไม่มีปัญญาพิจารณา
 จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้นั้นมีปัญญาพิจารณา
 เห็นว่าร่างกายของเรานี้มันเป็นของเปราะ
 หักง่าย แตกง่าย ไม่มีอะไรมันคงถาวร
 เมื่อเกิดมาแล้ว ก็ต้องผ่านความแก่ ความเจ็บ ความไข้
 แล้วผลสุดท้ายก็ต้องตาย เราเคยเห็นคนอื่นแสดงฉากนี้มาแล้ว
 ต่อไปก็ถึงตัวเราบ้าง คิดได้อย่างนี้แล้วก็เบาใจ
 ไม่ทำให้เป็นทุกข์ เพราะว่ารู้จักใช้ปัญญาพิจารณาในสิ่งนี้..."

๐ (จากหนังสือ “อริยสัจจ์ ความจริงอันประเสริฐ ๔ ประการ” หน้า ๑๔)

๙๖. ตายก่อนตาย

...ศ.สียวน

การกลัวตาย ทำให้ตาย อยู่หลายครั้ง
ถ้านึกมั่ง ว่าตายแน่ เกินแก้ไข
ทั้งราชา มหาโจร หรือคนใด
ผลสุดท้าย ตายลับ ดับทุกคน

จะไรคร้าย ไม่ร้าย ตายทั้งนั้น
อายุยืน อายุสั้น ตายทุกหน
ทั้งนางร้าย นายดี หนีไม่พ้น
ถึงคิดตน นึกแล้ววู๊ กูต้องตาย

นึกไว้נד "ทูเดย์ อีส มาย ทูเดย์"
วันของไอ ไส้สุดเท่ วันสุดท้าย
เลิกกินกาล ผลาญสาระ กะอบาย
ทั้งใจกาย สร้างประโยชน์ จนหมดลม

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๓๐๖ ว่า...

๘๗.

“เราควรจะอยู่ด้วยปัญญา
ด้วยความรู้เท่าทันในสิ่งนั้น ๆ
เวลาสิ่งใดมันเกิดขึ้น
เวลาสิ่งใดมันเกิดขึ้นเราก้ยี้มเยาะมันเสีย
ยี้มว่า อ้อ.....
นึกไว้นานแล้วว่ามันจะเป็นอย่างนี้
ถ้านึกได้อย่างนี้มันก็สบาย...”

○ (จากหนังสือ “ทางพบสุข” หน้า ๒๓๓)

๙๗. ยี้มเยาะรู้ทันว่ามันต้องเป็นอย่างนี้

...ศ.สียวน

แสงสิ่งใด ฉายไป ในโลกหล้า
จะสู้แสง แห่งปัญญา ก็หาไม่
แสงอื่นส่อง มีของกัน มีดทันใด
ปัญญาใส ส่องปรุ ทะลุทะลวง

หากเราหัน ใช้ปัญญา มาส่องจิต
ปัญหาชีวิต ทุกอย่างผ่าน งานลุล่วง
ยี้มรู้เยาะ ธรรมด้ายิ่ง สิ่งทั้งปวง
ไม่ติดบ่วง อนิจจัง บอกช่างมัน

เป็นแฟนใคร ตั้งใจ เอาไว้ก่อน
ไม่แน่นอน ไม่แน้นัก รักจะมัน
หากวันไหน หน่ายของเก่า ทิ้งเราพลัน
ตบเข่าลั่น นึกแล้วเซียว เตียวทั้งกู

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : สอนว่า...

๘๘.

“โลภะปริเทวะ คือความโศก คือความแห้งใจ
 ใจเหี่ยวแห้ง มันแห้งเพราะอะไร
 ความทุกข์นะแหละมันแห้งไปหมด
 เหมือนกับน้ำในกระทะมันแห้งเพราะมันร้อน
 ไฟมันลุกอยู่ไม่ได้เติมน้ำมันลงไปอีกมันก็แห้ง
 นี้เรียกว่า โศก คือแห้งใจร่ำรำพัน คือแห้งใจร่ำรำพัน
 คือปริเทวะ เพื่อบ่นออกมา
 คือความคับแค้นใจ ด้วยความทุกข์ที่เกิดขึ้น
 มากกระทบอารมณ์ที่เราไม่ชอบใจ
 เช่น อยู่ๆคนรักเกิดตายขึ้นมา
 ก็เกิดโศกเหี่ยวแห้งใจ ร่ำไรรำพัน ทุกข์ทางใจเกิดขึ้น...”

๐ (จากหนังสือ “อริยสัจจ์ ความจริงอันประเสริฐ ๔ ประการ” หน้า ๒๓๓)

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : ๘๐๗ ๖ ๗...

๘๙.

“ถ้าเป็นคนขาดการศึกษา
แล้วฆ่าตัวตายก็ค่อยยังชั่วหน่อย
แต่ถ้าได้ปริญญาเป็นบัณฑิต
ออกมาจากมหาวิทยาลัยแล้วฆ่าตัวตาย
อย่างนี้ฟังแล้วแปร่ง ๆ หูอย่างไรพิกล
เพราะเหตุว่าบัณฑิตนั้นจะต้องรู้จักรักษาตัวรอด
ให้รอดจากเรื่องที่ไม่ควรกระทำ
แต่นี้เป็นบัณฑิตไปฆ่าตัวตาย อย่างนี้ไม่สมควรแท้
ทำไมจึงได้กระทำเช่นนั้น
เพราะไม่ได้ศึกษาความจริงของชีวิต
ให้เข้าใจว่าเรานี้เกิดมาเพื่อต่อสู้กับความทุกข์ความลำบาก
ไม่เกิดมาสบาย ความทุกข์เข้ามาแล้วอย่าไปกลัว
จะต้องต่อสู้กับมันตลอดไป...”

๐ (จากหนังสือ “ปลุกตัวเอง” หน้า ๑๖๗)

๙๙. ความรู้ท่วมทุ่ง ผักบุ้งฟันคอ

...ศ.สยาม

เขาจะมา ผวาไหว ไวชีวิต
เชื่อโรคติด เศร้าโศก เป็นโรคร้าย
ทั้งสัตว์คน ทุกตนตัว ล้วนกลัวตาย
แต่สุดท้าย กลัวไม่กลัว ตายทั่วกัน

สัตว์ไม่กังวล ตีตน ไปก่อนไข
สัตว์จึงไม่ ฆ่าตัวตาย ทำลายชั้น
คนปรุ่งแต่ง ถูกแย่งรัก ปักแทงฟัน
ใครแย่งฟัน ฉันทัวตัว ไม่กลัวตาย

รู้ท่วมหัว ตัวไม่ตลอด ไม่รอดฝั่ง
แก่งกันจ้ง ยังทำตน จนฉิบหาย
การเกิดมา มีไช้ว่า มาสบาย
งานทำทาย งานต่อสู้ คู่กับคน

๑๔ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : ๓๐๐ ว่า...

๙๐.

“คนเราเป็นทุกข์
ก็เพราะไปคิดแต่เรื่องทุกข์เรื่องเดียว
ไม่รู้จักเปลี่ยนอารมณ์ ไม่รู้จักเปลี่ยนแนวคิด
คิดแต่เรื่องที่จะให้เป็นทุกข์ มองด้านเดียว

ทิศมันก็มีตั้ง ๘ ทิศ ๑๖ ทิศนี้
เรามองอยู่ทิศเดียวทำไม ?
มองไปทิศนั้นไม่สบายตา มองไปทิศโน้นบ้างทิศนี้บ้าง
มันมีทิศที่สบายตาสบายใจอยู่เยอะเยอะ
แล้วทำไมไปมองจ้องอยู่ที่ตรงทิศที่เป็นทุกข์ล่ะ...”

๐ (จากหนังสือ “ความทุกข์ ทำอย่างไรจึงจะพบสุข” หน้า ๕-๖)

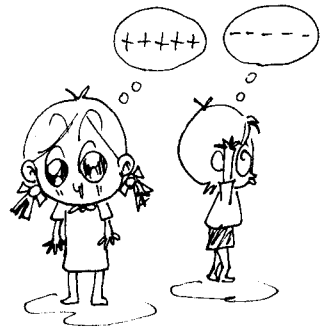
๙๐. เปลี่ยนทิศก็ปลิดทุกข์

...ศ.สิยวน

ต้องอยู่ร้อน นอนทุกข์ เพราะขลุ่คิด
เอกจิต คิดเรื่องเดียว ที่เกี่ยวทุกข์
ไม่เปลี่ยนคิด ชีวิตไม่เปลี่ยน ไม่เป็นสุข
งานสนุก สุขหลาย ต้องย้ายอารมณ์

เปลี่ยนเพื่อนคุย ที่สะสม อารมณ์ขัน
ให้รางวัล แก่ตัวบ้าง อย่างเหมาะสม
คิดเป็นบวก อย่าจวกใคร ให้คำชม
จงนิยม มองแต่ดี ล้วนมีคุณ

ทิศ ๘ ทิศ ๑๖ ทิศ คิดโชน
มองทิศเหนือ มีเชื้อไข ไอหัวหมุน
ทิศอุดร ไม้ร้อนใจ ละไมละมุน
โหนอบอุ่น ร้อนเย็น เลือกเพินดู

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๙๐๖ ว่า...

๙๑.

“คนดื่มเหล้าไม่ใช่ดื่มอะไร

ดื่มให้มันเมา ดื่มลดความเป็นคนให้มันน้อยลงไป

ความเป็นคนมันร้อยหนึ่ง ดื่มให้มันลดลงไป

จนเหลือสักสามสิบอะไรอย่างนั้น...

○ (จากหนังสือ “ทางเสื่อมของชีวิต” หน้า ๑๘-๑๙)

สุราเมรัย เป็นน้ำเมาที่ทำให้เสียสติ

ทุกศาสนาสอนศาสนิกมิให้ดื่ม และกล่าวโทษของน้ำเมาไว้มากหลาย

จุดหมายก็เพื่อให้ทุกคนเห็นผลชั่ว จะได้งดเว้นเสียให้ห่างไกล

มิใช่แต่ทางศาสนาเท่านั้น แม้ทางกฎหมายบ้านเมือง

ก็ยังลงโทษแก่บุคคลผู้มึนเมาเช่นกัน

บางประเทศได้พยายามอย่างเด็ดขาดมิให้ค้าของประเภทนี้

นี่เป็นเครื่องแสดงว่าน้ำเมาเป็นของชั่ว ทำคนให้เสียคนได้มาก

จึงเป็นเรื่องที่ทุกคนผู้อยากเป็นคนดีต้องงดเว้น...”

○ (จากหนังสือ “สุรามาจากไหน” หน้า ๑)

๙๑. ทะเลเหล่ากว้างไกลจนมองไม่เห็นฝั่งหายนะ ...ศ.สยาม

เหล่าเราตีม เพื่ออะไร เพื่อให้มา
เพิ่มความเขลา ลดค่าคน จนต่ำเตี้ย
ค่าคนร้อย ลดให้น้อย ลงนิ้วเนีย
มีแต่เสีย ไม่เห็นได้ อะไรมา

บางประเทศ ห้ามเด็ดขาด ห้ามขายเหล่า
ของมีนเมา เป็นกฎหมาย เป็นศาสนา
เหล่าเข้าปาก ความทุกข์ยาก ความชั่วช้า
หลังไหลมา ท่วมชีวิต จนมืดใจ

ที่อุทัยฯ ลูกกับพ่อ นั่งล่อเหล่า
ลูกมีนเมา ฆ่าพ่อตน จนตักษัย
ที่จุฬาฯ รับน้อง ของมหา..ลัย
น้องกินไป เหล้าทำนอง สมองพิการ

ที่ราชบุรี พ่อเมาเหล่า เข้าปล้ำลูก
เหล่าปั่นปลุก พ่อหย่าเป เดรัจฉาน
เมาขับชน ฆาตกรยนต์ ตายกันบาน
น่าสงสาร ใครสงเสริม เพิ่มโฆษณา

หลวงพ่อบัณฑิตปัญญานันทภิกขุ : สอนว่า...

๙๒.

“คนหนุ่มสาวไทยเป็นจำนวนมาก ไม่กล้าทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่นกวาดบ้าน ถูเรือน ชักผ้า ล้างชาม เป็นต้น เพราะเห็นว่าเป็นงานที่ต่ำต้อยไป กลัวจะเสียเกียรติ นิสัยแบบนี้ติดตัวจนโต กลายเป็นคนถือยศถืออย่าง ไม่ยอมทำงานใด ๆ ที่โลกเขาไม่นิยม ทั้ง ๆ ที่มันมิได้ผิดกฎหมายและศีลธรรมเลย

เรื่องนี้บิดามารดาชาวพุทธควรหาทางแก้ โดยสอนให้ลูกเป็นตัวของตัวเองเสียบ้าง สอนให้ชักผ้า ทำกับข้าว กวาดบ้าน ถูเรือน เป็นงานที่ทุกคนควรทำได้ และขออย่าให้เด็กในครอบครัวของท่าน ดูหมิ่นคนใช้ว่าเป็นคนชั้นต่ำ ทุกคนเสมอกัน งานมิได้เป็นเหตุแห่งชั้นคน การทำดีทำชั่วต่างหากแบ่งคนให้สูงให้ต่ำกว่ากัน...”

๐ (จากหนังสือ “เตือนใจ” หน้า ๖๔-๖๕)

๔๓. งานต่ำทำคนสูงถึงฟ้า

ใจต่ำทำคนถูกฝังใต้ดิน

...ศ.สิยวน

เขาวชนไทย หลายหลาก แลมากหน้า
งานซักผ้า กวาดถูล้าง งานอย่างนี้
ไม่อยากทำ เห็นว่าต่ำ งานไม่ดี
เกียรติไม่มี ให้อีแจ่ว ก็แล้วกัน

พอโตเข้า เจ้ายศ และเจ้าอย่าง
หาแต่ทาง ขึ้นวิมาน งานสวรรค์
พอดกยาก ไม่เคยลำบาก ปรับไม่ทัน
งานทั้งนั้น ดั่งนรก ตกก่อนตาย

สอนให้ลูก รักงาน การลำบาก
รักงานยาก ไม่แบ่งคน ไม่แบ่งค่าย
ไม่แบ่งชั้น วรรณะ อยู่สบาย
ดีชั่วร้าย เท่านั้น แบ่งชั้นคน

หลวงพ่อบัณฑิตานันทิกขุ : สอนว่า...

๙๓.

“อย่าคิดว่าเรื่องเล็กน้อยเป็นเรื่องไม่สำคัญ
ในสมัยนี้ได้ยินคำพูดประเภทหนึ่ง
ที่คนชอบพูดเสมอว่า นิดหน่อยน่า ไม่เป็นไร
คำพูดเหล่านี้ออกมาจากดวงใจของคนที่ไม่ถึงการณ์

ไม่รู้ว่าของน้อยทั้งปวง
เป็นเหตุให้เกิดของใหญ่ขึ้นมาได้
คนสุขบุรีติดก็เนื่องมาจากการสุขลงนิดหน่อย
สุขเพื่อการสมาคม แต่ผลที่สุดก็ตกเป็นทาสของบุรีเสียจนหยุดไม่ได้...”

○ (จากหนังสือ “เตือนใจ” หน้า ๑๒๗)

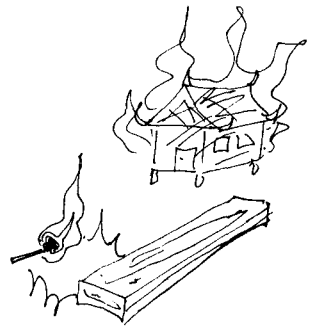

๙๓. แหมนิตหน้อยเอง

...ศ.สิยวน

อย่าไปคิด ว่านิตหน้อย น้อยเท่านั้น
 เพราะว่ามัน ท่านประมาท มากนะนี่
 เพราะนิตหน้อย น้อยหนึ่ง ทำถึงชี้
 ทำป่นปี้ ร้อนเร่า และร้าวราน

เศษไฟนิต ติดไม้เก่า เผาเมืองหมด
 เศษคนคด คั้ตรูเก่า ก็เผาผลาญ
 เศษหนีน้อย ไม่ใช่เสีย ดอกเบ็ญบาน
 ปีนนะท่าน ลูกมันนิต คิดไหมตาย

ติดบุหรี นี่ลองของ ลองสักนิต
 เลยกั้ติด มาแต่นั้น ท่านทั้งหลาย
 นิ้วมีท่า สู้หนึ่งยา ยังต้องพ่าย
 มวนเดียวร้าย อย่าพลีกาย ตายพร้อมมัน

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๙๐๖ ว่า...

๙๔.

“การกระทำความดี
เหมือนกลิ้งครกขึ้นยอดภูเขา
ถ้าหยุดตันขึ้น มันก็ตันลง
ตามกฎของความว่างของโลก
จึงต้องออกแรงดันอยู่ตลอดเวลา
แม้จะไม่ก้าวหน้า ก็ดีกว่าให้มันถอยหลังกลับทางเดิม...”

○ (จากหนังสือ “เต๋อในใจ” หน้า ๑๓๐)

๙๔. ทำเหมือนดันครกขึ้นเขามันจะไหลลง

...ศ.สียวน

การทำดี ดุลดันครก ขึ้นภูเขา
หากว่าเรา หยุดเข็น กระเด็นไหล
ตามกฎแห่ง แรงถ่วงโลก ตกต่ำไป
หากเราไม่ ดันขึ้น ก็ลื่นลง

ต้องดันเรื่อย ทุกเวลา หากว่าหยุด
มันกลิ้งหลุด ลงไป ไม่สมประสงค์
ไม่ก้าวหน้า อย่าถอยหลัง หวังแค่ทรง
ใจมันคง ทรงไม่ทรุด ไม่หยุดดัน

เพียงคิดทำ สำเร็จ เสร็จไปครึ่ง
อีกครั้งหนึ่ง ทำจริง กับสิ่งนั้น
คนถอดใจ ทำไม่ได้ ไปทุกอัน
เข็นเข็มสั้น แทนครก ยังตกเลย

๑๔ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตนันทิกขุ : ๓๐๖ ว่า...

๙๕.

“บางคนพูดว่า การพนันมันเป็นนิสัยของคนไทย
 อันนี้มองดูคนไทยใกล้ ๆ คนไทยมี ๒๕๐๐ มาเท่านั้นเอง
 คนก่อน พ.ศ. ๒๕๐๐ ไม่มีนิสัยการพนัน
 คนไทยไม่เป็นนักการพนัน
 การพนันในเมืองไทยมีน้อย แล้วก็ไม่ค่อยจะเล่นกัน
 ดูชื่อการพนันแต่ละชื่อมีไหมภาษาไทย
 หรือว่าชื่อภาษาบาลีเป็นคำการพนัน
 มันก็ไม่มี มันเป็นภาษาอื่นทั้งนั้น พูดว่าคนไทยมีนิสัยชอบการพนัน
 แล้วใครทำให้คนไทยมีนิสัยการพนัน
 เช่น นิสัยชอบเล่นสลากรินรวบ พวกเล่นหวย เล่นเบอร์
 ใครเป็นผู้สร้างนิสัยให้แก่คนไทย พูดไปแล้วมันกระเทือนซาง”

๐ (จากหนังสือ “ทางเสื่อมของชีวิต” หน้า ๑๑๐-๑๑๑)

๙๕. การพนันไม่ใช่นิสัยคนไทยเดิม

...ศ.สยาม

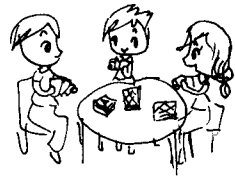
การพนัน นันนิสัย ไทยจริงหรือ
ชาวเล่าลือ โคมลอย หรือปล่อย่าว
๒,๕๐๐ ปี ก่อนศกนี้ ไทยสีขาว
หมั้นปลูกข้าว เพียรทำกิน ไม่สิ้นเปลือง

ไทยแท้แท้ แน่นักนะ เกลียดพนัน
ใครไผ่ฝัน หมั้นลูกสาว ถามเข้าเรื่อง
พนันไม่เล่น ก่อนเป็นเขย เคยท่มเหลือง
เก่งปรवादเบรื่อง เป็นทิด จิตใจงาม

มีกาษิต ติดไว้ เดือนใจเกลียด
โจรเบียนเบียด ปล้นลิบหน หลายคนหาม
ยังไม่เทียบ เปรียบได้ โฟใหม่ลาม
แต่ยังไม่ทราม เท้าพนัน หมดบ้านดิน

ที่คนไทย มีนิสัย พนันนี้
เพราะลอดเตอรี กินรวบ กริ้วพุงปล้น
มีทั้งหวย รวยบนใต้ ในธรณิน
ใครแลปล้น สร้างสรรค เพาะพันธุมา

ชื่อแจ๊ค หม่มคิงส์ อีกกิ่งเต่า
ชื่อไทยเรา เมื่อไร ไซ้ไหมหว่า
คนไทยเดิม ไม่มีดคำ ไม่ด้าซ่า
องค์ ร.๕ ให้กำจัดสิ้น แผ่นดินสยาม

๙๖. ธรรม์น้ำ ลูกขอม กอไผ่ ตำราเลี้ยงลูก

...ศ.สิยวน

เมื่อลูกผิด ดิดไม้เรียว เพ็ยวลงโทษ
ไมใช่โทษ แต่ให้ดู ฐักรรรมชั่ว
เมื่อโตใหญ่ ทำบาปไป จะได้กลัว
เพราะทำชั่ว ได้ชั่ว ชัวร์แน่นอน

แต่เขาดี ต้องได้ดี มีให้เห็น
เขาดีเด่น ให้รางวัล เขานั้นก่อน
ทำดีเย็น ทำชั่วเป็น ต้องได้ร้อน
เป็นไม้อ่อน ดัดง่าย สบายมือ

ต้องครบ ลูกขอม และกอไผ่
ไผ่ตีได้ ลูกขอมด้วย ไม่ได้หรือ
ปัดคัณเห ปัดคะหาระหัง คือ..
หมันฝีกปรืออ ชมคน ที่ควรชม

หลวงพ่อบัญญานันทภิกขุ : ๙๗ ว่า...

๙๗.

“ปู่ย่าตาทวดของเราในสมัยก่อน
ท่านไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างที่เรามีกันในสมัยนี้
แต่ท่านมีความสุขยิ่งกว่าพวกเราไปเสียอีก
เพราะท่านเป็นผู้มีความพอดี
ในสิ่งที่ท่านมีอยู่เสมอ คำว่ารู้สึกพอดีนั่น
มิได้หมายความว่า เป็นคนไม่ก้าวหน้า
ท่านทำงานสร้างบ้านสร้างเมืองให้เราอยู่มาได้จนทุกวันนี้
ก็เพราะความมีคุณธรรมนั่นเอง พวกเรายังสู้ท่านไม่ได้ด้วยซ้ำ...”

○ (จากหนังสือ “ชุมนุมเรื่องสั้น” หน้า ๓๒๓)

๙๗. ไฮเทคบ้านทอนอายุคน

...ศ.สียวน

คุณปู่ตา ย่ายาย สมัยก่อน
เราก็ทราบ อาบน้ำร้อน มาก่อนเก่า
แม่ไม่มี ของดีใช้ สมัยเรา
แต่ว่าเขา ก็อยู่เยี่ยง พอเพียงเป็น

สุขสดชื่น อายุยืน แจ่มใส่นัก
ไม่รู้จัก เทคโนโลยี หรือเครื่องเล่น
อินเทอร์เน็ต อัจฉริยะ เป็นไฟเย็น
ที่เราเห็น ตายก่อนวัย ทำลายเมือง

ปู่ยายย่า แม้ว่า ไม่ทันสมัย
คนรุ่นใหม่ ว่าไม่ก้าวหน้า ช้าทุกเรื่อง
แผ่นดินไทย วิไลรัตน์ จรัสเรือง
ใครปราดเปรื่อง รักษาได้ ไว้ให้เรา

๑๕ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตคุณนันทิกขุ : สอนว่า...

๙๘.

“ใครจะเป็นผู้แทน เขาก็ต้องเลือกเพื่อน
บ้านเรายังเลือกกันไม่เป็น ยังไม่ค่อยดีเท่าใด
ได้ผู้แทนที่ไม่ค่อยจะเรียบร้อยเข้าไปก็มีอยู่
แต่ว่าพูดไปแล้วมันกระทบกระเทือนกัน
กระเทือนซางกัน แต่มันเป็นอย่างนั้น
มันเป็นเช่นนั้น คนมีธรรมะมันน้อย
คนฝึกไฟ “ธรรมะ” มีน้อย แต่ฝึกไฟ “อามิส” มีมากกว่า
เห็นแก่อามิสเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เขาจะโปรยจะหว่านให้
แล้วก็ไปเลือกเขา ยังไม่เป็นธรรมาริบัติเลย...”

๐ (จากหนังสือ “ปัญญา ธรรมะเพื่อความก้าวหน้า” หน้า ๙๔)

๙๘. ประชาธิปไตยมีไข่ไปเลือกตั้ง

...ศ.สียวน

ประชาธิปไตย ไปเลือกตั้ง
คนไทยยัง เห็นแต่เปลือก ไม่เลือกเฟ้น
ยังดูไส้ ดูเนื้อใน ยังไม่เป็น
ส่วนมากเห็น เลือกตามสั่ง สดางค์มา

ติดอามิส ติดสินจ้าง ติดรางวัล
จึงได้กัน ไม่น่าชม สมปรารถนา
เหล่าเสือสิงห์ กระต๊อง และลิงป่า
จึงปนมา ให้เห็น เป็นประจำ

คนไฟใจ ในธรรมะ นะมีน้อย
จึงไม่ค่อย ได้เนื้อ และได้น้ำ
ประชาธิปไตย ของไทย จึงมีดดำ
จงใช้ธรรม เลือกหยิบ อธิปไตย

๑๕ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตปัญญานันทภิกขุ : ๙๐๖

๙๙.

“บ้านไหนมีการไหว้พระสวดมนต์ประจำบ้าน
บ้านนั้นมีพระคุ้มครองรักษาคนในบ้าน
ทุกคนจักเป็นคนของพระ เป็นคนดีงาม
มีลูกหลานก็ว่านอนสอนง่าย ไม่ต้องยุ่งยากใจภายหลัง
เมื่อได้สวดมนต์แล้ว
ก็ให้นั่งสงบใจนึกถึงความดีของพระพุทธองค์บ้าง
นึกแผ่เมตตาปรารภนาให้สัตว์ทั้งปวง มีความสุขความเจริญบ้าง
เป็นการสงบใจชั่วคราวอย่างง่าย ๆ และทำการได้ทุกคน
แม้เด็กเล็ก ๆ ก็ร่วมการทำได้
นี่เป็นวิธีการทำสมาธิง่าย ๆ ประการหนึ่ง ที่ทุกคนควรทำเป็นประจำ”

๐ (จากหนังสือ “เตือนใจ” หน้า ๙๐)

๙๙. การสวดมนต์บอญคุณพระจะรักษา

...ศ.สียวน

ชายไทย ไปแต่งเมีย ที่พม่า
ถึงเวลา ส่งตัวบ่าว เข้าเรือนหอ
เจ้าสาวหาย เอ..ไปไหน ให้บ่าวรอ
ชาวไทยก็ นึกว่า เมียนมาร์ลวง

ที่แท้เธอ ไปสวดมนต์ ท่องบ่นไหว้
ก็เพื่อให้ เรือนหอแน่น ตั้งแมนสรวง
เมื่อแม่ติ ยามมีครรรภ์ ไม่พรั่นทรง
สวรรค์ห้วง ส่งเทพให้ ลูกได้ดี

หมั้นภาวนา กันเถิดนะ พระรักษา
สามี ภรรยา และลูกนี้
ใจผุดผ่อง ผ่องภัย ก็ไม่มี
แผ่ไมตรี มีเมตตา ลัทธิทั้งปวง

๑๕ มี.ค. ๕๑

หลวงพ่อบัณฑิตานันทิกขุ : สอนว่า...

๑๐๐.

“คิดดี พูดดี ทำดี คบคนดี ไปสู่สถานที่ดี ๆ”

ถาม...หลวงพ่อยังเป็นห่วงอะไรอีกไหมครับ ?

ตอบ...ไม่ได้เป็นห่วงอะไร

เพราะว่าเราทำเท่าที่เราจะทำได้ อะไรที่ยังไม่ได้ทำ

ก็ปล่อยไว้ให้คนชั้นหลังเขาทำกัน

เราเกิดมาอายุมันจำกัด เวลามันจำกัด

ทำเท่าที่จะทำได้ ทำด้วยความไม่เป็นทุกข์”

○ (จากหนังสือ “๘๓ ปี บัณฑิตานันทิกขุ” ปกหลังด้านในด้านหลัง)

๑๐๐. คิดดี พูดดี ทำดี

...ศ.สียวน

คิดดี มักได้ดี ตามใจคิด
ถ้าคิดผิด เป็นมัจฉา พานิชหาย
มัจฉาทิฎฐิ เป็นด่าริ ทางอบาย
เรื่องร้าย ๆ เกิดมากมาย เพราะใจคิด

เมื่อคิดดี พูดดี ก็มีมา
ทำดีกว่า ดีงาม ก็ตามติด
เมื่อจิตสงบ ก็เลือกคบ กัลยาณมิตร
คบบัณฑิต บัณฑิตพา หาที่ดี

๑๕ มี.ค. ๕๑

เธอจงระวังความคิด

เพราะจะติดเป็นความประพฤติ

เธอจงระวังความประพฤติ

เพราะมันจะยึดเฉยจนเคยชิน

เธอจงระวังความเคยชิน

เพราะมันจะเกาะกินเป็นอุปนิสัยคด

เธอจงระวังอุปนิสัยคด

เพราะมันจะกำหนดชะตากรรมของเธอตลอดชีวิต

เกี่ยวกับประวัติผู้เขียน

พระมหากิตติศักดิ์ โคตมสิสโส นามสกุล สียวน

คณะ น.๒๐ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร กรุงเทพมหานคร

■ เทือกเถาเหล่ากอ

เกิด วันศุกร์ที่ ๑๒ สิงหาคม ปีมะแม

พ่อ ชื่อลักสี สียวน พ่อเป็นลูกคนจีน เสียชีวิตแล้ว

แม่ ชื่อ โผน สียวน เป็นไทยแท้ ปัจจุบัน อายุ ๙๒ สวดมนต์ยังเก่ง
พูดอะไรเป็นสัมผัสร้อยกรอง มีอารมณ์ขันเป็นที่ ๑

ฐานะ ทางบ้าน ไม่ยากจนอดอยาก ไม่ได้มีมากมาย แต่มีมากพอ (เพียง)

ความรู้ รู้น้อยก็จะไม่บอกว่ามากรู้ เร็งใจ

■ ชีวิตที่พานพบแต่ พ.พาน

- มีถิ่นฐานบ้านเกิดที่ ต.โพธิ์พระ อ.เมืองเพชรบุรี จ.เพชรบุรี
- บวชที่วัดโพธิ์พระนอก
- จำพรรษาที่วัดพลับพลาชัย อ.เมือง จ.เพชรบุรี
- ปัจจุบันอยู่ที่วัดพระเชตุพน (วัดโพธิ์ ท่าเตียน) เขตพระนคร
แขวงพระบรมมหาราชวัง
- พระอุปัชฌาย์ ชื่อพระครูโพธิวรคุณ (นามเดิมว่า พลัด) วัดโพธิ์
พระในเพชรบุรี

- นับถือศาสนาพุทธแล้วมาบวชเป็นพระ
- ได้รับพระราชทานรางวัล สาขาเผยแพร่ (เทศน์พูด)
- ได้รับรางวัลเสาศุ่มนพมาลา สาขาการเขียน
- เป็นคนสุดท้องไม่มีน้อง มีแต่พี่
- มีอีกหนึ่ง พ.ไม่ได้เขียน เว้นไว้ให้เล่าถาม

■ ความปลื้มใจ

- ๒๕๓๖ ได้รับโล่เกียรตินิยม วิทยากรดีเด่น จากกรมอาชีวศึกษา
- ๒๕๔๐ ได้รับพระราชทานเสมาธรรมจักรทองคำ รางวัลผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระศาสนา (สาขาเผยแพร่ธรรมในประเทศไทยดีเด่น)
- ๒๕๔๓ ได้รับรางวัลราชมงคสรเสริญ ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม สาขามนุษยศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
- ๒๕๔๔ ได้รับโล่เกียรตินิยม ผู้ทำคุณประโยชน์ต่อสมาครู ฯ จังหวัดเพชรบุรี
- ๒๕๔๙ ได้รับโล่เกียรตินิยม ผู้พัฒนาโรงเรียนราชวินิต บางเขน
- ๒๕๕๒ เทศน์มหาชาติงานอนุชยามรดกโลก (โทรทัศน์ ITV. ถ่ายทอดสดทั่วประเทศ)

พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิตติยาภา ทรงถวายผ้าไตรติด

กัณฑ์เทศน์

■ ไม่ตงงาน มีงานทำเป็นต่าง ๆ

- เป็นวิทยากรบรรยาย วิชาธรรมนิเทศ แก่นักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- เป็นกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม (ปทุมวัน)
- เป็นวิทยากรอบรมลูกหลานข้าราชการ (ในพระราชวังดุสิต สวนจิตรลดา)
- เป็นวิทยากรบรรยายพิเศษ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยเอแบค และอีก ๑๕ มหาวิทยาลัย
- เป็นวิทยากรรับเชิญรายการโทรทัศน์ ๑๒ รายการ
- เป็นวิทยากรรับเชิญรายการวิทยุ ๑๐ รายการ
- เป็นครูสอนโรงเรียนราชินี ๑๕ ปี ถึงปัจจุบัน
- เป็นครูสอนโรงเรียนจิตรลดาฝ่ายมัธยม
- เป็นครูสอนโรงเรียนสาธิตจุฬา ฝ่ายประถม
- เป็นครูสอนภิกษุสามเณรใหม่ วัดพระเชตุพน
- เป็นวิทยากรนำเที่ยววัด (ครั้งสำคัญที่บรรยาย พระเจ้าหลานเธอ ทรงร่วมฟังอยู่ด้วย)

■ มีผลงานเขียนหนังสือ ๓๘ เล่ม

ในนามปากกา ศ. สิววน เช่น

- ผ่าเพลงหาพุทธพจน์

- ย้ายภูเขาออกจากอก (พิมพ์ครั้งที่ ๗)
- เพชรพลอยในรอยยิ้ม (พิมพ์ครั้งที่ ๕) หนังสือที่ได้รับการกล่าวขวัญถึงมากที่สุด
- นายของคน คนของนาย (พิมพ์ครั้งที่ ๑) ถอดเทพการบรรยาย
- มหาชาติ คาถาพัน สิ่งมหัศจรรย์ของโลก
- คู่ขวัญ เล่าธรรม ขำนิทาน
- ชูชกยากกมหัสจรรย์

ฯลฯ

ความที่เขียน เพราะกลัวตายแล้ว ไม่เหลืออะไร
เป็นหลักฐานว่าเคยเกิดมากับเขาเหมือนกัน
(งานพูดงานเขียน ได้รับการถ่ายทอดเป็นอักษร
ลงในสื่อหนังสือพิมพ์รายวัน ประเทศไทย และอเมริกา)

อย่ามองเห็นความดีของคน เมื่อเขาไปอยู่บนเชิงตะกอนแล้ว

น่านาทศนระ

งานพูดงานเขียน หนังสือเล่มต่าง ๆ ของ ศ.สียวน จากท่านผู้ฟังผู้อ่าน

คำนิยม

ของดารา พิธีกร พระเอกชื่อดัง
เจ้าของรางวัลเทพทอง และรางวัลภาษาไทยดีเด่น

ได้อ่านหนังสือ “คุยข่าว เล่าธรรม ขำนิทาน” ของ พระมหากิตติศักดิ์ โคตมสิสุโส (ศ. สียวน) เห็นว่าเป็นหนังสือที่ดี โดยท่านได้นำข่าวที่ท่านเก็บมาฝากจากหนังสือพิมพ์ ทีวี หรือจากนิทานที่ท่านได้ดูได้ฟัง หรือมีประสบการณ์ อย่างที่เราท่านก็เคยผ่านหูผ่านตา หรือเคยสัมผัส ซึ่งพวกเราอาจรู้สึก “ผ่านแล้วก็ผ่านไป” เห็นเป็นธรรมดาไม่คิดมาก หรือคิดแต่ไม่รู้จะทำอย่างไร จึง “ทำลาย”

แต่พระมหากิตติศักดิ์ท่านไม่เฉย หากทางออกเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่คนทั่วไปด้วยการรวบรวมเรื่องราวต่าง ๆ แล้วจัดพิมพ์เป็นหนังสือ โดยท่านบอกว่า “มีข่าว มีธรรม แล้วก็แถมนิทานเข้าไปด้วย เพื่อให้ได้ะอาหารเป็นชุดใหญ่ ทีใครชอบงานไหนก็ตักงานนั้น ถูกปากกันทั้งครอบครัว

ได้อ่านหนังสือทั้งเล่มแล้ว (ตั้งแต่ปกหน้าถึงปกหลัง) รู้สึกได้อาหารถูกปากทุกงานอ่านง่าย (มีทั้งภาษาหนังสือ ภาษาภาพ) ได้ธรรมะสาระ

เกิดธรรมบันเทิง อ่านแล้วมีความสุข ได้ข้อคิด เกิดปัญญา เกิดมุมมอง
กว้างขวาง เห็นมุมที่ไม่เคยมองชัดเจนขึ้น

จึงขอนมัสการขอบพระคุณผู้เขียน อยากให้มีการเผยแพร่ไปให้
กว้างขวาง ได้อ่านกันทุกเพศ ทุกวัย ทุกชนชั้น จะได้มีข้อคิดเตือนใจ
ไม่เครียด ได้สาระประโยชน์ได้แนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดี จะได้มีความ
สุขโดยทั่วกัน

ณัฐวุฒิ สกิดใจ (ป้อ)

คำนิยม : ของ...เจ้าประคุณรองสมเด็จพระราชาคณะ

“วันนี้พุดดี รักษาเนื้อรักษาตัวไว้...”

หลวงพ่อบุญนันทะ (พระพรหมมั่งคณาจารย์)

๖ มีนาคม ๒๕๔๒

คำนิยม : ของ...คุณหมอนักทอล์คโชว์ระดับชาติ

“หนังสือของ ท่านพระมหากิตติศักดิ์ โคตมสิสุโส นับเป็นหนังสือ
ที่ให้ทั้งปัญญาและความบันเทิง ไม่ว่าจะเป็นข้อคิด เรื่องขำขัน ล้วนแต่
เป็นเรื่องที่ทำให้ฉุกละเอียดเกิดปัญญา ผมนำหลายเรื่องของท่านไปถ่ายทอดต่อ

ได้ผลดี เหมาะที่จะนำมาอ่านเอง หรือมอบเป็นของขวัญให้คนที่เรารักหรือคนที่รักเรา ก็ล้วนเหมาะสมทั้งสิ้น เป็นของขวัญที่มีคุณค่า หนังสือ “เพชรพลอยในรอยยิ้ม” นับว่ามีคุณค่ายิ่ง อ่านได้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ เพราะล้วนมีประโยชน์ เช่น “อยากให้เขารักทำอย่างไร” ฝีเสื้อดอกไม้และก้อนอิฐ” เป็นการแนะนำให้เห็นคุณค่าของสิ่งทั้งปวงและทัศนะการมองโลก เมื่อใครได้อ่านแล้ววางไม่ลง และต้องอ่านหลาย ๆ ครั้ง แต่ละครั้งจะได้ปัญญาเพิ่มขึ้น อยากเป็นนักพูดที่ดีก็ต้องอ่านเล่มนี้ล่ะครับ

พ.อ.นพ.พงศ์ดี ตั้งคณา

ประธานบริษัทพัฒนาเพื่อชีวิตและสังคม จำกัด

คำนิยม : จาก...เว็บไซต์อินเทอร์เน็ต

หนังสือเล่มโปรดของคุณ คือ หนังสือชื่อว่าไรอะคะ

อ่า...หวาดดีอะ อยากทราบว่า หนังสือเล่มที่คุณโปรดปรานมากที่สุดมีชื่อว่าอารายอะ ส่วนเราชอบเรื่อง เพชรพลอยในรอยยิ้ม เป็นหนังสือของ พระมหากิตติศักดิ์ อะคะ นามปากกา ศ.สิยวน อะคะ หนุกมาก ๆ เลย มาเป็นแบบมีกลอนอารายทำนองเนียละอะ แล้วเพื่อนๆ ละอะ หนังสือเล่มโปรดคืออารายอะ

<http://www.narak.com/webboard/show.php?>

Category=narak&No=10107

คำนิยม : ของ...นักอ่านข่าวคุยข่าวโทรทัศน์

“ดีใจมากที่ได้มีโอกาสอ่านหนังสือ “เพชรพลอยในรอยยิ้ม” ของ ศ.สียวน อ่านแล้วเหมือนได้ ๕ ส. คือ ส.สนุก อ่านไปยิ้มไป ส.สาระ อ่านไปคิดไป ส.สามารถ อ่านไปทำตามไป ส.สาแก่ใจ อ่านไปคุ้มค่าที่อ่านไป และ ส.สรรเสริญ อ่านไปสรรเสริญผู้เขียนไปว่า เขียนได้ ๕ ส. จริง ๆ ขอบพระคุณผู้เขียนที่เขียนหนังสือเล่มนี้ “เพชรพลอยในรอยยิ้ม”

อรอุมา เกษตรพิชผล

พิธีกรรายการเรื่องเล่า (ข่าว) เสาร์ - อาทิตย์ โทรทัศน์ ช่อง ๓

คำนิยม : ของ...ผู้อำนวยการสถานศึกษา

ชื่นชมหนังสือ “เพชรพลอยในรอยยิ้ม” ของ ศ.สียวน ที่ช่วยให้มองอะไรได้อย่างมีความสุข เป็นหนังสือธรรมะสนุกเพื่อทุกคนอ่านแล้วเข้าใจคน ความสุข ความทุกข์ได้ง่าย ๆ มีกำลังใจ ที่จะทำหน้าที่ของตนต่อไปด้วยความสนุก และทำให้อยากอ่านอีกหลาย ๆ เล่ม ที่ท่านอ้างอิงถึง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รัชดา สุตรา

รองคณบดี และผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (๒๕๔๓)

คำนิยม : ของ...นักวิชาการ

นมัสการ พระคุณเจ้ากิตติศักดิ์ โคตมสิสุโส ดิฉันกับครอบครัว รู้สึกพอใจในการแสดงธรรม (ช่อง ๕) ของพระคุณเจ้า เมื่อวันอาทิตย์ที่ผ่านมา มาก เพราะพระคุณเจ้าสามารถใช้ภาษาสื่อความหมายได้ถูกต้องชัดเจน มีการเรียบเรียง จัดหัวเรื่องได้ดี ทำให้น่าติดตาม และจดจำเนื้อหาได้ง่าย เป็นเรื่องที่ทำให้สาระประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันดี

ที่สำคัญ คือ พระคุณเจ้าสามารถรวมเนื้อหาจากหนังสือหลาย ๆ เล่ม ที่นักปราชญ์หลายชาติหลายยุคหลายสมัยเขียนขึ้น เอามาเรียงร้อย เป็นถ้อยคำได้น่าฟัง น่าสนใจ และน่าเชื่อถือดีมาก พระคุณเจ้าเทศน์ได้เหมาะสมกับสมณสมญาของท่านที่ว่า “โคตมสิสุโส” และสมกับที่จำพรรษา อยู่ที่วัดโพธิ์ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของไทย

รองศาสตราจารย์วรลักษณ์ พับบรจง

คำนิยม : ของ...ครูบาอาจารย์

เป็นหนังสือที่อ่านจบจนนับครั้งไม่ถ้วน อ่านครั้งใดก็จะมี “เพชรพลอยในรอยยิ้ม” ทุกครั้ง ชอบอ่านมากเพราะเนื้อหาครบทั้งสาระ แทรกธรรมะบันเทิงใจ และนำไปใช้สอนนักเรียนได้เป็นอย่างดี ประทับใจในความ เป็นพระนักเทศน์ พระนักกวี พระนักเขียน เนื้อหาครบถ้วนทั้ง “คัมภีร์ คำสอน กลอนพาเพลิน เจริญปัญญา”

อาจารย์वलจันท์ ดวงสร้อยทอง

หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม

คำนิยม : ของ...อาจารย์ดอกเตอร์

มีคนกล่าวว่า หนังสือคือโลก (The World Is Book) เมื่อมาได้อ่านหนังสือ “เพชรพลอยในรอยยิ้ม” ของ ศ.สียวน แล้ว ทำให้ได้รับโลกทรรศน์ใบใหม่ขึ้นมาอีกมากมาย อ่านเข้าใจง่าย ได้แง่คิดเป็นมิตรในยามทุกข์ดีนึกแล ทำให้หายซีเรียสได้เป็นกอง เมื่อทราบว่าผู้เขียนเป็นนักเทศน์ด้วยแล้ว ทำให้แปลกใจยิ่งนัก เพราะงานพูดกับงานเขียนจะไปด้วยกันยากมาก (เพราะบางท่านพูดได้ดี แต่เขียนไม่ได้ความ) แต่ท่าน ศ.สียวน ทำได้ดีทั้งงานเขียนและงานพูด เคยอ่านแต่นักเขียนธรรม วิชาการที่หนักหัว ต้องปีนบันไดอ่าน แต่ของท่านนี้น่าสนใจ น่าชื่นชม น่าเลื่อมใสจริง ๆ ครับ

ดร.อธิสิทธิ์ นุชเนตร

คำนิยม : ของ...ท่านรองอธิบดี

ผมรู้สึกชื่นชมมากที่ ท่านพระมหากิตติศักดิ์ เทคนัมหาชาติ “กัณฑ์ชูชก” ได้ดีมาก ๆ ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ได้ทั้งอรรถรส และสเน่ห์สนาน

ศุภกิจ นิมมานรเทพ

(รองอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ ๒๕๓๘)

พันธึธานของธรรมสภาและสถาบัันบัันลือธรรม

ธรรมสภาก่อตั้งขึ้เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๓๐ มีพันธึธานในการเผยแพร่พระพุททศาสนาของพระบรมศาสดา ตามเจตนารมณัของท่านเจ้าคุณพระสุธรรมเมธี (นายบรรลือ สุขธรรม ป.ธ.๘) อดีตเจ้าคณะจังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้ก่อตั้งธรรมสภา อันเป็นธรรมสภาแห่งแรกของประเทศไทย สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๗ ทรงปิดทองลูกนิมิตเอก ในวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๒

สืบเนื่องตามกาลเวลา ในยุคก่อนปีพุทธศักราช ๒๕๓๐ หนังสือธรรมะที่ได้จัดพิมพ์จำหน่ายในท้องตลาด ส่วนมากมีเนื้อหาสาระและมีคุณค่าเป็นอย่างมาก แต่ไม่มีผู้คนสนใจเท่าที่ควร เป็นเพราะรูปเล่มส่วนใหญ่ ไม่มีความสวยงาม ไม่มีคุณสมบัติพอที่จะดึงดูดประชาชนให้สนใจหนังสือ ทำให้ในอดีตหนังสือธรรมะไม่ได้รับความนิยมเป็นที่แพร่หลาย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ธรรมสภาและสถาบัันบัันลือธรรม ได้ตั้งพันธึธานว่า ภายใน ๑๐ ปี จะต้องเปลี่ยนวัฒนธรรมการเผยแพร่หนังสือธรรมะ ให้มีรูปแบบสวยงาม น่าจับต้อง เป็นที่สนใจของประชาชน และจะทำให้หนังสือธรรมะขึ้ชันชันไขว้ตามร้านหนังสือขึ้ชันนำ ติดอันดับ Best Seller เหมือนหนังสือชนิดอื่นทั่ว ๆ ไปที่วางจำหน่ายอยู่ จึงได้พัฒนารูปแบบปกและรูปเล่ม ให้มีความน่าสนใจอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลาถึง ๑๐ ปี และตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นต้นไป ทำให้ประชาชนเปลี่ยนวัฒนธรรมการอ่านมาสนใจหนังสือธรรมะเพิ่มมากขึ้น ธรรมสภามีความภูมิใจที่ได้นำเสนอและพัฒนาการอ่านหนังสือธรรมะของประชาชน ดังที่ท่านจะเห็นได้ในปัจจุบัน

ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่ผ่านมา ธรรมสภาได้ตั้งพันธึธานให้หนังสือธรรมะเป็นหนังสือที่มีคุณภาพดีและราคาถูก เพื่อสนองความต้องการของประชาชนให้มากที่สุด จะพัฒนาหนังสือและสื่อธรรมะให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า “หนังสือธรรมะทั้งสวย ทั้งดี มีคุณภาพ และราคาไม่แพง”

ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นต้นไป เป้าหมายของสำนักพิมพ์ธรรมสภาและสถาบัันบัันลือธรรม คือ การเผยแพร่ธรรมะที่ส่งเสริมให้ประชาชน ลด ละ เลิก อบายมุข และสิ่งเสพติดทั้งหลาย เพื่อการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องดีงามและการนำมาซึ่งความสุขของมนุษยชาติ

ธรรมสภาได้ตั้งพันธึธานไว้ว่า ในปีพุทธศักราช ๒๕๖๐ ประชาชนชาวไทย จักมีอิสระปราศจากความมั่งงาย ปราศจากสิ่งเหลวไหล และจะส่งเสริมให้อบายมุขหมดไปจากประเทศไทย ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ แต่ขอให้ลดลง ๆ เรื่อย ๆ รวมถึงการสนับสนุนให้ประชาชนมีศีล มีธรรม มีวัฒนธรรมของชาวพุทธ และมีความปีติในการปฏิบัติธรรม เพื่อความสุขของชีวิตและเพื่อความสุขของสังคมโดยทั่วกัน

ด้วยความสุจริต หวังดี ธรรมสภาปรารถนาให้โลกพบกับความสุข

สถาบันบันลือธรรม เป็นองค์กรเอกชนที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อสืบทอดและเผยแผ่พระพุทธศาสนา ให้ดำรงอยู่มั่นคง อันเป็นการสานต่อเจตนารมณ์ของหลวงพ่อกุญชรพิทักษ์ แห่งสวนโมกขพลาราม สุราษฎร์ธานี พระเดชพระคุณพระพรหมมิ่งกลางจารย์ หลวงพ่อปัญญาบันลือธรรม องค์ประธานสถาบันบันลือธรรม และ **ท่านเจ้าคุณพระสุธรรมเมธี** ป.ธ. ๘ ประโยค (นายบรรลือ สุขธรรม) อดีตเจ้าคณะจังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้ให้กำเนิดธรรมสภา

กิจกรรมของสถาบันบันลือธรรม

๑. โครงการ **พบพระ พบธรรม** ทุกวันเสาร์ ๑๕.๐๐-๑๗.๐๐ น.
๒. โครงการ **ศีลธรรมของยุวชนคือสันติภาพของโลก** จัดที่สวนมฤตดาธรรมาราม
๓. โครงการ **อยู่กันด้วยความรัก** ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
๔. ธรรมสถานปฏิบัติธรรม **“สวนมฤตดาธรรมาราม”** อบรมการเรียนรู้ชีวิตตามธรรมใน ๑ วัน ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น. ทุกวันพุธต้นเดือน ติดต่อกิจกรรม “เรียนรู้ชีวิตตามธรรม” ได้ที่ โทร. ๐๘๖-๐๐๓๕๔๗๘, ๐๒-๔๔๑๑๕๘๘

สถาบันบันลือธรรม และ ธรรมสถานสวนมฤตดาธรรมาราม ได้รับการสนับสนุนจากธรรมสภาและศูนย์หนังสือพระพุทธศาสนา สาขุชนท่านใดที่สนใจ ขอกราบเรียนเชิญเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการต่าง ๆ ของสถาบันบันลือธรรม ได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

การพิมพ์หนังสือธรรมเป็นอนุสรณ์ นอกจากเป็นการจัดทำสิ่งซึ่งมีประโยชน์ที่คงอยู่ยืนนานแล้ว ยังเป็นการบำเพ็ญธรรมทานที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า เป็นทานอันยอดเยี่ยมอีกด้วย ผู้ปฏิบัติเช่นนี้ชื่อว่า ได้แสดงออกซึ่งกตัญญูธรรม พร้อมไปกับการมีส่วนร่วมในการเผยแผ่ธรรมอันจะอำนวยประโยชน์ที่แท้จริงแก่ประชาชน

ท่านที่ประสงค์จัดพิมพ์หนังสือธรรมะที่ดี มีคุณภาพ เพื่อมอบเป็นที่ระลึกในโอกาสของงานประเพณี อันเป็นการใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด โปรดติดต่อที่ **ธรรมสภา...**

๑/๔-๕ ถนนบรมราชชนนี ๑๑๙ แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๗๐ โทรศัพท. (๐๒) ๔๔๑๑๕๘๘ โทรสาร. (๐๒) ๔๔๑๑๕๖๔ หรือ ที่ www.thammasapa.com

การให้ธรรมะชนะการให้ทั้งปวง การรับธรรมะและนำไปปฏิบัติย่อมชนะการรับทั้งปวงเช่นกัน